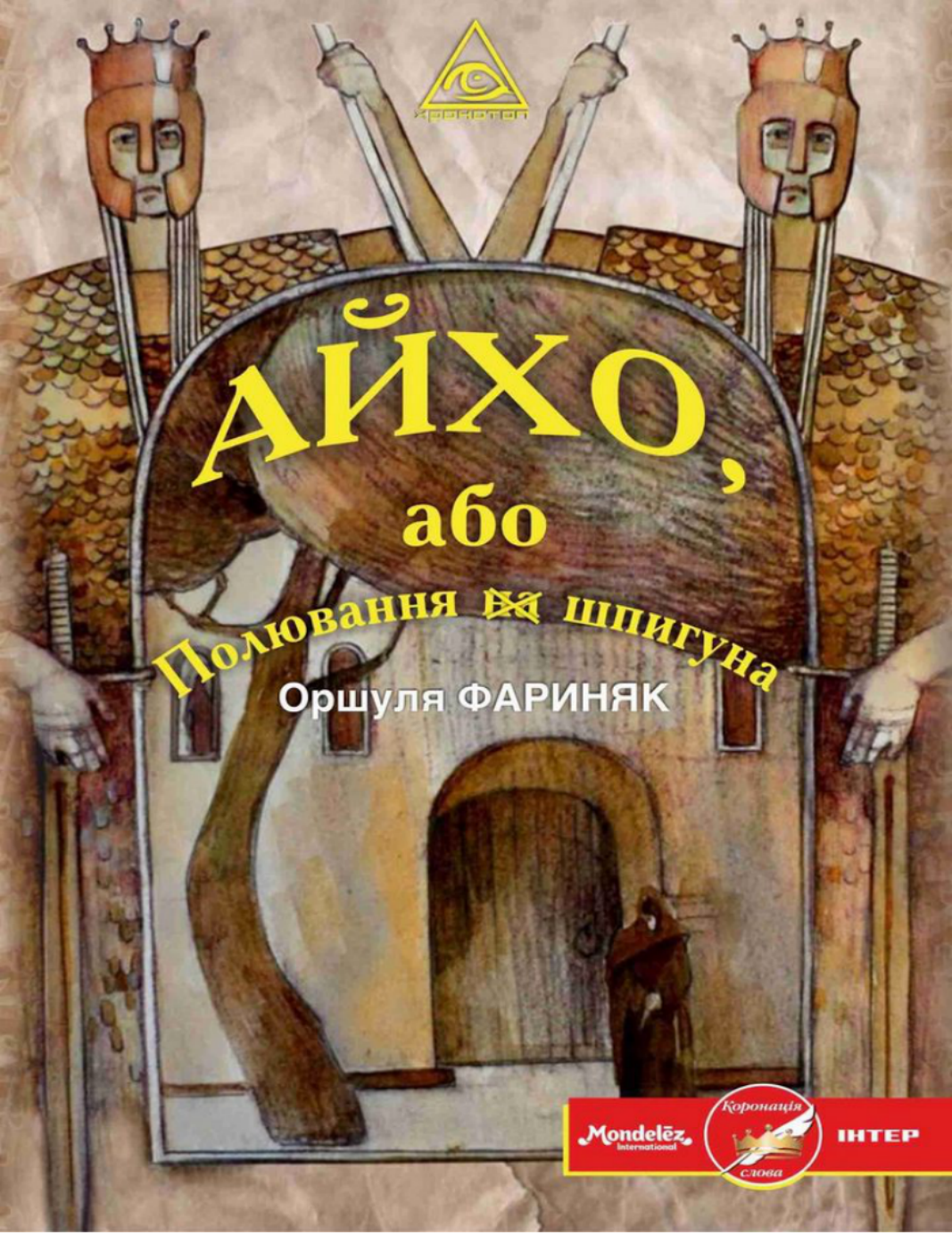
хронотон
АЙХО,
або
Полювання на шпигуна
Оршуля ФАРИНЯК
Mondelēz International
Коронація слова
ІНТЕР

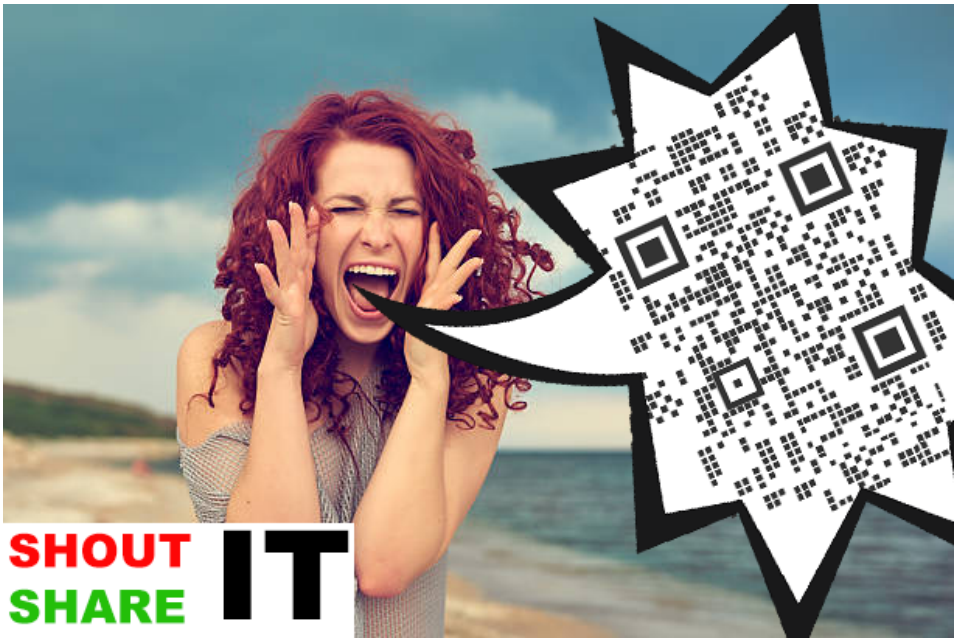
SHOUT
SHARE
IT

Annotation

…Чи завершується Подорож, коли закінчуються мрії? Чи закінчуються мрії, коли завершується шлях?

Айхо нарешті дістається омріяної Шанталії, стає спудеєм Університету Природознавства, потрапляє в легендарний Клас Правиці. Здавалося б, на цьому і завершаться його митарства. Після піратського полону, небезпечних мандрів химерною Вершиною Тиші, рабовласницькою Сакарією — Шанталія з величчю її Університетів, веселим галасом спудеїв, атмосферою свободи і рівноправ'я видається світлим, казковим сном.

Та чи не ховається у цій оманливій безтурботності щось темне, лихе, смертоносне? Чи не перетвориться мирний сон Шанталії у жахіття? Чи вдасться Айхо розгадати загадку Вісьмох? Чи зустрінеться віч-на-віч з потаємним ворогом? Чи розпочнеться полювання? Полювання на шпигуна…

- Оршуля Фариняк
  -
  - Розділ 1
  - Розділ 2
  - Розділ 3
  - Розділ 4
  - Розділ 5
  - Розділ 6
  - Розділ 7
  - Розділ 8
  - Розділ 9
  - Розділ 10
  - Розділ 11
  - Розділ 12
  - Розділ 13
  - Розділ 14
  - Розділ 15
  - Розділ 16
  - Розділ 17
  - Розділ 18
  - Розділ 19
  - Розділ 20
  - Розділ 21
  - Розділ 22
  - Розділ 23

Оршуля ФАРИНЯК

АЙХО,
або
Полювання ~~на~~ шпигуна

Роман-фентезі

ВІД ВОЛОДАРЯ ПЕРШОЇ ПРЕМІЇ
у номінації «Прозові твори для дітей»
Міжнародного літературного конкурсу романів,
кіносценаріїв, п'єс, пісенної лірики та творів для дітей
«КОРОНАЦІЯ СЛОВА» (2013)

Оршуля Фариняк
Айхо,
або
Полювання на шпигуна

«Коронація Слова» створює для вас нову хвилю української літератури — яскраву, різножанрову, захопливу, — яка є дзеркалом сьогодення і скарбом для майбутніх поколінь.

Тетяна та Юрій Логуші, засновники проекту

Міжнародний літературний конкурс романів, кіносценаріїв, п'єс, пісенної лірики та творів для дітей «Коронація слова» був заснований за підтримки бренду найпопулярнішого українського шоколаду «Корона». Головна мета конкурсу — сприяння розвитку новітньої української культури.

Література, кіно і театр обрані не випадково, адже саме ці жанри є стратегічними жанрами культури, що формують і визначають зрілість нації.

Метою конкурсу та його завданням є пошук нових імен, видання найкращих романів, стимулювання й підтримка сучасного літературного процесу, кіно й театру, і як наслідок — наповнення українського ринку повнокровною конкурентоспроможною літературою, а кіно й театру — якісними українськими фільмами й п'єсами.

www.koronatsiya.com

Розділ 1

Крутий і довгий шлях напівзруйнованими сходами Вежі виганяв зайві думки із тяжкої голови, залишаючи тільки одну — НАЙГОЛОВНІШУ… Ту, що змушувала страждати, але без якої був уже не я. І лише, коли підіймався на самісіньку верхівку, де вистрибуючи і завиваючи розгулював нестримний вітер, я благав забрати хоча б малесеньку частинку ненависної думки, яка, немов отрута, повільно розтікалась по моєму єству. Кожної ночі прокидався від жахливого сну, а далекий голос нашіптував: «Сохо — твій батько. Той, хто хоче знищити, хто вбив друга… Чуєш, твій батько — вбивця…»

Я хотів забуття і одночасно прагнув помсти. Та єдине, що насправді могло врятувати, було, на жаль, недосяжним… Прощення…

Велетенські дерева на університетській площі усміхалися осінніми барвами. Дивно, але вони ніби помолодшали. І тепер золотаво-багряне листя виглядало таким безтурботним.

Відтоді, як дізнався про батька, ходив наче примара. Навіть красиве листя, що стелило багатий килим під ногами, не справляло враження. Вже ні в діда Радо, ні в друга Зуфара, здається, не вистачало сил і терпіння боротися з моїм постійно кепським настроєм. Прикро, та мене не лякало, що я відштовхую людей, яких люблю і які люблять мене.

Не тішило навіть завтрашнє Свято Вогню, що розпочинало Навчальний Рік в Університеті. Веселий гамір спудеїв, які нарешті зібралися після недовгих канікул, дратував, заважаючи побути в уже звичній самоті. Насуплений і відлюдькуватий завернув за ріг Бібліотеки, в якій і мало відбуватися Свято. Молодь, як бджоли вулик, обліпили величний будинок, прикрашаючи різнобарвними стрічками та гірляндами з опалого листя. Я ж поспішав на зустріч із дідом. Опівдні він чекав у Східній залі Бібліотеки, в якій зберігалися найцінніші і найдревніші книги та пергаменти. Чому ж покликав Радо? Невже знову заведе мову про батька? Я нічого не хотів про це чути! Принаймні не тепер…

Прохолода древньої будівлі війнула в обличчя, повертаючи до реальності. Я нерішуче ступив два кроки, вперше опинившись у довгому напівтемному коридорі Східного крила Бібліотеки. Вузькі довгі вікна високо, майже під склепінням, пропускали обмаль світла. Промені перехрещувались, ніби невидимі воїни зійшлися на мечах. Сиві стіни пустували без картин. Лише вивіски й таблички з незрозумілими написами. На мить я загаявся, погляд ковзнув по вже знайомих малюнках рун. Але голоси, що

доносились із глибини коридору, заворожено манили до себе. Я пришвидшив кроки, які глухо відбивалися і завмирали десь високо під кам'яною стелею. Вже добре розрізняв чистий голос Зуфара. Грізний бас діда відповідав на мелодійну мову когось незнайомого. Почувши власне ім'я, я інстинктивно зупинився.

— Айхо ніхто не врятує, крім його самого, — говорив невідомий. — Ніякі, навіть наймудріші слова і щирі заклики не повернуть хлопця таким, яким той був раніше. Айхо вже інший…

— Але, наймудріший, як можна спокійно дивитись, коли друг гине на твоїх очах! — палко мовив Зуфар, і в серці щось йокнуло.

— Не впадай у відчай, юначе, — майже лагідно мовив незнайомець. — Зрозумій: чим голосніше кликатимеш, тим у глибші душевні хащі ховатиметься товариш. Маєш зараз вірити у нього більше, ніж він сам вірить у себе. А насправді Айхо не такий уже й безпорадний, як вам здається.

Я втиснувся у стіну, як злодій, якого можуть впіймати на гарячому.

— Радо, — звернувся до діда невідомий. — Нас чекають важливіші справи. Ти ж знаєш. Айхо теж повинен про них дізнатись.

Я нашорошив вуха ще більше.

— Чуєш, хлопче, заходь, не соромся, — голос незнайомця, здається, прошепотів просто на вухо.

Я аж здригнувся. Сором і страх заполонили почуття. Але діватись нікуди. Я ввійшов у залу. Зуфар, дід Радо і Майстер Каро стояли біля сивочолого, здається, дуже старого чоловіка. Старець сидів у важкому дерев'яному кріслі, дивився додолу, ніби розглядав худорляві поморщені руки, вкриті брунатними плямками. І коли нарешті глянув на мене, я чомусь одразу зрозумів, хто він:

— Наймудріший Совредо?! — вирвався вигук здивування. Глибокий погляд старця зустрівся з моїм.

— Вітаю, Айхо. Мимоволі почуте власне ім'я робить з нами чудні речі, розумію… — лукаво протягнув Совредо, і краска знову залила моє обличчя.

Присутні зі здивуванням перезиралися, намагаючись зрозуміти, про що мова.

— Ну що ж, — почав Майстер Каро, — час поговорити про справу.

— Час, — констатував дід.

Крок вперед зробив Майстер Каро і безапеляційно мовив:

— Зуфар сьогодні повинен залишити Університет і Шанталію!

Звістка приголомшила. Шаленими очима глипав то на

безпристрасного Каро, то на діда, який дивився просто у вічі ошелешеного Зуфара.

— Ні! Як же так?! — вигукнув я.

— Не тобі це вирішувати, Айхо, — льодяним тоном продовжив Каро.

Подих забивав груди. На мене наче вилили відро з крижаною водою і привели до тями. Що ж я робив увесь цей час?! Скільки разів, як дізнався про Сохо, Зуфар простягав дружню руку допомоги, яку я відштовхував, як боягуз. Скільки разів товариш намагався вирвати із лап гнітючої печалі і мороку. І кожен раз я безпечно відмахувався. Бо знав, що в будь-який момент, коли захочу сам, зможу звернутися до Зуфара. Я ж так вперто добивався самотності. І от тепер єдиного друга, якого я так довго шукав, хочуть видворити з Шанталії. Ну що ж, радій, Айхо! Скоро залишишся сам, як і хотів. Бо і дід Радо рано чи пізно втомиться від твого егоїзму.

Що ж я накоїв? Страх і сором змішалися в душі і пекучим болем запалили серце. І цей вогонь, як не дивно, випалював опале почорніле листя, що осипалось із засохлого дерева, яке я називав батьком. Мені забракло подиху…

— Зуфаре, пробач, я був таким телепнем…

Широко розплющені очі друга промовисто дивилися. Я підняв втомлений погляд на Майстра Каро, готовий кинути усі сили, щоб розтопити лід і непорушність рішення, що застигли в голосі учителя. Але натомість зустрівся з напівусміхненими очима Майстра.

— Айхо, — почув мелодійний голос Совредо. — Чи можемо ми розцінювати твої слова як повернення?

Все ще не розуміючи, я дивився на старця.

— Твої друзі так довго чекали на тебе. Зараз, Айхо, є шанс повернутися, або ж отримати те, чого ти добивався…

…«Самотності» — останнє слово Совредо прозвучало, здається, лише в моїй голові.

Нарешті зрозумівши, я, наче лавина, яка небезпечно довго висіла над прірвою, заговорив. Слова жадібно злітали з уст, очі лихоманливо перехоплювали погляди, подих зрадливо забивав груди:

— Визнаю, що поводився, як останній егоїст, карайте, як можете, лиш не відбирайте друга! — завершив я.

Очі Зуфара щасливо всміхались.

Дід Радо лукаво перезирнувся з Каро.

Густий, наче старе вино, голос Совредо розлився в просторі:

— От бачиш, Зуфаре, немає чого хвилюватись. Усі ми помиляємось… — сказав старець, уже дивлячись на мене.

— Та основне — знаходити мужність визнавати помилки.

І тільки тоді я зрозумів, що ніхто і не збирався розлучати з Зуфаром. Це лиш розіграна вистава, щоб привести мене до тями. Оце так Совредо… Я підняв погляд і потонув у бездонних очах старця. Здавалося, дивак читав думки.

Чиясь рука обережно лягла на плече. Я озирнувся. Тепер не соромно і обійняти друга.

Розділ 2

— Зачекайте іти геть! — отверезив гучним басом Каро.

— Ми зібралися не лише заради тебе, Айхо.

Я зупинився. Совредо перехопив мій погляд:

— Час братися до справи, хлопче.

Чи то здалося, а чи й справді голос старця прозвучав лише в моїй голові. А для загалу Совредо мовив:

— Сьогодні ми долучимо вас до таємниці, яку довгі роки зберігаємо і заради якої створений Орден Охоронців.

Ми з Зуфаром зацікавлено перезирнулись.

— Не даремне я покликав обох. Бо знав, що ніхто з вас не погодиться зберігати таємниці від іншого. Це була б надто тяжка ноша. Та маєте зрозуміти: відтепер у ваших руках життя і долі людей, яких охороняє Університет. Коли дізнаєтесь їх імена і призначення, на вас ляже відповідальність, аж доки Обраний не виявить себе…

Згадка про Обраного роздмухала призабутий вогонь цікавості.

— Ви згодні приєднатися до Ордену Охоронців? — несподівано спитав старець.

В очах Зуфара спалахнув знайомий авантюризм.

«Нарешті я покажу всім, на що здатен Зуфар, принц Захрейну», — наче чув я голос товариша.

Я ж не поділяв ентузіазму друга. Але пригадався лист бабці, її прохання виявити Обраного і допомогти. Я глипнув на схвильованого Зуфара і впевнено мовив:

— Згодні.

На обличчі друга засяяла усмішка.

— Ну що ж, — протягнув старець. — Тоді час дізнатись про Сімку. Хоча ти, Айхо, й сам належиш до них. Майстер О надто довго приховував тебе від нас.

Совредо жестом запросив усіх сісти.

Дід Радо, підбадьорливо торкнувшись моєї руки, почав:

— Семеро — це врятовані від темних діти з чотирьох поселень, на які шістнадцять років тому вказала Зірка Ар-Ха-Юма. Жаль, що тоді я думав лиш, як врятувати тебе, Айхо, і зовсім забув про інших дітей, які могли народитися в ту ніч у Агрантаці. Не прощу собі… Можливо, в поселенні таки народився Обраний і жерцям вдалося знищити дитя.

— Не карайся, друже, — обережно перебив діда Совредо. — Ніхто зі смертних не в змозі змінити долю Обраного. Лише він сам. Насправді, в ту жахливу ніч ми рятували не Обраного, а

безневинних дітей, яких на смерть засудили чорнодушні жерці. Ти ризикував життям і врятував Айхо. І вже зробив дуже багато.

Я здивувався почутому. Отже, якщо я врятований дідом, то не можу бути Обраним? Заплутавшись, я враз спіймав на собі усміхнений погляд Совредо.

— Тепер вас восьмеро, — взяв слово Майстер Каро.

— Але ти один, Айхо, розумієш сутність Вісімки. Завтра приєднаєшся до Класу Правиці, де навчаються семеро врятованих. А Зуфар потрапить у Клас Стріли.

Ми з товаришем розчаровано переглянулись, почувши, що вчитимемося в різних класах. Але суворий Каро не збирався втішати:

— Попереджаю, звикайте до ролі новачків. Клас навчається з чотирнадцяти років. Два роки ви програвили. Так що зусиль докласти доведеться чимало.

— Але чому ми з Зуфаром потрапили в різні Класи?

— Дуже просто. Тому що ти, Айхо, не підходиш по статуту до Класу Стріли, а Зуфар — до Правиці, — констатував Каро.

— У вас різні здібності, друзі мої, — взяв слово Совредо.

— Зрозумійте правильно, ви не шпигуни, яких засилають у ворожий табір. Перш за все, ви — студенти Університету Природознавства.

— У різних Класах легше скласти об'єктивне враження, — закінчив Каро.

— Невже за два роки ніхто із Сімки не виявив себе? — перебив я Майстра, той скоса глянув на Радо, але відповів:

— Через тиждень занять сам усе зрозумієш.

— Айхо, — почав дід. — Не все так просто. Два місяці тому ми перехопили посланця темних із вісткою, яка призначалася жерцям. Шпигун, на жаль, тут же випив смертельну отруту баракури, але лист йому знищити не вдалося.

— І що там було?.. — схвильовано спитав я.

— Усього два слова: «Він зник».

— Хто?

Троє мудреців знизали плечима.

— Справа навіть не в словах, хоча ми й справді не розуміємо про що мова, — почав Майстер Каро. — Проблема в тому, що в Університеті з'явився шпигун темних. Це не вперше. Всіх попередніх вдавалось виявити і знищити. Але зараз йдеться про зрадника, який завівся в класі Правиці, де навчаються Семеро.

— Але з чого ви взяли? — вражено спитав Зуфар. Майстер Каро спохмурнів:

— Схоже, що шпигун дуже поспішав. Тому, на щастя, неприпустимо помилився: написав послання на клаптику паперу з

позначкою Правиці.

— Розумієте, друзі, — пояснив Совредо, — кожен Клас в Університеті має назву, а класний папір — позначку, символ Класу. Тож виявляється, всі ці роки Орден Охоронців тримав у таємниці те, про що вже давно відомо жерцям.

— Якщо ж жерці всі ці роки знали про сімох врятованих, чому просто не довершили справу і не знищили нещасних, — здивувався я.

— Думаю, жерці й самі сумніваються в обраності когось із Сімки, — почав Каро. — Вони, як і ми, очікують, коли хтось нарешті проявить себе. Щоб остаточно переконатися. І вже точно не хочуть вбивати того, хто може допомогти їм у боротьбі з геліонатами. Адже пророцтво двояке. І про це жерці дізналися відносно недавно. Обраний може знищити як жерців, так і дракона, якому служать геліонати, і які, за чутками, керуються саме вказівками найдревнішого.

— Найдревнішого? — здивовано перепитав Зуфар. — Не думаю, що всі ті лиходійства, які чинять геліонати, продиктовані наказами дракона.

— Даремне ти так узагальнюєш, юначе, — заперечив Каро, — в Ордені є різні люди, і декому я залюбки потиснув би руку. Але зараз не про це… Зуфаре, Айхо, тепер зрозуміли, наскільки все серйозно? Ваше завдання допомогти розкрити шпигуна.

— А Обраний виявить себе сам, — випередив моє запитання Совредо.

— Маєте бути обережними, — взяв слово дід. — Таємницю Сімох ні з ким не обговорюйте, про шпигуна ні слова! Ви звичайні учні, і навчання буде для вас справжнісіньким. Приглядайтесь, знайомтеся зі спудеями. Називайтесь кожен власним іменем. Ти, Зуфаре, не приховуй, що принц Захрейну, а ти, Айхо, що мій онук. Будьте відвертими в міру. Але мовчіть про ваші пригоди і походеньки.

— Будьте непомітними та всюдисущими одночасно, — підсумував Майстер Каро. — Запитання є?

— Скільки спудеїв навчається в Класі Правиці? — спитав я, вже з головою поринувши у таємне завдання.

— З тобою буде тринадцять. Завтра на Святі Вогню з усіма й познайомишся. Хто з них належить до Сімох, поговоримо після святкування. Коли потрібно щось обговорити чи повідомити, приходьте до Майстра О. Оскільки всі знатимуть, що він твій дід, — це не викличе підозр. Це все, що ми хотіли розповісти.

Коли усі почали розходитись, дід зупинив:

— Може, зайдеш? Посидимо, згадаємо давні добрі часи?

У дідовому погляді бриніла туга.

— Залюбки, — усміхнувся я, але усмішка вийшла якоюсь силуваною.

Зуфар з розумінням першим залишив залу. За ним пішов Майстер Каро, Совредо зник у заплутаних коридорах. А ми з дідом попленталися до будиночка.

У каміні лагідно потріскував вогонь, як і в той вечір, коли зустрілися після довгої розлуки. Сиділи навпроти, дід погойдувався у кріслі-гойдалці і курив незмінну люлку. Це заспокоювало. Ми мовчали і вперше за довгий час просто насолоджувались присутністю один одного.

— Розкажи про Есху, — порушив мовчанку дід. Запитання заскочило зненацька. Тільки тепер зрозумів, що туга, яку помітив в очах діда, пов'язана не зі мною.

— Що саме? — перепитав я, збираючи думки до купи.

— Все, що знаєш, — тихо відповів дід.

— Ммм, я ж, здається, усе розповів…

Дід у відчаї кинув люльку на стіл:

— Ніколи не пробачу собі, що тоді залишив Есху в зміїному гнізді темних… А тепер навіть не знаю, де й шукати…

Несподівані страждання старого змусили знітитись.

— Я вже й не чекав, що коли-небудь почую щось про Есху… — продовжував Радо. — А тут раптом цей лист…

Тоді я зрозумів, що маю розповісти. Уявив, що хотів би почути, якби після довгих років розлуки, хтось зміг розповісти щось про Мію… Я натхненно почав. Дідусеві очі спалахнули надією, і м'яке тепло, яке вони випромінювали, заполонило всю кімнату. Ми проговорили усю ніч. Враз забулися непорозуміння. І я радів, що зміг відпустити минуле.

Розділ 3

Свято Вогню разом зі світанком радісно увірвалося в університетський двір. Схоже, уже ніхто не міг дочекатися початку Нового Навчального Року. Особливо спудеї зі старших Класів. Радісний шум-гам, наче лавина, розливався центральною алеєю. Щаслива юрба водила хороводи навколо дерев-велетів. Молодь зібралася біля білосніжного фонтана і жваво обговорювала останні новини, дискутувала на наукові теми. Навіть нас із Зуфаром, новачків, захопила передсвяткова лихоманка.

Тепер ми нічим не відрізнялися від решти студентів. Зранку дід Радо, а від сьогодні — Майстер О, приніс полотняні сорочки, лляні короткі штани і зелені камізельки, які красномовно свідчили, ким тепер є їхні власники. Підперезавшись плетеними шнурками, ми почувалися справжніми спудеями Університету Природознавства.

Зуфар сяяв від радості. Навіть шрам на його обличчі (гіркий спогад про плаксія) виглядав не так суворо. Юнак одразу потягнув знайомитися з молодими людьми, з якими встиг потоваришувати за час моєї «відсутності». Серед них був і Даклар, який першим підійшов, щоб привітати з новим статусом. Як завжди, стриманий та доброзичливий.

Відтоді, як ми приїхали в Шанталію, я більше не бачив доломарта. І вже майже забув. Та, вгледівши сьогодні цей неймовірний колір шкіри, одразу ж згадав учорашню розмову з Охоронцями… і мене осінило…

Не зовсім делікатно попрощавшись із Дакларом, я відвів Зуфара вбік:

— Що на тебе найшло, Айхо? Для чого образив хлопця?

— Ти вже забув про завдання?

— Про яке? Відлякувати людей?

— Припини, Зуфаре, я серйозно. Зараз усе поясню.

— Ну спробуй, — незадоволено буркнув друг.

— Пам'ятаєш, як у перший вечір я допитувався у тебе й Ескалара, чи не помічаєте ви чогось дивного в Дакларі?

— Ну, пам'ятаю…

— Тоді ви майже переконали мене, — схвильовано перебив я друга, все більше впевнюючись у власній здогадці, що колір шкіри у хлопця нічим не відрізняється від мого.

— А що, це не так? — усміхнувся Зуфар.

— Ні! Справи закрутилися, і я не поговорив з дідом про Даклара. Це помилка! Зуфаре, бурштинова шкіра хлопця просто

засліплює очі! І, що дивно, цього не бачать! Тепер розумію чому.

— Чому?

— Тому що на Даклара накладений магічний захист. Ніхто не має знати, хто він насправді. Замість бурштинової шкіри усі бачать білу! Усі, крім мене…

— Зачекай… Ескалар і справді говорив, що ти не піддаєшся впливу магії. Отже, бачиш Даклара таким, який той є насправді. Айхо, він дійсно доломарт? Не може бути… — випалив Зуфар, спантеличено глипнувши на Даклара.

— А для чого комусь приховувати це? — тріумфально спитав я.

— Ну, знаєш, доломарта не кожен день зустрінеш…

— Думаю, все набагато простіше, Зуфаре. Доломарт — це той шпигун, якого шукають Охоронці. Жерці наклали захист на Даклара і відправили в Університет. Згадай, в якому Класі навчається Даклар? Ото ж бо, у Класі Правиці, разом із Сімома. У Даклара були величезні шанси потрапити саме в цей Клас. Адже легендарні нащадки королів Сарта наділені надзвичайними здібностями. Але всі сприймають його лиш за талановитого хлопчика і зараховують в Клас Правиці.

Зуфар потер губу.

— Згадай, друже, — наполягав я, — хто, ніби випадково, зустрів нас у перший вечір у Шанталії? Хто привів в Університет? Хто познайомив з Майстром Каро? Даклар! Він постійно десь неподалік. А що, якщо ворог уже тоді знав про наш приїзд у Шанталію?

— Ні, Айхо, щось тут не так. А ти не думаєш, що в Університеті є викладачі, які б теж могли помітити накладений магічний захист на Даклара? Той же Совредо. Ні, жерці не могли так ризикувати, тим більше доломартом. Хоча… Ти маєш рацію, друже, в одному: цю справу необхідно прояснити. Якщо Даклар дійсно доломарт, то хто приховує це від усіх?

— Ви поводитесь, як справжні шпигуни.

Ледве не підстрибнувши від несподіванки, ми з полегшенням зітхнули, побачивши Майстра Каро.

— Не перестарайтесь. Беріть приклад з колег — розважайтесь!

— Майстре, потрібно поговорити, — поспіхом випалив я.

— Не зараз і не тут, — спокійно сказав Каро і розчинився в натовпі.

Ближче до полудня юрба заспокоїлась. До спудеїв приєдналися викладачі. Вони організовували Класи, і на площі вже почала утворюватись певна графічна картина.

З’явився Каро і, наче квочка, заганяв до купи спудеїв Правиці.

Майстер справно вишикував нас у лінію якраз за Класом Стріли і перед Класом Комети. Все відбулося настільки швидко, що я не встиг добре розгледіти однокласників.

Роззиратися, тепер уже в рівненькій шерензі, не наважився. Хоча Зуфар, який стояв попереду майже напроти, весело озирався.

Я стояв, наче вкопаний. Дивне хвилювання охопило мене. Можливо, через те, що по праву руку, з'явившись, як маленький вихор, до Класу приєдналась тоненька білявка. Я не очікував побачити в Університеті дівчину і помітно занервував, навіть зашарівся. Та ж, анітрохи не ніяковіючи, простягнула руку і першою серед однокласників представилась:

— Я — Делея. А ти що, новенький?

— Угу.

— Я, як завжди, ледь не запізнилась, — відхекуючись, заторохтіла Делея. — Бурмошак ще не здійняв галасу?

Я глипнув на дівчину, не второпавши, про що вона.

— Ой, перепрошую, ти ж не в курсі. Бурмошак — наш Куратор, Майстер Шак, — пирснула дівчина. — Ми його так лагідно називаємо. Позаочі. А ти не сказав, як тебе звати? — білявка знову усміхнулася, а я знову почервонів.

— Вибач, я — Айхо.

— Розумію. Нервуєш. І пощастило ж тобі потрапити до Класу Правиці.

— Ну…

— Думаю, «тепла зустріч» Класу в тебе ще попереду, — перебила говірка білявка.

— Що маєш на увазі?

— Клас Правиці — це клас зарозумілих всезнайок і вискочок, які один поперед одним пнуться, щоби бути найкращими, — і дівчина кинула зневажливий погляд на однокласників. — Лише Даклар — мій порятунок.

— А як щодо тебе? — спитав я.

— А що я? Невже не помітно? Я — дівчина, і цим усе сказано. Це моє тавро. До речі, тобі краще не розмовляти зі мною. А то до твого неприглядного статусу «новачка» приєднається ще статус «подружки Делеї», — при цьому голос дівчини підступно задрижав, а в голубих очиськах читалася пекуча образа на однокласників.

— А ти не боїшся отримати тавро «подруга новачка»?

Делея усміхнулась і в цей момент Куратор закликав Клас до уваги.

— Увага, Клас! — писклявим кумедним голосом проголосив Бурмошак, ой, Майстер Шак. — Від сьогодні з вами навчається

новий студент. Айхо, будь ласкавий, зроби крок вперед і розвернись до Класу.

Я розгубився, але Делея підштовхнула в спину.

— Це Айхо, тепер ваш однокласник, прошу приймати до дружнього гурту Класу Правиці, — пропищав Куратор, невисокий товстенький чоловік.

Делея при цих словах поморщилась, а я про себе усміхнувся і остаточно заспокоївся.

— Він що, настільки талановитий, що може одразу потрапити у третій порядок? Чи це тому, що його дід Майстер? — загудів чийсь голос з першого ряду.

Високий підтягнутий юнак, можливо, кольором шкіри нагадав би Зуфара, якби не відверта зверхність і пиха, що так і струменіла з великих карих очей. Делея підняла брови, ніби промовила: «ну, я ж тобі казала». А в мені несподівано прокинулась здорова злість:

— Думаю, ти скоро й сам переконаєшся, що я таки схожий на свого славетного діда!

— Тільки не зовнішністю, — випалив опонент, і Клас зайшовся реготом.

— Фізичні дані, Заро, в нашій справі не мають визначального значення. Ти це й сам знаєш, — неочікувано заступився Даклар.

Юнаки обмінялися таким красномовним поглядом, що я одразу зрозумів, який авторитет має юний доломарт у Класі. Здивовано глянувши на Даклара, я одразу ж згадав про всі недавні підозри. Чомусь зараз вони видавались не такими вже й переконливими.

— Ну от і познайомились. Повертайся на місце, Айхо, — пропищав Майстер Шак, навіть не намагаючись припинити словесну перепалку учнів. — А зараз згадаймо про Свято. Неракан, Езлі, вже все готове до показу? — звернувся учитель до двох усміхнених юнаків.

Хлопці дружньо закивали головами і, здається, дуже задоволені собою і майбутнім виступом, з дозволу Куратора покинули ряд і розчинились у натовпі.

Тепер Університетська площа більше нагадувала святковий обрус із різнобарвними чіткими візерунками, які утворювали Класи, вишикувавшись дивними шеренгами.

— О, Делеє! І як це ти сьогодні не спізнилася? — перевів на білявку колючий погляд тлустий Бурмошак.

На біленькій шкірі дівчини проступив ледве помітний рум'янець.

— Ти приготувала завдання?

— Так, — коротко відповіла Делея, не відриваючи очей від

білосніжних рук, якими нервово перебирала поділ довгого смарагдового плаття.

— Ну що ж подивимось, як впоралась, — скрививши пухкі губи, пропищав Шак. — Хоча ти знаєш, що я не згідний з Майстром Авгусом, який доручив тобі таку відповідальну місію. Думаю, Заро справився б набагато краще. Але уже все вирішено. Дивись, не зганьби Класу.

Делея незадоволено щось буркнула, а потім скубнула мене за край камізельки.

— Я впораюсь.

Я ж розгублено кивнув у відповідь, розуміючи, що дівчина скоріше підбадьорювала себе.

Розділ 4

Після довгих промов Викладачів Університету нарешті мало розпочатись те, чого з таким нетерпінням чекали всі спудеї. Візерунки площі розчинилися, ряди розсіялися і в хаотичному русі радісні студенти збиралися в маленькі групи. Я одразу ж розшукав Зуфара. Все одно ніхто з однокласників не помічав мене. Усміхнений товариш навпаки перезнайомив з половиною свого Класу, і на якусь мить я навіть позаздрив Зуфарові і ще раз пошкодував, що ми не навчатимемось разом.

— А ти не гаєш часу, — засміявся друг, коли ми відійшли вбік від нових знайомих. — Я навіть трішечки заздрю.

— Мені? Було б чому, — похмуро відповів я. — А от тобі є чому позаздрити. Тільки-но познайомився із Класом, а вже маєш стільки товаришів.

— Воно то так, але подружок жодної, — знову добродушно вишкірився Зуфар. — Ну скажи, чому це так? Єдина дівчина в Університеті, і та одразу знайомиться з тобою. Ти що, медом намазаний?

— А, це ти про Делею?

— І ім'я в неї гарне…

— Ого, — тепер усміхався вже я. — Ти що, закохався?

— Не мели дурниць. Просто дивно її бачити серед твоїх заучок.

— А, ти вже в курсі…

— Та тут цілі історії ходять про Правицю. Схоже, її недолюблюють, але обожнюють поговорити.

— Мене не зовсім добре прийняли в Класі… І знаєш, як не дивно, але тепер однокласники всі схожі на шпигунів темних… окрім Даклара, — усміхнувся я.

— Бо він заступився? Чув краєм вуха твоє посвячення. Виявляється, Даклар має неабиякий авторитет серед спудеїв, і не лише в Правиці.

— І про що це говорить?

— Поки ні про що… — піднявши руку догори, Зуфар захоплено вигукнув. — Дивись, Айхо!

В небі, ніби нізвідки, з'явилися велетенські сірі птахи. Я завмер від несподіванки. О, небеса! Це ж вороти!!! Перед очима промайнула картина втечі і закрите шоломом обличчя Воїна Шаку. Я згадав про батька. Невже і тут не дадуть спокою…

— Айхо, що з тобою? Ти зблід?

— Зуфаре, це вони… — прошепотів пересохлими губами.

— Так, це Неракан і Езлі, твої однокласники. Але таке

враження, що ти побачив примару.

Юрба зашуміла, і я й справді почув, як голосно вигукують імена юнаків. Тільки зараз на двох воротах, які очолювали процесію гігантських птахів, я помітив крихітні фігурки Неракана і Езлі. Вони радісно махали руками, а вороти слухняно виконували їх вказівки. Велет, на якому сидів Неракан, дуже низько пролетів над площею, навмисне зачепивши верхівки дерев. На глядачів посипалось жовто-багряне листя, і юрба заревла від задоволення. Зробивши декілька кіл над головами спудеїв, тріумфатори скерували птахів високо в небо і в одну мить кожен рвонув у своєму напрямку, утворюючи на небосхилі семикутну зірку. За мить видовище розчинилося в хмарах. І юрба знову заревла, вимагаючи повторення.

Вгамувавши себе, я зрозумів, про яке завдання вів мову Майстер Шак. Побачене вражало!

— Ти в порядку? — спитав друг.

— Так, так, все гаразд.

— Оце так видовище! — захоплено вигукнув Зуфар.

— А ви таки справді круті!

— Так, це наші хлопці! — крикнув хтось за спинами, і я упізнав трьох однокласників. — Неракан і Езлі порвали всіх, ніхто краще не зробить, ніж Правиця! От лише цього року зіпсували задоволення, зараз це дівчисько знову зганьбить нас.

— Це вони про Делею? — спитав Зуфар.

— Про кого ж іще. Я й сам починаю хвилюватися за неї.

Несподівано ясне небо затягнуло темними хмарами. І я зрозумів, що показ Делеї розпочався. Здавалось, що ось-ось почнеться гроза. Та замість вражаючої блискавки в небі з'явився ледве помітний спалах. За спиною почулися в'їдливі смішки, а в юрбі рознісся незадоволений гамір. Це провал. Схоже, тільки ми з Зуфаром тримали за Делею кулаки.

Вдруге блискавка розкроїла небо наполовину. Вдарив такий грім, що глядачі аж пригнулися. Сонячне проміння, наче леза, проштрикнуло темні хмари, ті посіріли і згодом стали зовсім світлими, пухнастими. Хмари розтопились, як туман, і в синяві неба з'явилися не бачені досі білі довгошиї птахи. Вони не летіли, а, здається, пливли по небу. Довге розкішне пір'я розвівалося на вітрі. Складалось враження, що це зовсім і не птахи, а прекрасні невагомі квіти, які підняв у небо легкий вітер і закрутив у дивному танку. Зачарований прекрасним видовищем натовп не зводив очей з казкової картини. А коли різнобарвна веселка осяяла небосхил і з неба посипалось білосніжне пухнасте пір'я, юрба загула від захвату. Наче теплий сніг вкутав Університетську площу.

Я заворожено дивився і не вірив, що все це змогла зробити тендітна білявка. Отже, недооцінюють її однокласники.

Або заздрять… Але темні хмари, наче куліси, зімкнулись, закривши і білосніжних птахів, і веселку. Шалена блискавка розірвала небо. Юрба захвилювалася. Наступна вогняна стріла поцілила просто у верхівку дерева-велета і запалила його наче свічу!

Учні не одразу й зрозуміли, що показ вже закінчився, і справжнісінька пожежа лютує серед натовпу. Викладачі, як могли, намагались приборкати хаос. Але і спудеї, і природа, здається, не чули мудрих закликів сивобородих. На площі почалася паніка. І все могло б скінчитися трагічно, якби не рятівна злива, що, наче важким мокрим рядном, накрила скажений вогонь. Нещасне дерево зашипіло. Клуби чорного диму передсмертним тужливим зітханням неквапливо здіймалися в небо.

Свято Вогню, яке ледве встигло розпочатись, драматично скінчилось. Куратори наказали студентам розійтись по кімнатах.

Пробираючись крізь натовп, ми з Зуфаром наштовхнулись на Делею. Смертельно бліда, вона тремтіла, мов листок на вітрі, і даремно намагалася вирватись з тісного кола, яким її обступила розлючена Правиця.

— Делеє, що ти наробила? — шарпнув бідолашну за рукав кремезний юнак.

— Забери руки! — крикнув Зуфар, відтягаючи дівчину.

— Її потрібно звідси забрати, — випалив я. Делея ніби не чула нас.

— Давай до діда Радо, його будиночок неподалік, — перекрикуючи натовп, вигукнув я.

Незважаючи на те, що було ледве за полудень, на дворі стемніло, немов уночі. Злива шаленіла. Оскаженілий вітер безцеремонно шмагав дощем по обличчю, шарпав за одяг. Біле пір'я драх, опале листя, попіл згарища перемішались в липку брудну кашу і, наче сніжками, заліплювали очі, лізли до рота.

Змоклі до нитки, ми вбігли в порожній будинок діда.

— Я розпалю камін, — запропонував Зуфар. — Потрібно просохнути… і заспокоїтись.

Я озирнувся. За мною мала стояти Делея, але її не було! І лише почувши тихі схлипування, побачив, що дівчина, як підкошена, зсунулась по стіні.

— Підіймайся, Делеє, — якомога делікатніше сказав я, але білявка, здається, не чула.

— Давайте до каміна! — скомандував Зуфар.

Приємне тепло розійшлось по кімнаті. Підхопивши Делею на руки, я обережно примостив її ближче до багаття. Воскове

обличчя дівчини байдуже застигло, лише жовтаві відблиски вогню вистрибували на ньому, переконуючи, що господиня жива. Ми нагадували бурульки, що при перших весняних променях танули на сонці. Потічки холодної води змійками виповзали з промоклого одягу і кумедними калюжками збирались на підлозі.

— То, може, розповіси, що там сталося, — нарешті порушив мовчанку Зуфар.

Білявка аж здригнулася, наче щойно повернувшись із потойбіччя, глянула на мене ожилими очима.

— Хто це? — підозріло зиркнула на товариша Делея.

— Це мій друг, Зуфар.

— А-а-а, зрозуміло, — прошепотіла дівчина і втупилась у вогонь.

— То що ж трапилось, Делеє? — поцікавився уже я.

— Дякую, що забрали звідти, — так і не відповіла дівчина. Її голубі очиська невідривно стежили за полум'ям. Воно безборонно відбивалось в м'якій синяві, змінюючи колір на жовто-сірий. Делея, здається, щось гарячково обмірковувала.

— Мені кінець… Мене виженуть… — нарешті приречено прошепотіла дівчина.

— Не хочу тебе засмучувати, але ти ледве не спалила Університет разом зі студентами, — несподівано мовив Зуфар.

Делея перекинула на юнака вбивчий погляд. Здавалось, вогонь, що відбивався в очах дівчини, насправді жив у них.

— Це зробила не я, — твердо відповіла Делея. — Мені б ніколи не вдалося викликати таку блискавку. В мене й так із цим проблеми.

— Ми це помітили, — зауважив Зуфар.

— Зачекай, друже. Делеє, ти впевнена, що це зробила не ти? Можливо, просто помилилася…

— Айхо, ти що? Викликати грім і блискавку — не просто. І зробити це ненароком неможливо! Це зробили навмисне! І той, хто це зробив, володіє потужною силою.

Ми з Зуфаром перезирнулись. Історія виявлялась все більше заплутаною. І якщо Делея говорить правду, то чи не пов'язане це якось зі шпигуном?

— От ви де!

До кімнати увірвався захеканий дід.

— Я збився з ніг, шукаючи вас. Боявся, що сталось найстрашніше. Ви цілі?

За дідом вбіг Майстер Каро.

— Чому учні не в Класах? Чи вас не стосується наказ? А… і ти тут? — остання фраза адресувалась Делеї. Каро і дід перезирнулись.

— Ми мусили захистити Делею, у Класі її зацькували б, — очікуючи бурхливого протесту, почав я.

— Правильно зробили, — суворо кинув дід. — А тепер марш по кімнатах!

— Але…

— Без ніяких але! — гримнув Каро. — А Делея залишиться тут. Дівчина боязко зиркнула на мене.

— Діду, вона ні в чому не винна!

— Ідіть, хлопці, — м'якше повторив дід. — Не хвилюйтесь, вже все гаразд. Про Делею подбаємо.

Доки ми повернулися в Будинок Студентів, знову змокли.

— Ну що ж, розходимось по кімнатах, Айхо.

Я лише втомлено кивнув Зуфарові. Хоча зовсім не хотілося йти до Класу.

— Побачимося завтра.

— Бувай, Зуфаре.

Я ще подивився, як товариш зайшов у кімнату Стріли, і тоді вже, через не хочу, побрів у кінець коридору, де розмістилась Правиця. Рука приречено потягнулась до ручки дверей.

Однокласники щось палко обговорювали за великим круглим столом, але різко усі погляди прикипіли до мене.

— О, а ось і новенький, — сказав уже знайомий задерикуватий Заро.

— Щось його довгенько не було, певне, не міг знайти дорогу? — з насмішкою продовжив високий, спортивної статури юнак з обличчям, з якого митці малюють картини.

Як пізніше я дізнався, це був Хамар, товариш Заро. Ліворуч сидів, не на свої роки кремезний, чорношкірий Вакас і весело підсміювався. Це була знаменита трійця Правиці. Нахабні, зазнайкуваті гевали, які верховодили у Класі.

Я промовчав. Встрявати у перепалку не було настрою. Дружелюбно усміхаючись, з-за столу піднявся Даклар.

Сьогодні він уже вдруге виручав мене:

— Айхо, приєднуйся, — і юнак вказав на вільне місце. — Але спочатку давай познайомлю з Класом. Почнемо з Санні.

Світловолосий, добродушний юнак привітно усміхнувся.

— А це гордість Класу — Феной, — Даклар вказав рукою на дуже серйозного худого хлопця. — Цих двох веселунів ти вже знаєш, Неракан і Езлі, сьогодні потішили нас на славу! — товариші тріумфально ляснули один одного в долоні. — А це розумник Евратон — наша ходяча бібліотека.

На підтвердження сказаного, високий чорнявий юнак без зайвої скромності додав:

— Якщо буде скрутно — звертайся.

Не чекаючи Даклара, представився рудоволосий усміхнений хлопець:

— Я — Анак.

«А все не так і погано», — подумав я.

— Це — Ортах, — продовжував знайомство доломарт. Невисокого росту багряношкірий хлопчина, почувши власне ім'я, поспішно піднявся. Болюча згадка про Мію підступно вжалила пам'ять. Ортах, намагаючись перегнутися через увесь стіл, щоб потиснути мені руку, ненароком перекинув глечика з водою. Клас зірвався реготом. Зніяковілий юнак присоромлено опустився на місце. І я, щоб якось підбадьорити тепер уже свого однокласника, повторив його «подвиг», що з моїм невисоким зростом виглядало кумедно. Та все-таки потиснув Ортаху руку.

— Ну, а це Заро, Хамар і Вакас. Цю трійцю і представляю нероздільно. Мене ти знаєш, — завершив Даклар.

— Не вистачає лише нашої втікачки, — в'їдливо кинув красень Хамар.

— Ця бездара ледве не спалила Університет, — зло додав Вакас.

— Я стояв під цим деревом! Ледве не підсмажився заживо! — обурився Анак.

— Не здивуюсь, якщо завтра оголосять, що кілька студентів загинуло, — стурбовано озвався Феной.

— Дівчисько необхідно покарати! — подав голос Заро. Даклар мовчав, опустивши голову. І я зрозумів, з якою навалою неприйняття і критики доводиться кожен день стикатися бідолашній білявці.

— Чому впевнені, що це зробила Делея? — раптом випалив я.

— А хто ж іще?!! — заревів розгніваний Клас.

— Якщо Делея бездара, як запевняє Вакас, то як їй вдалося викликати таку потужну блискавку? — не здавався я.

— А ти хоч сам в цьому щось тямиш? — огризнувся темношкірий Вакас, що було недалеким від істини. — Звичайно, це дівчисько на таке не здатне! Просто руки у неї не з того місця ростуть!

Трійця самовдоволено зареготала, решта підхопила тихішим сміхом.

— А якщо Айхо правий? — несподівано перебив всезагальні веселощі доломарт.

— Ти що, Дакларе?!!

— Досить захищати це дівчисько! Це ж був її показ, ми всі це знаємо!!!

— Виступ Делеї дуже сильний, — почав доломарт і усі замовкли. — Але те, що сталося потім, занадто навіть для

геніального показу. Знаємо, що у Делеї зі стихіями не все гаразд, але це не схоже на помилку. Феноє, ти майстер по стихіях, скажи чесно, зміг би вчинити подібне?

Феной замислено підійшов до вікна, тонкі пальці торкнулись вольового підборіддя:

— Я, звичайно, зміг би спробувати… але не впевнений, що вийшло б. Така точність і така потужність…

— То як змогла таке зробити Делея? — спитав доломарт. Клас затих. Зацікавлені погляди стрибали то на Даклара, то на Феноя.

— Тому, що білявка бездара і їй не місце в нашому Університеті! — порушив тишу красень Хамар.

— Тихше, тихше, Хамаре, — несподівано, наче нізвідки, пропищав Майстер Шак. Ніхто й незчувся, коли Куратор увійшов до кімнати. — Я теж не в захваті від Делеї, але це не тобі вирішувати, кому місце, а кому ні в Університеті.

Хамар розгубився, бо зазвичай Шак підтримував його напади на бідолашну дівчину. Та й не секрет, що трійця Правиці у фаворі в Куратора. Аж тут раптом така немилість.

— Раджу всім змінити тему розмови, — у писклявому голосі Майстра зазвучали металеві нотки. — Завтра перший день навчання, краще подумайте про це!

Двері гучно грюкнули за Шаком, а здивовані спудеї переглянулися.

Розділ 5

Новий день привітно зустрів ласкавим осіннім сонцем. Лише згарище, що сумно чорніло посеред Університетського двору, нагадувало про вчорашній безлад.

Жовтавий Будинок Спудеїв весело виблискував у ранішніх променях своїми величними п'ятьма поверхами. Оксамитова зелень терас привітно усміхалася залитим сонцем мармуровим балконам, затінені ніші перешіптувались із різьбленими арками, а чудернацькі фігури казкових істот, наче суворі охоронці, пильно вдивлялися з висоти теракотових череп'яних дахів. Вище за Будинок Спудеїв у зморену небесну голубінь тягнулась хіба сіра споруда древньої Бібліотеки, ну і, звичайно, Університетська Вежа.

Кожен поверх Будинку Спудеїв жив свої життям. На першому красувалась величезних розмірів пишна трапезна і заразом зала для урочистих подій. На другому осіли першачки, так називали спудеїв першого порядку. Чим вище поверх, тим порядок вищий. Лише славнозвісна Правиця вже довгі роки заселялась на тому ж передостанньому поверсі у східному крилі.

Разом з кімнатами-спальнями та аудиторіями тут розмістилась простора зала з великим круглим столом та затишним каміном, де я вперше познайомився з однокласниками. Жовтуваті стіни прикрашали безліч портретів славетних викладачів та визначних спудеїв Правиці. Височенні стелажі з підручниками, древніми сувоями, табличками, в яких я нічого не тямив, займали майже весь вільний простір. У цій спільній залі Правиця готувалася до навчання, проводила час за диспутами і просто балакала ввечері перед сном.

Зі спільної кімнати можна потрапити до чотирьох кімнат-спалень, у яких жило по три студенти. Спочатку мене поселили в крайню кімнату до Даклара, Феноя і Евратона. Розумники вирішили взяти на поруки, як новачка, щоб не відставав. Та згодом Феной і Евратон збунтувались і не захотіли доставляти в спальню четверте ліжко, оскільки Ортах і Анак жили вдвох. Сказати по правді, компанія рудоволосого Анака і простака Ортаха була мені більше до душі. Я перебрався до них.

— Ну, як перша ніч у Правиці? — перехопив мене перед сніданком життєрадісний Зуфар.

— Не питай, переживаю за перший навчальний день.

— А я дещо цікавого дізнався…

— І у вас вважають, що пожежу зробила Делея і її потрібно вигнати з Університету? — згадавши вчорашню розмову, я

стомлено почухав потилицю.

— У нас теж не особливо жалують бідолаху, але не всі погоджуються, що це зробила вона.

— Так-так, а це цікавіше…

— Не секрет, що нашу нову знайому недолюблюють в Університеті, а особливо у Правиці. Тож існує вірогідність, що її просто хочуть вижити. Навіть наші, — і я без насолоди звернув увагу на слово «наші», — вважають, що Делею підставили.

— Хто?

— Існує дві версії, і всі свідчать проти Правиці…

— Зачекай, Зуфаре. Вчора я був присутнім при гарячому обговоренні цієї події, і повір, якщо це справа рук усього Класу, то вони просто першокласні актори.

— А якщо це добре розіграна вистава?

На мить я задумався.

— Ні, не може бути. Не вірю…

— Добре, тоді це міг бути Феной. Хлопця вважають генієм по стихіях.

— Багато ж ти почув у Стрілі.

Я відчував певні ревнощі до нового Класу друга. Зуфар так швидко з усіма подружився, от і зараз незнайомі юнаки йшли і доброзичливо зачіпали Зуфара, вітаючись, запитували: «Як справи?» Я ж плентався подалі від Класу, і нікому до мене не було ніякого діла. Хіба що співмешканці Ортах і Анак перекинулись зранку кількома словами. Я дуже шкодував, що Зуфар не навчається зі мною.

— І це відпадає, — сказав я, перервавши роздуми. — Даклар запитував Феноя, чи той зміг би викликати таку потужну блискавку.

— І що відповів геній?

— Він щиро зізнався, що міг би спробувати, але й сам не впевнений, що у нього вийшло б.

— Так… Щось не складається картинка, Айхо. То, можливо, це й справді справа рук Делеї, ми ж про неї нічогісінько не знаємо.

— Сумніваюсь. Якщо це зробила білявка, то для чого? Щоб її миттю потурили з Університету?

— А якщо це просто випадковість….

— Не знаю, друже.

— Та й з Даклaром питання залишається відкритим. Якщо він і справді доломарт, що неймовірно, звичайно… Але якщо раптом… то справитися з будь-якою стихією йому як раз плюнути.

— І так він запросто міг би підставити Делею… — продовжив

я. — Хоча впевнений, що Даклар цього не робив.

Ми незчулися, як весела ватага, підхопивши у свій бурхливий потік, долаючи круті сходи, заштовхала у пишну трапезну. Але замість святково накритих столів в честь початку Нового Навчального Року нас чекала група насуплених сивобородих викладачів. Зосереджені погляди Майстрів, як незворушні скелі на шляху безтурботних хвиль, розбивали в друзки веселий гамір спудеїв. Змушували зупинитися і мовчки зайняти місця на довжелезних дерев'яних лавах.

Коли останній першачок вмостився за столом, наче нізвідки, посеред величезної зали з'явилась перелякана Делея. Атмосфера нагло перемінилась. Навіть перламутрові потічки пилюки, що безтурботно витанцьовували в променях високих вікон, раптом завмерли. Сповнені презирства сотні гнівливих очей втупились в бліду нещасну Делею і неодмінно прагнули її знищення. Вже давно вона, дівчинка, застрягла цим хлопчиськам, як кістка в горлі. Вона тут чужа. У царстві чоловічого «его». Небажана.

Делея знала все це і вже втомилася, на межі сил, протистояти несправедливому натиску. Вона розуміла, що сьогодні програла. Розуміла, що змушена покинути Університет, і покинути ганебно.

Переляк дівчини, як хвороба, перекинувся на мене. Делея, наче вапняний стовп, завмерла посеред зали і від блідості здавалася прозорою.

— Геть невдаху! — наче за чиєюсь командою заревів натовп.

— Тихо! — гримнув Каро, і гнітюча тиша караючим мечем нависла над бідолашною. — Тихо! — повторив уже спокійно Майстер.

— Рада Університету засідала всю ніч. Ми довго радились і сперечались, та врешті-решт дійшли спільної думки. — Каро замовк, обвівши залу колючим поглядом. — Те, що сталося вчора на Святі Вогню, — неприпустиме безчинство. І винний обов'язково буде покараний! Йому не місце серед спудеїв Університету! — зал радісно загув, підтримуючи вчителя.

Каро підняв руку і продовжив:

— Делея — не найкраща студентка, але й не найгірша. Вчора вона припустилась прикрої помилки, але вправно виправилась і показала неперевершене видовище, — спудеї, не розуміючи, до чого веде Майстер, невдоволено загули.

— Але те, що трапилось потім, виходить за межі невинного жарту, недбальства чи невміння! Дивом ми уникли трагедії, де могли б загинути десятки. — Майстер гірко усміхнувся. — Делеє, повертайся до Класу.

— Що? Як? Чому? — рознеслось нерозуміння по громаді. Делея не зрушила з місця.

— Ми вирішили нічого від вас не приховувати, — продовжував Каро.

— Ти щось розумієш? — почув я за спиною голос.

— Кому з вас відомо про «афлазійського цирульника»? — взяв слово червонощокий Бурмошак. — Тиша? Невже нікому? Е ні, принаймні один з вас знає про цей камінь та ще й майстерно вміє ним користуватися!

Хтось за моєю спиною тихенько кашлянув, наче похлинувся.

Майстер Шак простягнув відкриту долоню, демонструючи якийсь уламок.

— Це фанський гірський мінерал, дуже рідкісний. Його ще називають афлазійським цирульником. Я вже сам давненько його бачив. А вчора ввечері ми знайшли камінь, точніше те, що від нього залишилось, у Східній закинутій вежі.

Спудеї перешіптувались, нічого не розуміючи.

— Невеликі поклади, що ще залишились, використовують служителі Храмів Гірської Афлазії. За допомогою мінералу вони позбуваються волосся, це і дало кумедну назву каменю. Але зараз не до жартів, тому що непримітний камінець має й інші властивості. Афлазійські жерці за допомогою древніх рун, які тримають у суворій таємниці, цим камінчиком не тільки голять голови, але можуть керувати земними стихіями. Блискавками зокрема. Мені цікаво одне: звідки в нашому Університеті з'явився «афлазійський цирульник», і з яких пір наші студенти знають древні руни Афлазійських жерців?!!

— Учора хтось намагався підставити Делею. І цей хтось — серед нас, — констатував Каро.

По залі прокотилися вигуки здивування й обурення.

— Я хочу звернутися до горе-невидимки, — взяв слово дід Радо. — Сьогодні, зараз, у тебе є останній і єдиний шанс вийти, зізнатись перед усією громадою. Обіцяємо, що кара буде справедливою, але не жорстокою.

Час завмер. Усі принишкли, боячись навіть дихнути голосніше, ніби це якось викаже причетність до скоєного. Та ніхто не вийшов, не зізнався.

— Ну що ж, — розчаровано почав Каро. — Тоді не чекай на милосердя. Полювання на зрадника розпочалося! Із цього дня запроваджується суворий режим пересування. Ніхто не має права без дозволу Куратора Класу покидати стіни Університету без поважних причин. Після навчання спудеї вирушають до загальних кімнат, де кожен із наставником узгоджує план дій на день. Будівлі, в яких не проводяться заняття, — а це Східне Крило Бібліотеки, Дзеркальна Зала, усі три Вежі, Підземні келії, Дім Хранителя і Пурпуровий Сад — заборонені для вільного

відвідування. Після того, як згасне Центральна Вежа, всі повинні повернутися до кімнат. Порушення без поважних причин будь-якого правила призведе до негайного виключення з Університету і виселення з Шанталії.

Студенти невдоволено загули.

— Хтось один провинився, а покарані всі! Це несправедливо! — вигукували то з одного, то з іншого кінця зали.

— Для тих, хто не зрозумів, — гримнув зосереджений Майстер Каро. — Вчора ви дивом залишилися живі. Серед нас є людина, яка готова на вбивство, лише б досягти злочинної мети.

— Достатньо, Майстре, — перехопив слово писклявий Шак, — годі лякати дітей. Думаю, вони вже й самі зрозуміли, що встановлені обмеження — це лише заходи безпеки. Їхньої безпеки. А тепер — усі на заняття! І ще раз вітаємо із початком Нового Навчального Року!

— І не забувайте, що ви спудеї славної Школи Природознавства! — це вже Бурмошак говорив учням у спини.

Багатоголосий натовп молоді знову ожив, загомонів. Усім кортіло швидше покинути напружену атмосферу зали, щоб обговорити почуте. Опираючись юрбі, я підіймався навшпиньки, озирався довкола, але так і не міг відшукати Делею.

— Айхо!

Зуфар чекав мене біля виходу, розмахуючи рукою. Поруч біліла знайома голова подруги.

— Ось. Вручаю незаслужено скривджену, — товариш майже силоміць увіпхнув холодну руку дівчини в мою, коли я, розштовхуючи натовп, нарешті дістався до них. — Ти відповідаєш за Делею. Впевнений, що Правиця не зважатиме на слова професора і вчинить вендету.

— Це ще побачимо! — буркнула дівчина, гордо висмикнувши руку. — Основне, що я сама впевнена у своїй невинуватості. А що про мене думають інші — начхати! Думаю, захисту більше потребує наш новачок. Зазнайки Правиці не пробачать йому найменшого промаху на заняттях. Ну все, ходімо, а то запізнимось.

Зуфар задоволено усміхнувся, а Делея впевнено потягла мене за собою.

Із заняття я вийшов ні живий ні мертвий. Дідусь, що, знущається? Чому віддав у Клас Правиці?!! Я ж нічогісінько не второпав з того, що говорилося на уроці! Це катастрофа! Не мине й десяти днів, як мене з ганьбою виженуть з Університету…

Ледве переставляючи ноги, я виплівся з класу і, впершись спиною в прохолодну стіну коридору, сховався за відчиненими дверима.

— Айхо! Ти що, захворів? — зупинилась стурбована Делея.

— Я пропав… — Повз пройшла самовдоволена трійця. Вакас зле шкірився. Бракувало лише глузів.

— Пішли, — дівчина потягла за собою.

— Дивіться, невдахи знайшли одне одного! — почули за спинами солодкий голос Хамара.

— Не обертайся, — прошипіла Делея.

Подруга, як пір'їнка, опустилася на прохолодну мармурову лавку під чудернацьким багряно-зеленим кущем, де ще недавно дідусь знайомився з Ескаларом та Зуфаром. Як же мені бракувало тих часів…

— Дивлюсь я на тебе, Айхо, — перервала думки білявка, — і згадую себе в перший навчальний день. Усі були такими ж переляканими. Ти думаєш, чому Вакас шкірився? Забув, певне, як на другому уроці зі сльозами на очах благав Майстра Спока не саджати його на крилатого барлога.

— Вакас? Зі сльозами? — не повірив я, але настрій покращився.

— Айхо, це зараз Правиця така, здається, недосяжна у своїй зазнайкуватості. Повір, ми всі одинакові. Якщо тебе зарахували до Класу, отже, на те є причини… Можливо, твої здібності набагато кращі, ніж у Феноя чи Даклара? Хтозна…

— Дякую, що намагаєшся підбадьорити… Але… Делеє, я нічогісінько не второпав. Зі мною наче розмовляли іншою мовою!

— Я ж не сказала, що буде легко. Але це можливо! Знаю по собі. І тобі пощастило більше.

Я вигнув брови.

— У тебе є я, — усміхнулась дівчина. — Допоможу з навчанням. Я ж ваша боржниця з Зуфаром.

Оптимізм подруги повертав до життя.

— Дивуюсь тобі, Делеє. Ти така тендітна, ще й дівчина, а так стійко тримаєшся у цьому чоловічому царстві. Тебе ж не жалують.

— Тобі цього не зрозуміти, — якось дивно відповіла подруга. Мила усмішка миттєво погасла на тонких устах.

— У мене немає іншого вибору. А залишитись в Університеті потрібно, як повітря…

Я хотів ще щось спитати, але Делея стрімко піднялася і вже звично, взявши за руку, потягла до Свічкового Саду.

— Майстер Авгус не пробачає спізнення. Поквапимося.

Ми мовчки зайняли місця на просторій галявині посеред вічно квітучого Свічкового Саду. Дивної краси примхливі квіти, наче набундючені білі птахи, вмостились на кострубатих гілках. Удень пухнасті бутони заворожували таємничістю. І лише, коли сонце сідало за обрій, білосніжні пелюстки ліниво розкривали

обіймами і з серцевини незвичайної квітки виростала жовтогаряча запалена свіча. Диво-Сад був гордістю Університету і однією з багатьох загадок Шанталії.

Я спіймав себе на думці, що Делея нагадувала мені ці бліді і такі непередбачувані квіти. Якоюсь дивною була ця дівчина. Можливо, такою ж недоречною в університетських стінах, як і палаючі свічки поміж ніжними пелюстками…

Ми ледве встигли вмоститись, як на галявину стрімко увійшов високий, худий, приємної зовнішності, ще дуже молодий чоловік, одягнутий у сліпучо-білу туніку і вузькі короткуваті штани. Це і був Майстер Авгус.

— Вітаю, спудеї! — бадьорим життєрадісним голосом привітався учитель. — Ну що, всі на місцях? О, бачу, у нас новенький, — яскраво-сині очі Майстра з цікавістю глянули.

Я вже зібрався підвестися, коли вся увага стрілою перекинулась на зніяковілого Ортаха.

— Вибачте, Майстре Августе, я спізнився…

У повітрі зависла напружена тиша, але врешті-решт учитель спокійно, без ноти роздратування, навіть, усміхаючись, сказав:

— Ти ж знаєш, що робити, чого чекаєш?

Низенька статура бідолахи здалася ще нижчою. Ортах наче меншав із кожним кроком, які наближали його до дерева з велетенськими бутонами.

Авгус голосно ляснув долонями, незадоволено повертаючи нашу увагу до своєї персони.

— Хтось хоче приєднатися до Ортаха? — спитав учитель. У відповідь задзвеніла тиша. Зацікавлені голови порозверталися, залишивши переляканого однокласника за нашими спинами.

— Тебе звати Айхо? — дружелюбно звернувся вчитель. — Підходь ближче і розкажи про себе.

Підбадьорений добрим ставленням, я з усмішкою став по центру галявини, поряд з Августом і вже відкрив рота, коли картина, яку побачив за спинами товаришів, змусила всі слова розлетілися в невідомому напрямку.

Ортах, міцно зціпивши зуби і замружившись, тримав у долонях вогонь дивним чином розкритої квітки-свічки. Його руки так трусилися, що полум'я, ніби живе, стрибало між пальцями. І коли воно випадково лизнуло полотняний рукав учня, то, ніби скажене, перекинулось на усю сорочку.

Ортах заверещав. Майстер Авгус, відштовхнувши мене, блискавкою опинився біля бідолахи і вже за мить загасив вогонь.

Учень лежав на живому зеленому килимі з заплющеними очима. Розкинуті руки, наче крила, тонули в густій траві. Одяг хлопця здавався пошматованим зубами хижого звіра. Шкіра, на

диво, залишилась неушкодженою, хіба де-не-де вкрилася кіптявою.

Авгус обережно, навіть ніжно, підійняв долоні нещасного і тільки зараз усі помітили багряно спухлі опіки.

Усі вжахнулись.

— Даклар, Феной! Зараз же ведіть Клас по кімнатах! І покличте Майстра Варгуля. Швидко! — прикрикнув Авгус.

— Урок закінчено… — сумно додав він.

Біля мене наполохано тулилась Делея. Її страх дивним чином додавав сміливості.

— Знову вогонь, — прошепотіла білявка. — Він ніби сказився. Наче вийшов з-під контролю.

Я здивовано глянув на дівчину, а її слова клеєм в'їлись у мозок.

— Ви що, не чули?! Розходьтесь по кімнатах! — суворо, не схоже не себе, гримнув Даклар.

— Пішли, я проведу тебе, — взяв Делею за руку, тепер уже без найменшого натяку на сором'язливість, і повів до будиночка дідуся, де мешкала білявка.

Навчальний день був у розпалі, у спудеїв продовжувались заняття. Клас Стріли, що розмістився під розлогою кроною велета-дерева, здивовано провів нас поглядом. Ніхто не міг второпати, чому Правиця під час заняття з похнюпленими носами вештається по території Університету.

Назустріч стурбовано поспішали до Свічкового Саду викладачі. Я побачив дідуся. Він різко завернув до мене.

— Що сказав Майстер О? — прошепотіла Делея, після того, як дід квапливо попрямував до Свічкового Саду.

— Попросив зачекати.

— О, хвала небесам! А я боялась, що залишуся сама.

Вже в будинку дівчина заспокоїлась. На столі по-хазяйськи з'явився глек з молоком. Подруга залпом випила повний кухоль білого холодного напою, залишаючи над губою кумедні вуса.

— Будеш?

— Давай, — усміхнувся.

— Коли хвилююсь, то страшенно хочу їсти, — витираючи білу смужку, затарахкотіла Делея.

— Поясни, що відбувається? — перебив білявку.

— Я й сама б хотіла знати.

— Ні, що це за ритуал з білими квітами?

— А, ти про покарання…

— Майстер Авгус здався доволі приємною людиною. Не можу повірити, що він здатен на таку жорстокість за безневинне запізнення.

— Ти що, Айхо! Та все зовсім не так! Майстер Авгус і справді один із найулюбленіших викладачів спудеїв. Усі його шанують. Він добрий, терплячий, комахи не образить. Все, що трапилось сьогодні, це просто черговий кошмар. Бідолашний Ортах…

— Ти бачила його долоні. Наче на розпеченій пательні побували…

— Сподіваюсь, він поправиться.

— Та все ж не розумію, навіщо змушувати студентів голими руками брати вогонь?!!

— Послухай, Айхо, — перебила Делея, — вогонь квітки Свічкового Дерева не більш небезпечний, ніж горня холодного молока. Це полум'я не гріє і аж ніяк не здатне спричинити опіки чи пожежу. Ти просто нічого не відчуєш, коли торкнешся.

— Не може бути!

— Майстер Авгус влаштовує нам своєрідне випробування. Можливість подолати страх. Ти ніби і знаєш, що полум'я квітки безпечне, але воно таке реальне, що не кожен з легкістю занурить руки у вогонь. Але, як каже Майстер, нами повинні керувати знання, а не страх та емоції. «Обізнаний, отже озброєний».

— Тоді що ж трапилося з Ортахом?

— Не знаю! Нічого не розумію. Хоча, тобі не здається, що випадок із блискавкою і сьогоднішній якось пов'язані?

Я задумався. А подруга права. Пригадалися слова: «Вогонь, наче сказився, вийшов з-під контролю».

За нашими спинами гучно грюкнули двері. Від несподіванки ми аж підскочили.

— А, ви тут… — протягнув дідусь. — Розкажіть усе, що бачили.

— Ми всі сиділи спинами до Ортаха, — почала Делея.

— Я трохи бачив, — несміливо перебив подругу і розповів дідові все, що знав.

Радо примружився, пальці занурились в сиву бороду. Дід замислено підійшов до каміна.

— Як Ортах? — несміливо спитала Делея.

— Що? А… Ортах? З ним буде все гаразд. А зараз залиште мене. Ви ж не забули, що у вас ось-ось розпочнеться заняття у Майстра Спока?

Ми здивовано перезирнулись. Та все ж більше не турбували Радо. Коли виходили з будиночка, дідусь усе ще непорушно стояв біля незапаленого каміна, наче намагався знайти в ньому відповідь.

Захекані, ми з Делеєю влетіли до аудиторії. На диво, навіть трійця не зронила ні слова. Усі учні Класу сумирно мовчки сиділи по місцях. І лише, вмостившись за партою, ми нарешті помітили

невисокого й худого Майстра Спока.

— Здрастуйте, Майстре! — в один голос зніяковіло пробубоніли ми.

— І вам не хворіти, — колюче відповів учитель. — Схоже, новенький думає, що розумний і без занять Майстра Спока? Ну, що ж підіймайся, перевіримо твої знання.

Здається, усі барви червоного і зеленого водночас оселились на моєму обличчі. Хотілось тут же провалитися крізь землю, але розумів, що так легко не відбудуся.

— Як тебе звати? — гримнув учитель.

— Е-е-е, Айхо…

— Виходь, Е-е-еайхо, — потішався згорблений старигань. — Бачу, вважаєш, що більше знаєш за вчителя.

Я промимрив щось схоже на вибачення, але вперте бажання Спока провчити мене виявилося сильнішим:

— Ось тобі, Айхо, вельхаровий щит, — і старий простягнув жменю зірваного трохи підсушеного листя, яке я бачив уперше, — продемонструй, будь добрий, Класу метаморфози енергетичного кола, які відбудуться з травою у першу половину місячного циклу?

Я голосно ковтнув слину і, як останній йолоп, витріщився на вельхаровий щит — єдине, що я зрозумів з того, що сказав учитель.

По Класу прокотився тихий смішок. Навіть Даклар усміхнувся. А на блідих Делеїних щоках з'явився нездоровий рум'янець. Їй соромно за мене!

— Хм… мовчиш, — не вгавав учитель. — Може, легше відповісти, що про це думає сірий каркар, що гризе горіха на гілці дерева?

Не знаючи, що це улюблений жарт Спока, я все ж повернув голову, заглянув у вікно, намагаючись відшукати клятого сірого птаха. Весь Клас зайшовся від гучного реготу. Делея штовхнула в спину Хамара, який сміявся найдужче.

Я відчув, як захрустіла ще жива трава в жмені, з такою силою затиснув кулак. Мені набридло бути посміховиськом! Хтось ніби з глибини душі чужим голосом звертався до мене:

«Айхо, озирнись навколо, від кого потерпаєш? Від хлоп'ят, які нічого не бачили, крім благополучного ситого життя? Що знають вони про небезпеки? Про страх і присутність смерті… А вона так близько! Чи вони пробивали собі шаблею шлях крізь морок підземель андерів? Чи вони вижили на смертоносній Вершині Тиші? Чи вони переживали відчай втрати, страх самотності і зраду ВЛАСНОГО БАТЬКА?..» Останні слова голос протягнув зловісно і з насолодою…

Зір чітко розпізнав у ще густому жовто-багряному листі дерева сірий силует птаха. Перед очима враз спалахнуло жовте полум'я, вже знайомий біль пронизав голову, я відчув, як ноги відірвались від землі і потужний поштовх відкинув, збиваючи когось із ніг.

Сірий каркар стрімко влетів у клас. На підлогу, наче льодяний дощ, посипались друзки розбитої віконної шиби. Птах зробив коло над здивованою аудиторією, міцні кігті вчепилися за бильце крісла вчителя і несподівано голосно пролунало крикливе: «КАР-Р-Р!!!»

— Ти кликав мене, той, хто кличе? — прозвучало в голові. Я задоволено усміхнувся…

Насолодившись моментом, я відпустив птаха. Сірі масивні крила шугнули востаннє над класом, міцний порепаний дзьоб вихопив з рук завмерлого від здивування Хамара перо для письма, і птах вилетів у розбите вікно.

Я гучно гепнувся на підлогу. Але вже ніхто не сміявся.

— Каркар сказав, що йому начхати на все, що тут відбувається, — промовив я.

— Що? — перепитав приголомшений Спок, до якого потроху повертався дар мови.

— Ви ж хотіли знати, що думає про все це сірий каркар? Я відповів.

Тиша в Класі бриніла відголосом страху і цікавості. Усі дванадцять пар здивованих очей дивились на мене, проте боялись зустрітись поглядом. Лише голубоока Делея сміливо свердлила із неприхованим захватом.

До кінця заняття Майстер Спок навіть не глянув у мій бік, зате решта Класу озиралася, переглядалася і перешіптувалася. Я намагався вслухатися в лекцію вчителя, але насправді думками був далеко…

— Оце ти втнув, Айхо, — шепнула задоволена подруга після закінчення уроку.

— Делеє, дай спокій! — невідь-чого огризнувся, відмахнувшись від подруги.

Розділ 6

— Айхо! — Зуфар шарпнув за рукав, зупинивши на коридорі після занять.

— Привіт, — буркнув я.

— Ого, щось трапилось? І де твоя білява подруга?

Ніби почувши запитання, повз нас гордо пройшла біла, як стіна, Делея. Наче й не помітила. Зуфар провів її поглядом, а потім підняв брови дашком.

— Не питай, — попередив його цікавість.

— Я все дужче і дужче шкодую, що не навчаюсь у вашій клятій Правиці! Та тут і дня не пройде, як щось трапляється! Про Делею не запитую. Поки що. А от що трапилося із вашим однокласником, це вже мусиш розповісти! Я не відстану!

— Це… — не встиг я відкрити рота, як між нами невідомо звідки виріс кремезний юнак, судячи з усього, старшокласник.

— Ти Айхо? — непроханий гість безцеремонно тицьнув пальцем мені в груди.

— Ну я.

— Тебе негайно викликає до себе Куратор Шак.

— Ми договоримо і він піде, — не відступав Зуфар, якого роз'їдала цікавість.

— Він піде негайно. Я не збираюся з вами сперечатися.

Ми хотіли ще щось заперечити, але кремезний учень знайшов на диво залізний аргумент.

— Тиждень відсторонення від занять, і ви відстанете від Класу остаточно.

— Куди йти?

— У Вінценосну Арку.

Увійшовши в простору залу, я на мить зупинився, здивований кількістю присутніх. Утворюючи круту підкову на високих різьблених кріслах, у всій величі десять найавторитетніших викладачів Університету з нетерпінням очікували на мене. Совредо не було. На здивування, серед сивочолих, бородатих поважних чоловіків я помітив і молодого Майстра Августа, одягнутого у все ту ж сніжно-білу туніку і вузькі штани. Посеред зали стояв Куратор Шак. Його товсті щоки роздулися ще дужче, а їх багряний відтінок красномовно вказував на неабияке роздратування.

Дід і Майстер Каро сиділи поруч, їхні зосереджені обличчя теж не віщували нічого доброго.

— Проходь, Айхо! — гучним басом гримнув головуючий Майстер Ореф.

Майже впритул підійшовши до розчервонілого Бурмошака, я вклонився присутнім.

— Раніше треба було думати, тепер запізно проявляти люб'язність, — прошепотів Куратор так, щоб його почув лише я.

— Ми не будемо, Айхо, ходити довкола, — прогримів Ореф. — Найповажніша Рада зібралася лише для того, щоб поставити тобі кілька запитань.

— Я готовий відповідати, хоча й не розумію, для чого було збирати цілу Раду.

— Зараз зрозумієш, — крізь зуби процідив Бурмошак. Піднявся низенький рудоволосий Майстер Варгуль, найкращий серед Майстрів Медицини. Він якусь мить вагався, та все ж почав:

— Рада хотіла б почути розповідь про твою дивну мандрівку на Вершину Тиші і про неймовірне повернення з Місця, з якого не повертаються.

Я здивовано зиркнув на Радо. Його обличчя було кам'яним. Для чого дід розповів усе Старійшинам? Про це мали знати лише він і Каро! Раптом дідусь на мить впіймав мій погляд і я зрозумів: він нічого нікому не казав. Майстер Каро незадоволено повів бровою, і вони з дідом обмінялися красномовними поглядами.

— Ми слухаємо тебе, Айхо! — перебив гарячкові роздуми Головуючий.

— Я можу поставити запитання Вельмишановній Раді? — тягнув я час.

— Не нахабній, — непомітно штовхнув у бік Бурмошак.

— Спробую відповісти, — незадоволено гримнув Ореф.

— Чому Рада вважає, що я був на Вершині Тиші?

По рядах засідателів пробіг незадоволений гул.

— Хлопче, — криво всміхаючись, почав Майстер Ореф. — Зважай, з ким розмовляєш. І коли тебе запитують, давай відповідь!

— Майстер О теж вважає, що я бував у цьому лихому місці?

— Твій дід мовчатиме, Айхо! Він член Ради, але сьогодні позбавлений слова! Ти не отримаєш допомоги! І відповідатимеш без підказок! — майже до писклявого підвищився тоненький голос Майстра Варгуля, який завжди вирізнявся лагідною вдачею.

— Тоді я відмовляюсь відповідати! — несподівано збунтувався я.

— Що? — у багатьох викладачів округлились від здивування очі.

Червоний Бурмошак побагровів ще дужче.

— Коли я щойно прибув до Університету, мені вже ставили це питання. І я відповів. Той, хто отримав відповідь, зараз серед вас. Він член Ради. Чи Майстер Каро теж сьогодні позбавлений слова?

Каро ледве помітно всміхнувся.

— З твоїм прибуттям, Айхо, в Університеті почали коїтись дивні речі: займатися дерева на Святі Вогню, живцем мало не згорають однокласники на уроках, а сьогодні ми дізналися, що ти зробив якийсь фокус на занятті Майстра Спока! — гримів розлючений Головуючий.

Тільки зараз я помітив крайнього справа свого викладача.

— Я лише виконав його завдання.

— Що?! — стукнув по дерев'яній трибуні Ореф.

— Якщо зі мною стільки проблем, то відрахуйте з Університету і годі! Побачите, можливо, і шпигун безслідно зникне!

— Ну, мене слова ніхто не позбавляв, — несподівано піднявся Майстер Каро. — Даремне ви накинулись на хлопчину. Даремне залякуєте. Бачите ж, не лякається. Я розповів вам усе, що знав про Айхо і був проти нашого сьогоднішнього збіговиська.

— Майстре Каро, ви подаєте поганий приклад учням, так зневажливо називаючи Раду, — делікатно зауважив рудий Варгуль.

— Майстер Каро забувається, — прохрипів Ореф, — а ми можемо так само забути про його заслуги перед Університетом.

— Головуючий, ви — це ще не весь Університет! — холоднокровно парирував Каро.

— Шановне панство, ну що ж ви так, — спробував угамувати наростаючу напругу Варгуль. — Ми всі тут поважні люди, не потрібно даремно засмучувати один одного.

— Майстер Варгуль правий. Не варто при учневі з'ясовувати стосунки викладачам.

— При учневі? — якось дивно перепитав Ореф. — Якщо, Каро, ти маєш на увазі Айхо, то глибоко помиляєшся. Від сьогодні він уже не учень Університету.

— Що?! — вигукнув Каро, а дід в розпачі закрив обличчя долонею.

Я відчув, як звична твердість в ногах кудись враз зникла, вони розм'якли і загрожували тістом розпливтися по підлозі. От і досперечався…

— Рада уже все вирішила, — твердо мовив головуючий.

— Рада? Я теж її член, але ще нічого не вирішував.

— Тоді давайте почнемо, — холоднокровно запропонував Ореф. — Прошу, панство, проголосувати, хто висловлює підтримку моєму рішенню відрахувати Айхо зі студентства?

Піднялося більшість рук. У глибокій задумі сидів непорушно дід, Майстер Каро демонстративно схрестив кулачища на грудях, молодий Авгус теж не підтримав рішення. Та найбільше мене

здивував Майстер Спок. Він не просто не проголосував, він піднявся і сказав:

— Мені жаль, що Рада хоче прийняти таке рішення. І все ж прошу головуючого дозволити Айхо залишитися в Університеті, але тепер уже не учнем, а моїм молодшим помічником. Я вже давно просив вас, Орефе, підшукати мені здібного хлопчину. Я не справляюсь один з чотирилапими вихованцями.

Каро і Радо перезирнулись. Ореф наморщив лоба і без особливого ентузіазму сказав:

— Добре, нехай так і буде. Із завтрашнього дня Айхо переходить під ваше керівництво. Усе.

Рада потрохи розходилась. Головуючий, Майстер Варгуль, Бурмошак — усі, хто проголосував за моє виключення, пройшли повз, демонстративно спопеляючи осудливим поглядом. Майстер Спок, минаючи, нагадав, щоб я не забув завтра до нього прийти. Каро пройшов, підбадьорливо постукавши по плечі. Дід минув мовчки.

— Діду! — окликнув я.

І залишився один у величезній залі Вінценосної Арки.

Розділ 7

Давно вже не приходив я на Вежу.

Вітер знову був моїм таємним спільником. Знову його прохолодні пальці виймали одну за одною гіркі думки з голови. Він ніби бавився з ними, сплітав невагомі пасма в тугу косу, а потім розвіював, наче попіл, роздмухував, відносив білими птахами туди, за темне Південне Море. Туди, у Біле Місто, де залишилось моє серце… Невже я ніколи не зустріну вас?

Що я роблю тут? Сакарія всього лиш на тому березі. Там живе мама…

Чорні каркари, як чорні хмари налетіли невідомо звідки. «Погана звістка», — подумав я.

Уже смеркалося, коли спустився в Університетський двір. Нікого не хотілось бачити. Але час комендантської години, і мушу повертатися в кімнату. По вулиці швендяти забороняється. Хоч я тепер вже не спудей Університету…

— Айхо!

— Зуфар? — здивувався я, побачивши стурбованого товариша.

— Твої однокласники не перестають скаженіти. Делея…

— Що з нею?

— Вони замкнули бідолаху в Руїнах Крижаного Підземелля.

— Що?

— Трійця не залишає намірів вижити білявку.

— Зуфаре, що ти кажеш? Делею негайно потрібно визволити. Наближається комендантська година, якщо вона не з'явиться в Класі, її ж виженуть з Університету! Чого ж стоїмо? Побігли!

— Зачекай, Айхо…

— Що не так?

— Делея в Класі.

— Не розумію… Ти ж казав…

— Я звільнив її. І привів у класну кімнату, коли вже смеркалось, щоб ваші однокласники не наважилися повторити «подвиг». Адже вони бояться порушити комендантську годину.

— Е…

— Я звільнив її, — повторив сумно Зуфар. — Але подумай, якщо б у Делеї був лише один друг — ти…

Від Зуфара війнуло таким холодом, що я аж відступив на крок.

— Вона б і досі розбивала кулаки від безсилої люті об металеву браму Підземелля. А ти в цей час «сумував» би на Вежі, Айхо. Делея ж вважає тебе другом…

— Зуфаре…

— Айхо, пора вже відпустити минуле. Не забути, ні, це неможливо! Але відпустити… Воно тримає тебе і не дозволяє жити сьогодні. Ти наче мара, наче привид, який всього лиш гостює в цьому світі. Наче кожної миті готуєшся до повернення назад, у потойбіччя, у минуле. Але ти живий, Айхо! У тебе є друзі тут, сьогодні, і, можливо, вони потребують твоєї допомоги! Прокинься! Я ніколи не говорив тобі цього, але переконаний, що вже час. Твій батько, це не ти! — я відчув, як у серці вибухнула скляна куля. — Я знаю тебе! Ти мій друг, ти мій брат! Я відчуваю, що ти той, хто може змінити цей світ. Але майбутнє світу залежатиме від того, яким будеш ти сам! Не дозволяй негідним, жахливим вчинкам свого батька гасити Світло, яке горить у твоїй душі!

Я мовчав, закусуючи до крові губу, і дозволяв болючій правді лікувати себе.

— А тепер пішли, — похмуро мовив Зуфар. — Я розкажу все по дорозі.

Уже біля класної кімнати я зупинив товариша:

— А чому ви не пішли до діда чи Майстра Каро, щоб усе розповісти?

— Я так і хотів, але Делея заборонила.

— Чому?

— Вона боїться, що Рада Університету відрахує її?

— За що?

— За те, що вона приносить самі лише проблеми Університету. І рано чи пізно ці вибрики Правиці проти Делеї можуть закінчитись погано. А це крах на репутації поважного закладу. Хоча думаю, Делея перебільшує.

— Я вже так не думаю, — невесело усміхнувся, пригадавши недавню Раду.

— Я чогось не знаю? — запитав спостережливий Зуфар, зупиняючи мою руку, яка вже потягнулася до ручки дверей класної кімнати. — Айхо?

— Я відрахований.

— Що?!

— Зуфаре, я знаю, ти…

— Айхо, зажди. Я тебе правильно зрозумів? Тебе… — товариш був настільки вражений, що навіть не міг повторити слів, у які не хотілося вірити. — Як це сталося? Ні-ні, це якась помилка. Тоді я теж не залишусь тут!

— Охолонь, друже, — не все так погано.

— Погано?! Та це просто катастрофа!

— Зуфаре, так, я вже не студент, але мені дозволили

залишитися в Університеті.

Товариш із полегшенням зітхнув, його оливкова шкіра знову налилася здоровим блиском.

— Я знаю, друже, тобі тут дуже подобається, і ти не хотів би залишати Шанталію.

— Айхо, я не приховую цього, мені подобається в Університеті. Але чи щасливий тут ти?

Таке банальне запитання. Звичайні слова, сплетені в речення. Але я боявся поставити його собі.

— Так, Зуфаре, адже тут ти і дід. Чому б мені бути нещасним? — намагався усміхнутись, та вийшло трохи незграбно.

— Я знаю, друже, знаю. Ти можеш обманути мене, але себе не варто. Я відчуваю, як твоє серце з усіх сил намагається триматись купи. Та насправді воно розривається… інколи мені здається, що я чую цей жахливий звук.

— Айхо, — продовжував товариш. — Можливо, не варто так вперто стримуватись. Може, краще віддати кожному належну частину. Частину Мії, яку ти так намагаєшся забути, частину дідові Радо, Есці, частину мені, можеш найменшу, — усміхнувся друг, потім серйозно заглянув в очі і продовжив, — частину мамі, повір, ти обов'язково знайдеш її, і… — запнувся Зуфар, — і частину батькові.

Не знаю, що я відчував у цей момент. Можливо, моє серце і справді розірвалось, розділилось на шматки і полетіло до адресатів. Пекучий біль, жаль, страх, відчай, любов і ніжність — усе змішалось і затопило мене, залило лавиною суміші почуттів. Забракло подиху… але, на диво, після цього одразу ж стало краще. Наче все стало на місця. Наче цілому серцю і справді було затісно в грудях. Можливо, людині не можна носити ціле серце у собі? Можливо, його й справді потрібно ділити? Без жалю дарувати іншим? Бо коли ми намагаємось його втримати, то ув'язнюємо в ньому тих, кого любимо.

Я вдячно усміхнувся Зуфарові і вже впевнено відчинив двері класної кімнати. Схоже, нашій появі не зраділи. Але після інциденту на уроці Майстра Спока ніхто не наважувався кинути в мій бік насмішкувату фразу. Навіть задерикувата трійця притихла, тільки Хамар спідлоба свердлив недобрим поглядом. Евратон, Даклар і Феной підсіли ближче до вогню каміна і мирно обговорювали давній манускрипт найдревніших. Решта облишили справи, мовчки підозріло стежили, що буде далі.

Нарешті я побачив Делею. Вона сиділа в затемненому кутку кімнати, втиснувшись у стіну, наче боялась повернутися спиною до ворога, яким уже давно стала для неї Правиця. В руках білявка тримала книгу, але згорнуту. Та й читати в такій темряві було

марно. Подруга з-під лоба зиркнула на мене, але тут же відвела погляд, квапливо зашелестіла сторінками.

— Зуфаре, відколи це ти перетворився на няньку? — не втримавшись, під'юдив Заро. — Спочатку привів до додому дівчисько, а тепер за руку і нашого Айхо, повелителя каркарів.

Нарешті Правиця оживилась. Веселий смішок, перестрибуючи, обережно пробігся по класній кімнаті.

— Припни язика, — неочікувано твердо сказав завжди доброзичливий Зуфар.

Товариш стояв велично, витягнувшись, широко розставивши ноги й схрестивши руки на грудях. Я усміхнувся. Зараз Зуфару так не вистачало гострої бойової шаблі.

— Хочу поговорити з тим сміливцем, хто так безстрашно наважився воювати з беззахисною дівчиною, — кинув я виклик.

Клас несподівано замовк, затихли смішки, перешіптування, навіть розумники на чолі з Даклароом відклали в бік древній сувій, зі здивуванням глянули на нас. Доломарт із зацікавленням. Рудоволосий Анак сором'язливо опустив очі, русява голова Санні боязко схилилася. Бідолаха Ортах ще не повернувся з лазарету. Веселуни Езлі і Неракан покосилися на всемогутню трійцю. Ті ж, усміхаючись, перезирнулись, тільки й чекаючи, щоб нарешті оцінили їх дотепну витівку.

— Ти впевнений, що тобі сподобається ця розмова? — піднявся темношкірий Вакас і його кремезна статура горою нависла наді мною. За товаришем повторили красень Хамар і гостроязикий Заро.

— Мені вона вже не подобається. Але, на жаль, мушу продовжити. Я так розумію, розмова до вас, «сміливці», раз ви троє піднялися.

— Слухай, — зле скривився Заро, — якщо думаєш, що зможеш налякати нас своїми викрутасами, то помиляєшся! Ми теж тут не ликом шиті!

— А я так сподівався, що вони справлять на тебе враження! — в тон атлету кинув я.

— Ти краще знай місце, новенький, і сиди тихенько! Тут правила встановлюємо ми! — зверхньо додав Хамар.

— Кепські ж у вас правила! Від сьогодні ми їх поправимо!

— Ти нариваєшся, — пробасив Вакас. — Мені лише достатньо витягнути необережно руку, і ти відчиниш двері спиною.

— А ти спробуй, — і наші погляди зіткнулися.

— Що ти з ним панькаєшся, Вакасе. Треба провчити вискочку.

Заро рвучко замахнуся, але кулак лише розсік повітря, а мій поцілив у правий бік атлета, ближче до болючої точки під п'ятим ребром. Заро скорчився від болю. Уроки Ескалара не пройшли

даремне, одразу пригадався бойовий досвід. Опинившись у противника за спиною, я штовхнув його ногою і одночасно ухилився від удару Вакаса. Зуфар заламав руки красунчику Хамару і тицьнув безпорадного носом у підлогу.

У цей момент відчинилися двері і в класну кімнату влетів Куратор Шак.

— Що тут відбувається?!! — запищав він. — Ви що, сказилися?!! Тільки бійки бракує! Оце дожилися! Хамаре, Заро, Вакасе, підійміться і на місця! Зуфаре, а ти що, переплутав двері? Марш до свого Класу!

Зуфар не ворухнувся.

— Ви що, зовсім втратили страх? А ти, Айхо? Кому-кому, а тобі тут не місце! Заявляєшся без дозволу і створюєш бійку? — скаженів Бурмошак. — Хочеш вилетіти з Шанталії так само швидко, як встиг вилетіти з Університету?

Правиця здивовано загула. В кутку гепнувся стілець. Я побачив аж надто бліду, майже прозору Делею.

— Що ви сказали? — зойкнула вона. — Майстре Шак, що ви сказали?

— О, і ти тут? — закотив очі Куратор. — Так! Слухайте всі! Студента Айхо сьогодні виключено з Університету Природознавства. Він тут не навчається, і в класні кімнати йому ніхто не дозволяв являтися. А тепер — усі по місцях!

— Я прийшов за Делеєю.

— Час підготовки до занять ще не закінчився! Вона залишатиметься тут, скільки потрібно! — пробубнів Бурмошак, виштовхуючи нас із Зуфаром за двері.

— Я почекаю на вулиці! — крикнув білявці, і двері грюкнули нам перед носом.

— Сподіваюсь, ці поганці тепер зрозуміють, що за Делею є кому постояти. І нарешті лишать її в спокої.

— Боюсь, Зуфаре, що це тільки розізлило Правицю. Трійця не пробачить такого приниження.

Доки я розказував товаришу про засідання Ради, нас знайшла Делея. Стривожена моєю розповіддю, дівчина зовсім забула про образу. Попрощавшись з Зуфаром, ми вирушили з подругою до діда Радо.

— Де ти тепер будеш жити? — спитала, трохи заспокоївшись, Делея.

— Не знаю. Дід ображається. Але, сподіваюсь, усе пробачить.

— Якщо залишишся в Майстра О, то я змушена буду переїхати… — зніяковіло зазначила подруга.

— Ой, я якось і не подумав.

— Ви, чоловіки, завжди забуваєте про найважливіше, —

гордовито констатувала білявка.

— Тоді…

— Думаю, не нам вирішувати, хто де залишиться. А от і Майстер О, він усе і роз'яснить. Доброго вечора.

— Привіт, Делеє.

На мене дід лише покосився.

— Заходьте. Тобі вже, мабуть, Айхо все розповів?

— Угу, — кивнула білявка. — Я теж засмутилась.

— З ним ми поговоримо пізніше. А зараз сідайте вечеряти. Сьогодні, Делеє, Айхо переночує тут. Але завтра, не хвилюйся, він поселиться на горищі Жовтого будинку. Університет дозволив йому там жити.

Щиро кажучи, я не просто здивувався, а навіть обурився. Але мав розуму цього не показати. Та апетит помітно зник, і я насилу ковтнув шмат сірого хліба, запивши молоком. Делея співчутливо глипнула.

— Можливо, варто переселити кудись мене. А Айхо залишиться з вами? — спитала подруга.

— Ні. Це неможливо. Так вирішила Рада, — коротко відповів дід, і стало зрозумілим, що краще цю тему не зачіпати.

Делея швидко допила молоко. Відірвала хрумкий окрайчик хліба, і, подякувавши за вечерю, поспішила нагору.

Деякий час ми з дідом сиділи мовчки. Радо задумливо збирав крихти зі столу, викладаючи їх на палець, наче намистини. Я крутив порожнього кухля в руках.

— Не хотів тебе засмучувати, — нарешті промовив я.

— Знаю, — голосно зітхнув дід. — Та все ж засмутив. Про що тільки думав, коли сперечався з Радою? І коли нахабно просив про виключення? А якби тебе й справді потурили із Шанталії? Куди б подався? Що робив? А про мене подумав?

— Пробач. Але якщо подивитись правді в очі, з мене й справді кепський спудей. Майже два роки я жив сам собі господар. У мандрах тужив за нашим осілим спокійним життям, а зараз, як не дивно, бракує свободи. Є купа незавершених справ. Ти ж сам знаєш.

Радо насторожився, ніби злякався, що я й справді зібрався залишити Шанталію.

— А як же прохання Есхи? Як прохання Охоронців допомогти їм виявити шпигуна? Це вже нічого не важить?

— Я такого не казав. І доки не зроблю цього, не поїду. Але коли все закінчиться…

— Ніхто не знає, як це закінчиться і коли. Та й обставини змінюються так швидко, що наші бажання і плани не завжди збігаються з волею небес… Ти вже дорослий. Приймаєш

самостійні рішення. І відповідаєш за них. Я не можу тебе тримати біля себе, хоча так було б спокійніше. Та я й сам не з тих дідусів, що будуть постійно поруч.

— Що ти маєш на увазі?

— На Півдні стає все більш неспокійно. Жерці стягують сили до кордонів. Їхній флот розбудовується з катастрофічною для нас швидкістю. Думаю, скоро почнеться війна.

— Війна?! Але жерці ніколи не воювали. Вони захоплюють території поступово, розбудовуючи Храми.

— Шанталія ніколи не дозволить жерцям збудувати Храми. Унтіка і Саптум — древні держави і поклоняються своїм богам. Захрейн — давній ворог жерців. А Об'єднане Королівство Лега саме має неабиякі амбіції на володарювання Узбережжям. Лише рабовласницькі Харула, Західний Анфар, Долініка і торговельна Фаза можуть піти на щедрі обіцянки Верховного Храму. Тому жерцям залишається єдине — розпочати війну. Та й щодо того, що жерці не воювали, ти помиляєшся. Згадай лише Вогненну Війну. Ми з тобою знаємо, що люди тоді воювали не з найдревнішими, а зі свистами, якими керували жерці.

— Гадаєш, жерці таке можуть провернути знову?

— Темні готові на все, аби перемогти. А маючи таку потужну силу, як свисти, вони стануть непереможні.

— Думаєш, жерці вже готові? — боячись почути ствердну відповідь, спитав я.

— Не знаю, Айхо. Розвідники щодень приносять нові невтішні звістки. Сили темних великі. Вони давно могли б розпочати війну. Але все чогось чекають. Наче їм бракує найважливішого… — дід замовк, ніби сам себе щойно наштовхнув на важливу думку. — У всіх повідомленнях розвідки насторожує одна й та ж фраза. Жерці щось шукають. Наче загубили якусь важливу… е-е-е… річ… І шукають темні її з такою ревністю, що не шкодують навіть своїх. Летять голови з найвищих щаблів влади. Думаю, відсутність цієї дивної і невідомої нам речі і стримує темних, щоб розпочати наступ. Аби ж лише дізнатися, що це?

— А що каже Совредо?

— Він уже третій день замкнувся у Східному крилі Бібліотеки. Перечитує гори манускриптів. Пам'ятаєш лист, який ми перехопили у шпигуна? Там теж говорилось про якусь пропажу. Здавалось, мова йшла про людину. Але тепер я все більше схиляюся до думки, що справа у невідомому артефакті, відсутність якого заважає жерцям розпочати стрімкий наступ.

— Діду, я вже давно хотів поговорити з тобою про Даклара, — змінив я гнітючу тему.

— Що з ним не так? — нашорошився Радо.

— Все так, — замнувся я. — Це правда, що Даклар — доломарт?

— Що? Хто тобі сказав? — аж підскочив Радо, перекинувши стільця.

— Отже, це правда…

— Айхо, хто сказав тобі про доломарта?

— Ніхто. Це тяжко не помітити, коли кожного разу бачу його засліплюючу бурштинову шкіру.

— Ти це бачиш?.. — протягнув дід. — Відколи?

— Як тільки вперше його зустрів.

— Комусь, крім тебе, це відомо?

— Зуфарові та Ескалару, але вони вважають це маренням і божевіллям. Здається, Зуфар і досі вагається. Діду, мені й самому важко повірити власним очам. Це ж доломарт! Легенда! Нащадок Королів Сарта!

— Тихіше, Айхо, тихіше. Ми не самі. І запам'ятай, про це не повинна знати жодна жива душа. Сподіваюсь, Ескалар забуде про твої здогади, хоча він не такий. Я не довіряю йому.

— Ескалару? — брови від здивування скочили дугою.

— Діду, він мій побратим, ми…

— Він був другом твого батька, Айхо, не забувай. І те, що ви з ним так дивно зустрілися, не схоже на випадковість. Знаючи лихий і вигадливий розум Сохо…

— Не вірю!

— Зараз взагалі, Айхо, мало кому можна вірити. От хоча б твоїй новій знайомій.

— Делеї? — від несподіваного звинувачення раптово пересохло в горлі. — А вона тут до чого? Здавалось, вона тобі подобається…

— Ми нічого не знаємо про неї. Ти думаєш, чого її поселили тут?

— Щоб ти міг стежити?.. — жахнувся я.

— Не стежити, а спостерігати, — поправив дід.

— А що ви маєте проти Делеї? — забувши про доломарта, розійшовся я.

— Айхо, тихіше. Делея потрапила до нас дуже дивно, — почав Радо. — Усіх студентів Охоронці детально перевіряють. Звідки, хто батьки і тому подібне. Семеро врятованих виросли в прийомних сім'ях під нашим прискіпливим наглядом. Про решту відомо теж все необхідне. Крім Делеї…

— Тоді як вона потрапила в Університет? Радо трохи зам'явся, та все ж продовжив:

— Її привіз Каро.

— Майстер Каро? Тоді чому такі підозри?

— Каро привіз Делею з Сакарії чотири роки тому, коли їй було дванадцять. Перелякане, худе, трохи дикувате дівчисько. Ми поселили її в Шанталії у сім'ї хороших друзів.

— А де ж її батьки?

— Делея кругла сирота, принаймні так сказала. І, судячи з того, в якому жалюгідному стані була, так воно і є. Каро підібрав дівча в одному з Храмів Сакарії.

— У Храмі? Що Делея робила у Храмі?

— Вона там жебрала, — невесело сказав дід. — Щоб не казали, але у твоєї подруги було нелегке життя.

— Зачекай, діду, але чому Каро привіз її?

— Це дивна і трохи кумедна історія. Храм Габалутів, скорше не Храм, а Школа для обдарованих хлопчиків. Кожного року Каро приїжджав туди, щоб обрати когось з учнів для навчання в Шанталії. Так-так. І не дивись на мене.

— Діду, але ви ж свідомо привозите в Шанталію шпигунів!

— Ну, тому жерці і дозволяли нам обирати їх учнів.

— Нічого не розумію.

— Про це мало хто знає, Айхо, ти теж помовчуй. Ці хлопці навчаються в окремому Університеті. Університеті Тіней.

— Нічого не скажеш, назва підходяща.

— Все не зовсім так, як ти думаєш, синку. Ми забираємо хлопчаків ще дітьми. Звичайно, вони приїжджають фанатично відданими жерцям і з чітким шпигунським завданням. Але поступово дитячі очі починають вловлювати іншу сторону медалі, інше життя. Багато Тіней, як ми їх називаємо, після закінчення Університету роз'їжджаються по домівках і про Храми нічого й чути не хочуть. Але, звичайно, не всі. Є стійкі, фанатично віддані екземпляри, вони повертаються в Храми і стають нашими заклятими ворогами, або нашими шпигунами. Найталановитіші за рішенням Ради Університетів залишаються в Шанталії і стають учителями.

— І навіть у нас?

Дід кивнув. Очі округлились від здивування, і я гарячково перебирав подумки усіх викладачів. Найбільше хотілося, щоб Тінню виявився Бурмошак.

— Це Майстер Авгус, — ошелешив дід.

— Не може бути!

— Може, Айхо, може… Так от, Делею Каро підібрав перед Школою Габалутів. Ніхто б і уваги, звичайно, не звернув на обідранку, але трапилась дивна подія. Ні з того ні з сього анжир під Каро збунтувався, здибився, наче хотів скинути наїзника. Навіть уміння Майстра не змогли приборкати оскаженілу

тварину. Та раптом дівчинка, що сиділа навколішки біля стіни Храму з протягнутою рукою, зіскочила на рівні ноги і кинулася до анжира, ризикуючи бути розтоптаною. Дівча розкинуло худі рученята і, закривши очі, щось прошепотіло. І неймовірно, тварина заспокоїлась, опустила передні лапи і вже мирно задріботіла копитами по бруківці. Можеш собі уявити здивування Каро. Він, звичайно, подякував дівчинці, розпитав її хто і звідки вона, і коли дізнався, що та сирота, забрав із собою. Так Делея потрапила до нас і через дивні вміння стала єдиною дівчинкою спудеєм Університету.

— Ну, і що ж у цій історії підозрілого?

— Підрозділи, Айхо, є те, що Делея була єдиною жебрачкою біля Храму. І як ця дитина змогла вижити у Сакарії, жебраючи, і не потрапити в рабство, теж загадка.

Дід замовк, ніби все ще обмірковуючи. Я теж задумався.

— А щодо Даклара, — перервав мовчанку Радо, — тримай язика за зубами. На нього й справді накладено магічний захист. Ніхто, ти чуєш, ніхто не має знати про те, що нащадок Королів Сарта живий!

— Але де ви знайшли його?

— Вибач, Айхо, але це вже тебе не стосується. Даклар не шпигун, будь впевненим.

— Ну, це вже щось. Хоча б знаємо, що з тринадцяти спудеїв Правиці троє не шпигуни.

— Троє?

— Угу. Даклар, Делея і я.

Дід лише усміхнувся.

— Залишається десять. Затята трійця: Заро, Хамар і Вакас. Розумники: Феной, Евратон. Нерозлучні веселуни: Езлі та Неракан і їхній товариш по кімнаті Санні. І ще мої колишні співмешканці: рудоволосий Анак і бідолаха Ортах, якого, думаю, теж можна відкинути.

— З них семеро перебувають під захистом Ордену Охоронців, — додав дід. — Хамар, Феной, Евратон, Езлі, Неракан, Санні і Анак.

Вражений, я аж рота відкрив, не очікуючи, що саме зараз почую таємні імена Сімох.

— Ти підозрюєш когось із Сімки? — запитав діда.

— Навіть не знаю, Айхо. Усі вони практично виросли на очах Ордену. Звичайно, Семеро виховувались у звичайних сім'ях, але під нашим постійним наглядом. Навіть їхні прийомні батьки не знали, що коли дітям виповниться чотирнадцять, ми запропонуємо їм навчатися в Університеті. Як і коли їх могли завербувати жерці, просто незбагненно, хоча підступність темних

безмежна…

— Добре, якщо відкинути Сімох, а також мене, доломарта, Делею та Ортаха — залишаються двоє із нерозлучної трійці — Заро і Вакас.

— Я вже сотню разів перебирав усі ці комбінації, — промовив на межі відчаю Радо. — Якщо чесно, в голові не вкладається, хто з них може бути шпигуном. Був період, що підозрював кожного.

— Я пам'ятаю, навіть мене…

— Навіть тебе, — протягнув дід, наче пригадуючи нашу неочікувану зустріч. — Але кожен раз, перебираючи подумки факти, картинка розсипається.

— Як у Правицю потрапили Заро та Вакас?

— Вони обоє з Північного Узбережжя. Заро із Саптума, а Вакас із Об'єднаного Королівства Лега. Сам розумієш, що це не Південь, де жерці тримають усю владу. Їхні батьки — поважні, знані люди. Хлопчаки, звичайно, страшенні задири, особливо Заро, але їхні сім'ї давні друзі Шанталії.

«Шкода…» — подумав я, бо когось із трійці мені хотілося підозрювати найбільше.

— Що б ти не казав, Айхо, але єдиними з Південного Узбережжя до нас потрапили Ортах і Делея, і обоє із Сакарії…

— О, знову Делея! Ну, а що розповіси про Ортаха? До речі, як він? Йому краще?

— На щастя, все гаразд, день-другий, і він одужає. Майстер Варгуль знає свою справу.

— Діду, як Ортаху взагалі вдалося потрапити до Університету?

— Що ти маєш на увазі?

— Ну, — запнувся я, — мені здається, що Ортах найслабший, ні-ні, він, звичайно, хороший хлопець, але серед Правиці просто губиться. Ну, Санні й Анак зрозуміло, вони із Сімки, але Ортах? Чому він у Правиці?

— Ти помиляєшся, Айхо. Ортах — дуже талановитий хлопчик. Те, що він трохи недолугий і незграбний, — це одне, але його вміння гідні Правиці. До речі, Делея, виявляється, знала хлопця ще з Сакарії, її батьки служили у сім'ї Ортаха. Але дізнались ми це не одразу.

— Знову завертаєш мову на Делею? Таке враження, що ти вже визначився зі шпигуном. Розкажи краще про Даклара.

Радо примружив очі, потер сиву бороду.

— Не можу. Вже те, що знаєш, — забагато. Це не моя таємниця. І не питай, — Радо жестом відсік подальші запитання і додав: — Лягаємо спати.

— Але ж…

— Спати!..

Розділ 8

Але в ту ніч ми довго не могли заснути. Радо так нічого і не пояснив про Даклара, і звідки він узявся в Шанталії. Але розповів дещо про доломартів, чого я раніше ніколи не чув.

Про нащадків Королів Сарта, як і про Воїнів Шаку, знала кожна дитина Узбережжя. Розповіді про таких, як Даклар, ми слухали на ніч, як казку. Здавалося, що це і є казка, доки я на власні очі не побачив живого доломарта.

В ті далекі часи, коли найдревніші тільки створили Небо і Землю, згодом Тварин та Рослини, вони зрозуміли, що час створити істот, які будуть їм рівнею. Тоді найстарший з найдревніших засіяв Сад Живих Пісень. Сто днів і ночей найдревніші невтомно, не замовкаючи співали Живі Пісні, доки Сад нарешті не проріс. В наступні сто днів і ночей виросло сто красивих могутніх Дерев. Найдревніші знищили половину, залишивши тільки найсильніші та найкремезніші. А попелом і золою посипали землю Саду, і ще через сто днів і ночей Дерева зацвіли. Розповідають, що той цвіт пах людською плоттю, а нектар, який збирали найдревніші — кров'ю. Коли Дерева відцвіли, а цвіт осипався на землю, багряне море вкрило зелену траву, і, просочившись крізь землю, напоїло ненаситне коріння. І через сто днів і ночей на місці квітів достигли соковиті бурштинові плоди. Найдревніші зібрали їх і кожного вечора на захід золотого сонця з'їдали по одному, обпікаючи його вогненним подихом. Кісточки, що залишались, викидали в море. Ті, які виносило на берег, дбайливо підбирали і зносили в Долину Сарта. Там вимоклі кісточки обігрівало сонце, обдував вітер, присипало землею та камінням. А через сто днів і ночей з ядер колись бурштинових плодів вилупились перші доломарти. Істоти, яким стихії були рідними, наче брати, які плекали природу, бо самі були природою. Могутніших ще не бачив світ, сильнішими були тільки найдревніші.

Доломарти, як і їхні творці, народилися безсмертними, тож, проживши поруч тисячу років, дракони занудьгували. І тоді найстарший з найдревніших Пурпуровий Аакр вирішив створити… людей. Істот слабких, смертних, які б поклонялися своїм творцям та приймали керівництво доломартів.

Перші люди заселили Узбережжя. Доломарти правили людьми. Дракони — доломартами. З'явились нові королівства, а доломарти стали їх королями. Усі були задоволені. І на тисячу років запанував новий лад світу. Можливо, так тривало б вічність, якби не величезна любов доломартів до людей.

Усі Королі Сарта були створені чоловіками. Вони одружувалися зі смертними жінками, які народжували дітей. Але королівські сини і дочки вже не були доломартами. Королі Сарта тисячу років спостерігали, як народжуються і помирають їх жінки, діти, друзі і вороги. З кожним новим сторіччям ноша безкінечних втрат ставала все важчою. І одного дня Король Рарія, Третій Син Найдревніших, вирішив відвідати своїх Священних Батьків у Підземеллях Крекоса, щоб розповісти про загальне занепокоєння усіх доломартів. Рарія попросив найдревніших зробити дружин і дітей Королів Сарта безсмертними, щоб ті могли разом правити і підтримувати вічний порядок у світі. Але Священні Батьки несподівано відмовили. Це стало страшним ударом для Короля Рарії і решти доломартів. Бо всі сподівалися на розуміння Священних, які завжди проявляли справедливість.

Доломарти засмутились, але, звичайно, підкорились волі найдревніших. Не підкорився лише Рарія. Під час пологів померла його кохана дружина Кея. Доломарт так важко переживав цю втрату, що в королівстві на цілий рік запанувала страшна посуха. Люди почали голодувати, хворіти, бунтувати. Але коли захворіла новонароджена донька Рарії, Король нарешті схаменувся. Зрозумів: якщо втратить і доньку, то станеться щось страшне, непоправне…

Щоб більше ніколи не відчувати біль утрати, Рарія вирішив, наперекір волі найдревніших, зробити доньку Кеї безсмертною. Але як — не знав. Король довго вправлявся, випробовував вміння, навчився навіть зцілювати, ледве що не воскрешати. Але зробити людину безсмертною не міг. Донька виросла. Роки для нещасного доломарта просочувались крізь пальці, мов дим. Не наздогнати, не зупинити. Скоро донька постаріє, і скільки б він не зцілював її, тіло стане немічним і все одно помре.

Королю вже довго снились страхітливі сни… Щоночі він змагався з жахіттями. Але ЦЕЙ сон не просто кидав нещасного в холодний піт, він затягав доломарта у тенета власного бездоганного сумління, яке вперше торкнулася підступна і лиха рука Тіні.

…Чоловік, дуже схожий на Рарію, майже нечутно пробирався знайомими коридорами Підземель Крекоса. Рарія фізично відчував, як напруга електризувала повітря. Запах страху і передчуття омріяної відплати лоскотали напружені нерви. Чоловік знав, що може не озиратися, бо за ним услід крокували брати.

Зала Святіших Батьків зустріла несподіваною тишею. Ніхто з найдревніших не вітав Рарію, усі трони драконів пустували. Зате біла мармурова підлога, наче килимом, була вкрита тілами

велетів. Доломарт знав, що дракони не мертві, вони сплять. Ось жилка життя пульсує на масивній шиї Пурпурового Аакра. Чоловік підійшов впритул. Велет не поворухнувся, лише байдуже глянув. Рарія незчувся, як у руці блиснув меч. Неспокій і тривога сколихнули свідомість. Але рука впевнено здійнялася, і гостра аджарійська сталь на диво легко увійшла у шию Аакра. Хлинула багряна кров… Жилка життя завмерла, до неї щойно торкнулась здивована Смерть. Рарія закричав від жаху, але крику не почув. Лише відчував, як руки черпають багряну смердючу рідоту і жадібно п'ють. Ще жива кров дракона, що несподівано опинилася в людському тілі, раптом спалахнула. Здається, вона враз випалила усі нутрощі, зруйнувала кістки… Та невимовний біль різко змінився дивним відчуттям, майже блаженством. Відчуттям БЕЗСМЕРТЯ… Ошелешений Рарія безумними очима глянув на чоловіка, замурзаного кров'ю найдревнішого, і нарешті зрозумів, що це НЕ ВІН!..

Коли Рарія прокинувся, то ще довго не міг отямитись і повірити, що все це лиш страшний сон. Доломарт проганяв непрохані думки, але сумніви більше ні на мить не залишали Рарію. Те, що кров найдревнішого може зробити людину безсмертною, наче черв'як, підточувало бездоганний бурштиновий плід. Король вагався…

Таємно зустрівшись з кожним із Братів, Рарія розповів про сон. Спостерігав за реакцією доломартів. І розумів, з ким може обговорити цю тему, а з ким краще промовчати. Усі без винятку Брати вжахнулися, хтось заспокоював, хтось розпитував. Але кожен довго розмірковував.

Та після розмови з Братами Рарія зрозумів, що як би не хотів зробити доньку безсмертною, не зможе підняти руку на найдревнішого, не зможе знищити Священних Батьків.

Але сон, наче мара, повторювався щоночі. Прокинувшись від чергового жахіття, напівбожевільний Рарія витяг з постелі ще сонну перелякану доньку, яка ніколи не бачила лагідного батька таким, і змусив нещасну випити келих його крові. Бідолашна ледве не померла, але доломарт, схаменувшись, таки врятував доньку.

Та від того дня розум змордованого Короля, наче затуманився. Ніхто не знав, що трапилось з Рарією, навіть Брати.

Небагато минуло з того часу, і найдревніші покликали Королів на щорічне святкування дня Саду Пісень на честь створення доломартів. Коли Рарія опинився в залі Священних Батьків, він ледве не заволав від жаху. Але скоро панічне відчуття зникло. Змінилось дивним спокоєм. Майже блаженством. Тіло Короля стало невагомим, руки і ноги непідйомно важкими, але

чомусь це не турбувало Рарію. Він байдуже спостерігав, як вже п'ятому Брату на його очах дракони холоднокровно перерізали горлянку. Доломарти не пручались, не тікали, не кричали, вони байдуже чекали смерті. Коли черга дійшла до Рарії, він побачив перед собою Пурпурового Аакра. Знайомий голос запитав:

«То що, Рарія, хіба не схожий сон ти бачив? Та ми його трохи змінили».

Нарешті світло згасло назавжди для нещасного, останнього з Королів Сарта.

Донька Рарії після того, як вбили батька, несподівано зникла. Говорили, що чоловік принцеси вивіз вагітну дружину у Драг, подалі від Підземель найдревніших. Сто років про рудоволосу принцесу нічого не чули. Але люди розповідали, що інколи бачили її то тут, то там. Навіть через п'ятсот років, коли почалася Біла Війна, донька Рарії з'явилася в королівстві, яким вже правили смертні. Руду принцесу, як нарекли жінку простолюдини, запроторили до в'язниці колись власного дому. Кажуть, там вона і померла.

Кров доломарта таки продовжила життя нещасній, але чи зробила її щасливою?..

Майже до ранку я вовтузився у постелі, обдумуючи розповідь дідуся. Неймовірний вихор часу повертав у часи благородних Королів Сарта. Про трагічну загибель нащадків Дерев розповідали різне, але те, що доломартів знищили їх же творці, виявилось відкриттям. Я заплющував очі й бачив велетенські підземні коридори Крекоса, вдихав запах вікового пилу, відчував прохолоду білого каменя. Боявся завернути за ріг і наштовхнутися на грізного дракона.

Чому?! Чому найдревніші знищили доломартів? І звідки тоді з'явився Даклар? Незбагненність минулого і неймовірність теперішнього закрутили танком заплутаних думок і таки здолали міцним, але недовгим сном.

Розділ 9

Коли ранішній промінчик залоскотав прим'яту жорсткою подушкою щоку, діда вже не було. Заспана Делея безтурботно спускалась по рипучих сходах.

— Доброго ранку, — усміхалась білявка.

— Привіт, — видобув усмішку і я у відповідь.

— Вставай мерщій, буду тебе годувати, — по-хазяйськи заторохтіла Делея. Схоже, вона відчувала себе тут господинею.

— Дивуюсь тобі, — дожовуючи останнього млинця, сказав я.

— Чому?

— Після вчорашньої витівки Правиці я б точно не йшов би до Класу з таким чудовим настроєм.

Делея знизала худенькими плечима і скривила рожеві губи.

— Айхо, я йду на заняття, які подобаються більше всього на світі! А на Правицю начхати!

Я відкрив рота, але білявка перебила:

— Ти не уявляєш, як мені важливо навчатись тут! Тобі ж цього не зрозуміти, адже твій дід — Майстер!

Запальні слова подруги необережно зачепили за живе:

— Ти напевне забула, але це не допомогло мені залишитися спудеєм.

— Але ти все ще тут! — випалила дівчина і, наче схаменувшись, додала. — Пробач. І забудь. — Вона опустила очі, відклала вбік надкушеного млинця, різко встала з-за столу.

— Мені пора на заняття.

Я мовчки провів здивованим поглядом Делею. Дівчина рвучко стягла з гачка на стіні полотняну торбу, поспіхом залишивши будинок.

І що це було?

До Майстра Спока я потрапив перед полуднем. Весь ранок облаштовував нове житло — маленьку кімнатку під стріхою Жовтого будинку. Речей мав обмаль, тож переніс усе в одній руці. Але доки повиносив непотріб із закинутої кімнати, сонце вже високо вибралося на небосхил і немилосердно припікало, хоча надворі панувала золота осінь. У рідній Вернакії зараз, напевно, ллють холодні дощі, а на деревах не залишилось жодного листочка, задумався я, ледве не звалившись із хитких рипучих сходів, що зі стріхи виходили одразу на вулицю.

Кімнатка мені подобалась, незважаючи на убогість. Маленький круглий столик із надщербленою ніжкою, очеретяний лежак, старе крісло, закопчена пічка, колись вибілена грубка, невелике вікно, — ось і вся обстановка. Хоча ні, забув. Незвичним

у кімнаті залишився старий величезний мідний підсвічник. Я не викинув його, бо той був таким важезним, що годі зрушити з місця. Та й щось заворожливе було у дивних візерунках і сплетіннях потемнілої міді.

Бути помічником Майстра Спока, як не дивно, подобалось більше, ніж протирати штани на студентській лавці. Худий зіщулений Спок виявився поблажливим наставником. Правда, він не соромився завантажувати роботами у стайнях воротів, загородях сифонів і заплавах із вискірками. Роботи біля тварин було не мало. Частенько я ледве волочив ноги від утоми і в своїй кімнатці знесилено засинав у кріслі біля печі, так і не дочекавшись підігрітої вечері.

Інколи до нас приєднувалась Делея. Виявляється, у вільний час білявка допомагала Майстру. Я все більше дивувався незвичайним вмінням подруги. Тварини біля неї наче оживали, якої б вдачі не були. Поруч із Делеєю найнепокірніші хижаки перетворювались на лагідних і милих. Звірі, немов заворожені, слідували за білявкою. Та ж говорила з ними, як із маленькими дітьми, ніжно, якось заколисуюче. Інколи мені й самому здавалось, що я потрапляю під чари цього неземного голосу, якогось небесного співу.

Майстер Спок не забороняв подрузі приходити, тому що після її візиту навіть хворі тварини одужували, хоча Делея ніяк їх не лікувала, окрім того, що розмовляла. Я спіймав себе на думці, що інколи серджусь на подругу, бо тільки приготую настій чи висушу необхідну траву, як старання вже не потрібні, адже вчора тут побувала Делея.

Та коли я заставав подругу біля драх — білосніжних довгошиїх птахів із пухнастим, довгим перламутровим пір'ям, то забував про роздратування. Білявка ніжно обіймала сніжно-білих створінь, тулилась, наче до людей, і могла довго мовчки сидіти так. А я, наче заворожений, не міг відірвати погляду. А одного разу, увійшовши в стайню, помітив, як Делея швиденько витерла сльози, поцілувала драха і вийшла в протилежні двері, не помітивши мене. Засоромлений і пригнічений, що випадково підгледів, я так і не спитав подругу про причину її сліз.

Зуфар майже кожного дня навідувався, ділився новинами, розповідав усілякі небилиці. Товариш був задоволений, навіть щасливий. Хоч і новачок, але став авторитетом у своєму Класі, та й у всьому Університеті знали про Зуфара.

Ми часто збиралися втрьох у моїй барлозі на горищі Жовтого будинку. Делея, Зуфар і я за короткий час стали нерозлийвода. Хоча друзі й були зайняті навчанням, але вільний час ми проводили разом.

— Сьогодні Бурмошак розповів нам легенду про Обраного, — почала Делея, все ще сьорбаючи гарячий духмяний чай, який вмів заварювати лише я. — Уявляєте, наївна Правиця повірила в цю казку! — скептично скривилась подруга, а ми з Зуфаром лиш перезирнулись.

— А ти що — не віриш передбаченню? — обережно спитав товариш.

— Фе, Зуфаре, не розчаровуй мене! Як можна вірити цим дитячим казкам! Я довіряю тільки фактам! Вчитайтесь у цей набір слів, — продовжувала іронізувати білявка, — намішали усе, що можна: і богиню Езару, і місячне затемнення, придумали людину, у якої, виявляється, є ДВА ТІЛА! Годі й вигадати більшу нісенітницю. Не сумніваюсь, що мине не одне тисячоліття, а Обраного так і не знайдуть!

— А якщо Обраного вже знайшли? — несподівано спитав Зуфар.

Делея ледве не похлинулась чаєм. А я вирячив здивовані очі на товариша.

— Знайшли? — звела брови дашком білявка і поблажливо усміхнулась. — І де ж цей бідолаха?

— Просто перед тобою! — добив білявку товариш.

Тепер ледве не вдавився вже я, а Делея голосно розреготалась:

— Невже ти, Зуфаре? — витирала сльози подруга, все ще не в змозі зупинити сміх.

— Ні, не я.

Делея різко перестала сміятись, глянула спочатку на Зуфара, згодом блискучий погляд перескочив на мене. Білявка рвучко піднялася, гучно грюкнула горням по столі і ображено мовила:

— Ну, вас! Хотіла серйозно поговорити. А ти вічно зі своїми жартами, Зуфаре.

Ми так і не розповіли подрузі все, що знали про передбачення, дотримались слова, яке дали Радо, хоча і дуже кортіло. Товариш ще довгенько підколював Делею цією історією.

Але мине не один рік, коли ми нарешті дізнаємося і вжахнемося, яким же близьким від істини виявився тоді Зуфар…

Розділ 10

Непомітно минула тепла шанталійська осінь. Велетенські дерева на алеї з пишних золотих перетворилися на сухоребрі темні кістяки. Лише вохри красувалися своїми вічнозеленими шатами. Дивний жовто-багряний кущ теж помарнів, оголивши заховану під його довгими сплетеними гілками самотню кам'яну лавку. Змінився і Свічковий Сад. Темно-зелені м'ясисті листки скрутилися у масляністі трубочки, і тепер білі бутони-свічки здавалися величезними ліхтарями, які невідомий дивак для чогось розвісив на колючі сторчкуваті гілки. Серед ще недавно пухнастих, вкритих дрібним трикутним листям, довгих гілок лозовери проглядало блакитне плесо Верхнього Озера. Дерева обступили його, наче взявшись за руки, утворили вінок. Сонце вже не підіймалось так високо, а у моїй кімнатці все частіше горів вогонь.

Життя в Університеті наче впало в сплячку разом із природою. Шпигун, як не дивно, притих одразу після мого виключення. І до Свята Сонцестояння Рада Старійшин відмінила усі заборони і відновила вільне пересування спудеїв у місті. Тим більше, що сьогодні багато юнаків могли б порушити наказ і все одно прийти опівночі святкувати до Верхнього Озера.

Зуфар і Делея вже чекали мене біля стаєнь Майстра Спока. Заняття відмінили. Вирували приготування до Свята, але старий, як на зло, завантажив роботою та ще й наказав чекати посланця з Азера, який мав привезти двох нових драх. Тож я відправив друзів, пообіцявши, що знайду їх біля Озера. Зуфар не протестував. Схоже, зрадів, що проведе час з Делеєю без мене. Я провів парочку задоволеним поглядом і повернувся до роботи.

Вечоріло, а посланця ще не було. Я вже зібрався проситись у Майстра на відкриття Свята, та старий десь пропав. Засмучений і сердитий, я поліз на верхній ярус стодоли, щоб набрати мішок сухого сіна для кубла нових драх. Та не впоравшись і до половини, почув, як у стайню квапливо зайшли двоє.

«Нарешті повернувся Майстер», — з полегшенням видихнув я і вже зібрався крикнути, що нагорі, як раптом почув те, що змусило замовкнути.

— Розмовляй тихіше, — говорив Спок, — Айхо може бути десь неподалік.

— А якщо він побачить нас? — почув я наче знайомий юначий голос.

— Ну і що? Невже спудей не може прийти до вчителя. Доки мене не підозрюють, наші зустрічі безпечні.

Я закусив кулак, щоб від здивування не зойкнути. Якби ж міг безшумно доповзти до отвору, щоб розгледіти, хто ж розмовляє зі Споком.

— Ось, тримай. Безсмертні Отці передали послання. У Храмі готують найдостойніше благословення.

Я почув, як зашарудів папір: певне, Спок вийняв з-за пазухи листа.

— Ти теж молодець, — зовсім не як з учителем заговорив юнак. — Навіть я не придумав би кращого. Тепер цей вискочка завжди під наглядом. І не заважатиме планам. А скоро й зовсім не буде завадою, — тепер я вже не впізнавав голосу юнака, стільки ненависті і зла було у ньому.

— Споку, ти щось чув нового про згубу? Уже нарешті знайшли? Не можу дочекатися, коли усе почнеться. Хочеться врешті-решт стерти пиху зі зверхніх шанталійських пик.

— На жаль, ні. Але шукають усі. Чув, верховного жерця Есетів віддали в жертву найдревнішому. Сподіваюсь, це допоможе. А що з білявкою? — спитав Спок, і я весь напружився.

— Не хвилюйся, дівчина зробить усе, що скажу. Скоро вона мені знадобиться.

Холодний піт вкрив чоло. Я почув затихаючі кроки, та ще довго не міг поворухнутися.

Незчувся, як пришкандибав додому. Зачинив вікно. Щоб не дратував радісний гомін, що, наче насмішка, долинав з Верхнього Озера. Я все ще не міг повірити почутому. Жах і глибоке розчарування занурили в гаряче жерло. Я вже шкодував, що не вийшов із схованки і не викрив зрадників.

Отже, шпигун виявився не один. Змова: Майстер Спок, Делея і ще хтось із Правиці. Однозначно цей голос я чув там.

«Хто це? Згадуй, Айхо!» — стиснув голову руками. Тепер зрозуміло, чому білявка одразу з'явилась біля мене. Здружилась навмисне, щоб, як і Майстер Спок, наглядати і доповідати тому третьому. Схоже, він головний.

Перше, що хотілось зробити, — жбурнути в обличчя Делеї всі обвинувачення і глянути їй у вічі. Але чекай, чекай, Айхо. Велика ймовірність, що тоді невідомий надовго заляже на дно. Хоча, якщо зрадників негайно допитати, можна вивідати ватажка. Та тільки я уявив Делею на допиті у Ордена Охоронців, мене знудило. Ні, потрібно діяти обачніше. Не розповідати нікому. Навіть дідові. Лише поговорити з Зуфаром.

Раптом у скло затарабанили.

— Айхо, ти тут?! — почулося знадвору.

— Хто?!.

— Це ми, твої однокласники: Анак, Ортах і Санні!

«Тільки їх бракувало», — подумав, відчиняючи.

— Ти чого сидиш? — з'явилась рудоволоса голова Анака.

— Свято от-от розпочнеться.

— Побачили Делею і Зуфара без тебе і вирішили прийти, — додав Санні.

— От і ще одного сидня ледве витягнули, — Анак тицьнув пальцем у багряношкірого Ортаха, який, здається, ще більше зашарівся і зніяковіло усміхнувся.

Вражений увагою товаришів, усміхнувся і я.

— Ну то що? Ходімо!

— А то пропустимо найцікавіше! — в один голос заторохкотіли Анак і Санні, витягаючи мене попідруки.

— Гаразд, гаразд. Іду, — зрозумівши, що пручатись даремно, похнюплено поплентався за товаришами.

Я забув про Делею, шпигунів, про все на світі, коли дивовижна картина святкового Верхнього Озера замайоріла на горизонті.

Плесо не просто світилося, воно сяяло, переливалось, заломлюючись крізь воду незбагненним різнобарв'ям. Світ наче перевернувся. Завмер існуючий і ожив підводний. Червоне, синє, зелене, золоте, срібне, перламутрове — усе вигравало, раділо у святковому царстві води. Кружляли, виблискуючи, хороводи мальків, велика риба вискакувала, розбризкуючи феєрверками краплі. Місяць і зорі перетворились на бліді плями в порівнянні з сяйвом Озера, яке відібрало усю ясність і блиск нічних світил.

— Гайда до наших! — повернув до реальності радісний крик Анака.

— Хлопці, сюди! — махали руками з натовпу веселуни Езлі і Неракан.

Бачити Правицю хотілось найменше. Але варто перевірити, чи всі прийшли на свято. Можливо, зрадник має більш важливі справи?

— А він що тут забув? — як завжди «привітно» зустрів Заро.

— Годі вам, — втрутився Даклар. — Не псуйте свята! Ми завжди раді тобі, Айхо, — благородство доломарта не просто підкуповувало, воно тепер навіть лякало. Усвідомлювати, що перед тобою стоїть нащадок Королів Сарта, було якось моторошно.

— Дякую, — видавив я.

Трійця незадоволено покосилась, але облишила в спокої.

— Ти не з Делеєю? — спитав Даклар.

— Вона з Зуфаром.

Згадувати про білявку не хотілось.

— А, зрозуміло. Просто хвилююсь, щоб трійця знову нічого їй

не заподіяла, — наче виправдовувався юнак.

— Вона не пропаде, — процідив я крізь зуби.

— Підеш з нами в Озеро? — змінив тему Даклар.

— В Озеро? — поморщився я, уявивши, якою холодною в цю пору є вода.

Доломарт усміхнувся:

— Це традиція Правиці. На Свято Сонцестояння востаннє у році зануритись у священні води.

— Але я вже не Правиця.

— Колишніх спудеїв в Правиці не буває, — безапеляційно мовив юнак, і я чомусь зрозумів, що лізти в холодну воду таки доведеться.

Натовп радісно загув. На середину містка, що обручем перекинувся через Озеро, вже вийшли Заро, Хамар і Вакас. Трійця, як завжди, хотіла бути першою. До них наввипередки підбігли нерозлучні Езлі і Неракан.

— Ходімо! — підштовхнув Даклар.

Я озирнувся невідомо для чого, наче шукаючи останню можливість відмовитись.

— Давайте швидше, хлопці, а то знову будемо останні, — вигукнув Санні, підганяючи Ортаха і Анака.

Останніми на місток зайшли Даклар з товаришами Феноєм та Евратоном і я. Отже, Правиця зібралась уся, крім Делеї.

Згадавши про білявку, одразу ж захотілось з головою пірнути в холодну воду.

Юнаки з веселим галасом один за одним кидались з містка, розбризкуючи, як молоде вино, святкове плесо. Я рвучко роздягнувся. Ноги рішуче підвели до краю і вже майже зробив крок вперед, коли серед кучугури одежі помітив кутик жовтуватого конверта, що необережно вибився з-під чиєїсь сорочки. Що?! Невже послання жерців?!

Я з легкістю міг би скористатись метушнею і непомітно витягнути папір. Але несподіваний поштовх у спину змусив сторчголов шубовснутись у холоднюче Верхнє Озеро. Здавалось, що пірнув не у воду, а у величезну палаючу піч. Шкіру обпекло. Я виринув і, ще не зовсім прийшовши до тями, жадібно вдихнув повітря. Вогонь потрохи затихав, і вода нарешті огорнула тіло приємною свіжістю. Затримуватись надовго я наміру не мав. Потрібно гребти до берега, ось і Феной уже обтирається на суші.

Щойно я зробив декілька рухів вперед, як відчув дивний дискомфорт у нозі. Руки інстинктивно опустились вниз, і я зрозумів, що мене тягне на дно. Вхопивши повітря, я опинився під водою. Праву ногу наче паралізувало. Вона вже починала боліти, і коли нарешті дотягнувся до гомілки, то жахнувся: на ній

намертво затяглася мотузка, яка й тягнула донизу. Я пірнув і щосили потягнув на себе зашморг. На мить здалось, що він піддався, але тут же заштопорився, і я остаточно зрозумів — це пастка. Повітря бракувало. Хотілось вдихнути на повні груди. Та єдине, що залишалось, це спуститись по мотузці вниз. І спробувати звільнитись.

Намотуючи на руку смертоносний капкан, я нарешті наштовхнувся на підступний вузол, надійно зав'язаний за поросли бурим мохнатинням корчомаху. Ввіп'явшись зубами в солонуваті волокна, я вже розумів, це кінець. У голові паморочилось, перед очима блиснуло недовге життя. «Ось і все», — встигло промайнути в думках. І світло згасло.

Напевне минула ціла вічність, але я нарешті вдихнув, і груди наповнило життєдайне повітря. Очі засліпило світло, вуха заклало від гучних голосів натовпу.

— Живий??! — чув я невідь-звідки стривожений крик Зуфара.

Я спрагло хапав ротом кисень і марно намагався роздивитися щось довкола. Бліді мерехтливі кола застелили погляд.

— Живий, — відповів за мене друг, якого я так і не бачив, але відчував, як хтось тягне на берег.

Лише коли відчув під спиною тверду землю, зрозумів, що можу спокійно заплющити очі. Вже не потону.

Розділ 11

Я чув, як поруч мирно потріскує вогонь, запах свіжої деревної смоли приємно лоскотав ніс. Було тепло і затишно. Хотілося знову заплющити очі й поринути у блаженство спокійного безтурботного сну. Але раптом згадалось усе, що трапилось, і я, як обпечений, схопився з постелі і опинився лицем в лице з Делеєю.

— Ти? — наче від примари відсахнувся.

— Все гаразд, Айхо. Це ж я, — усміхнулась дівчина, турботливо заглядаючи блискучими очима в мої.

— Що ти тут робиш? — гаркнув я, вирвавши руку, яку, поки спав, тримала Делея.

Усмішка погасла на тонких устах дівчини, а у великих очах з'явилось щось схоже на занепокоєння.

— Айхо. Ти пам'ятаєш, що трапилось?

— Краще, ніж ти думаєш.

Бліде обличчя дівчини спохмурніло.

— Чого тут розсілась? Забирайся! — і замовк, стільки болю і здивування спалахнуло в дівочих очах.

Делея різко піднялася. Вже розвернулася, щоб піти. Потім знову повернулася. Здалося, хотіла щось сказати, але зустрівшись із моїм холодним, повним презирства поглядом, побіліла і мовчки вийшла геть.

Я мав бути задоволеним. Виказав ворогу свою зневагу. Але чомусь на душі стало гидко. Саме зараз важко було повірити в те, що Делея ворог. Але ж я все знаю… Заспокоював голос. УСЕ! «Усе, усе, усе»… — в голові закружляв хоровод переконливих слів. Тільки ж, що насправді мені відомо про Делею?

— Друже! — ввірвався в кімнату радісний Зуфар. — І на хвилину не можна залишити! — кепкував товариш. — Як тобі пощастило заплутатися в мотузці? Де ти її надибав у озері?

Зуфар обійняв і, жартома труснувши за плечі, додав:

— Делея вибігла біла, як стіна, ледве не збила з ніг. Що трапилось?

Я голосно ковтнув слину. І відчув себе останнім боягузом. Чому ж так не хотілось воювати проти Делеї?

— Мені є що розповісти, Зуфаре.

Товариш змінився на обличчі.

Я невесело почав, і чим далі продовжував, Зуфар хмурнів усе дужче.

— Ти впевнений, що мова йшла про Делею? — приречено перепитав він.

Я не відповів.

— Не можу повірити! Айхо, якби не Делея, ти б потонув у тому клятому озері! Для чого дівчині рятувати тебе, якщо вона заодно зі шпигунами темних, які, як ти кажеш, накинули мотузку тобі на ногу?

— Не знаю, — прошепотів я, ошелешений почутим.

— Ні! Щось тут не так! Єдиний вихід усе з'ясувати напевне — це викрити невидимку з Правиці!

— Це не так просто.

— У мене є ідея. Але для цього необхідно усе розповісти Радо.

— А якщо…

— У нас немає вибору! Потрібно загнати невидимку в кут.

— Але як?

— Тепер ми знаємо, хто передає послання чорних шпигунам. Майстер Спок має вільний доступ у місто. Та й до нього часто приїжджають з усіх-усюд торговці тваринами. Гарна схема, щоб передати і отримати послання, і не запідозриш нічого.

— Здається, я починаю тебе розуміти, друже.

Зуфар лукаво повів бровою.

— Потрібно зробити так, щоб Майстра Спока на невизначений час відправили з Шанталії з якимось невідкладним завданням. А це може влаштувати Майстер Каро як Куратор Університету. Коли шпигуни позбудуться зв'язківця, почнуть шукати нові способи передачі даних. Але і тут ми повинні завдати удару. Не одразу, щоб не накликати підозр, а трохи пізніше. Потрібно, щоб Рада Старійшин прийняла рішення, яке б забороняло на певний час проводити листування. А уся кореспонденція, що надходить до спудеїв та викладачів, повинна проходити суворий контроль.

— Це може спрацювати. І ти правий, без допомоги діда не обійтись.

— Але є одна умова.

— Яка?

— Про підозри щодо Делеї ми нічого не розкажемо.

Я мовчав, бо і сам вагався.

— І з дівчиною повинні поводитися так, як і раніше.

— Я не можу, як раніше!

— А якщо вона не причетна?!

— А якщо це вона?!

— Гаразд, Айхо, бракувало, щоб ми ще посварилися через дівчисько. Але в будь-якому випадку краще, щоб Делея не здогадувалась про підозри. Доки вона з нами, можемо спостерігати.

— Як же все це складно…

* * *

— І ти мовчав?!! — по кімнаті колами ходив розлючений дід. Ми все розповіли, промовчавши про Делею.

Майстер Каро, насупившись, сидів у кутку, замислено потираючи бороду.

— І коли ти збирався розповісти?! — не заспокоювався Радо. — Чекав, доки вб'ють?!

— Заспокойся, Радо, — нарешті промовив Каро. — Схоже, хлопці і не збиралися нам нічого розповідати, — спокійно закінчив Майстер.

— Що? Як?!

— Вони б і зараз нам нічого не сказали, якби не потрібна була допомога. Адже так?

Ми з Зуфаром винувато похнюпили носи.

— Не можу повірити! — в розпачі розвів руками дід. — Оце виростили на свою голову шпигунів! Хай йому грець!

Каро лукаво усміхнувся:

— Що посієш, те й пожнеш. Ми теж не були до кінця відвертими, хлопці. Вже давненько підозрювали Майстра Спока. Але ще ні разу не вдавалося отримати таких незаперечних доказів.

— То ви все знали? — тепер прийшла черга обурюватись нам.

— Є ще одна річ… Думаю, вам неприємно це чути, — продовжив Майстер, — але ваша подруга, Делея, теж під підозрою.

І я, і Зуфар безсило промовчали. Каро продовжував:

— Ми відстежували усіх студентів, які після занять зустрічались із Майстром. Делея проводить у стайнях Спока майже весь вільний час. І якби, Айхо, не новина, що ти приніс, ми вже збиралися арештувати Спока і допитати Делею.

Зуфар зблід, а в мене неприємно занило в животі.

— А якщо поговорити з дівчиною? Не вірю, що цьому немає пояснення, — не вгамовувався Зуфар.

— Мені теж не хочеться, щоб Делея була причетною до зради, адже це я привіз її до Університету. Але в таких справах потрібно відкидати емоції і мислити тверезо. Тепер ми знаємо, що є ще й третій зрадник і, схоже, він грає у трійці не останню роль. Тепер потрібно бути дуже обачними і жодним чином не виказати підозр щодо Спока і Делеї. Відстежуючи їх, доберемось і до невидимки. Лякаючи їх, злякаємо і його.

Нарешті заговорив Радо:

— Я знаю, що ви здружились з дівчиною. Знаю, що все це неприємно і важко. Але інакше не можна. Ви повинні і далі підтримувати з Делеєю зв'язок. Можливо, щось і проясниться.

— Стосовно вашої задумки… — перебив Каро, — поки що це неможливо. Ми не можемо нічим наполохати змовників. Якщо відішлемо Спока, це може викликати підозру. А Орден Охоронців має свій план.

— Я хочу, щоб ви були обережними, хлопці, — дід пильно зиркнув, ніби пересвідчувався, що ми дослухаємося до поради. — Не знаю, що відомо жерцям про тебе, Айхо. Та боюсь, що мотузка в Озері була не випадковою. Потрібно підсилити охорону Сімох. Відчуваю, що змовники затівають недобре.

Тієї ночі ми з Зуфаром залишились ночувати в Радо. Добре, що зняли заборону вільного пересування і товаришу не потрібно було повертатися в Клас. А Делея так і не прийшла. Каро і дід були впевненими, що це якось пов'язане зі змовниками. Та я відчував, що єдиною причиною цьому був лише я.

Дідові Делея пояснила свою відсутність вночі тим, що святкувала з однокласниками Свято Рівнодення. Правиця і справді гуляла до ранку, але білявку ніхто не бачив.

Пройшло п'ять днів, але Делея ні разу не з'явилася у Майстра Спока. Вона уникала мене, і якщо випадково зустрічала на університетському дворику, робила вигляд, що не помічає. А я розривався навпіл від пекучого відчуття провини і назріваючої зневаги та презирства. Та виходило, що по-справжньому не відчував ні того, ні іншого і підсвідомо сам уникав білявки, хоча повинен був стежити.

Давно минула лагідна шанталійська осінь. На зміну прийшла дощова зима. Сніг випадав тут рідко, та й майже завжди з дощем. Я вдивлявся у низьке заплакане небо, а бачив білосніжні замети рідної Вернакії. Відчував свіжий аромат морозяного Хрестового Лісу.

Якраз повертався від Майстра Спока додому, та раптом згадав, що не зачинив клітки коломарів. Повертатися не хотілось. Неприємний колючий дощ підганяв швидше до теплої хати. Але залишити тварин відчиненими на ніч не міг, щоб не внадились хижаки. Через не хочу я повернув назад, кутаючись у подарований Астрою хутряний плащ.

Сутеніло. Щоб скоротити дорогу, я пішов через закинуті старі стайні. Дощ ставав усе настирнішим, і я поспішав. Глиняний ґрунт, висушений за довге шанталійське літо і теплу осінь, спрагло всмоктував прохолодну вологу і дуже швидко перетворювався на слизьке в'язке болото. Уже минувши загони з

драхами, я послизнувся і, як підстрелений птах, розмахуючи незграбно руками, гепнувся на землю. Мокра грязюка неприємними потічками заповзла за пазуху.

Лаючи про себе клятий нескінченний дощ, не встиг піднятися, як почув підозрілий шелест. На фоні вибіленої стіни промайнув темний силует, намагаючись залишатись непомітним. Забувши про холод і калюжу, я ще більше втиснувся в багнюку. Швидкі сутінки і дощ майстерно переплітались і, як невдаха-художник, замальовували довкола усе чорним. Я гарячково вдивлявся в темінь, що невблаганно насувалась, боявся загубити дивного перехожого.

Фігура, здається, приросла до стіни, вона вичікувала. Але що? Чи кого? «Ось він, третій шпигун!» — блискавкою промайнула думка. Дочекались, доки піду, щоб нарешті зустрітися із зв'язківцем. Чорний силует, закутаний у плащ, ворухнувся, визирнув з-за кутка і знову прикипів до стіни. Тут надто далеко… Ніяк не розгледіти обличчя змовника. Але цього разу я тебе не випущу!

По вуха у болоті я, наче ящірка, переповз до триколісної тачки, що самотньо мокла під дощем. За нею легко сховатися, а в разі чого можна перебігти до відчиненого хлівчика з інвентарем. Там я вже точно роздивлюся «невидимку».

Темна фігура ожила. Знову визирнула з-за кутка і, коли повернула голову в мій бік, я впізнав гострі, наче висічені зі смарагду, вилиці Заро. Очі юнака, як у хижака, блиснули в темноті, і я відчув щось схоже на суміш страху і радості. Ну ось ти й попався!

Отже, Заро — вожак славнозвісної трійці!

Перше, що хотілось зробити, — це вискочити зі схованки і накинутись на зрадника. Але в цей момент Заро махнув комусь рукою. Тільки зараз за товстим стовбуром столітнього засохлого яса я помітив ще одну фігуру, яка відповіла помахом руки.

«Не може бути!» — промайнуло в голові.

Невже крім Заро ще хтось примкнув до зрадників?! Могутня статура, що тиснулась до дерева, точно не належала сухореброму зіщуленому Споку. Я відчув, як волосся настовбурчилось, наче шерсть у звіра, готового до нападу. Добре придивившись, упевнився, що за деревом ховається Хамар. Але коли між Заро і Хамаром з'явився третій силует, мене охопили відчай і паніка! Здавалося, що зараз з'являться усі дванадцять спудеїв Правиці, які й виявляться тими невловимими шпигунами жерців.

Невисока фігура, що наближалась, могла належати Майстру Споку, якби крізь темінь і дощ я не розгледів довге біляве волосся, що вибивалося з-під накидки. Неприємні дрижаки

пробіглися по шкірі. Як не хотілось вірити, що подруга причетна до шпигунів, та зараз усе підтвердиться. Потрібно лиш дочекатись Спока…

Але те, що відбувалось далі, змусило заціпеніти. Дві високі чоловічі фігури вискочили зі схованок і, наче каркари, налетіли на тендітну білявку. Заро долонею затиснув дівчині рота, а Хамар уже обв'язував її мотузками. Нарешті схаменувшись, я стрілою кинувся на допомогу. Кулак з ходу зацідив Заро прямо в пику. Від несподіванки той випустив Делею, вхопився за підбите око, а Хамар ще якийсь час не міг зрозуміти, звідки я взявся і сам отримав доброго стусана. Але, отямившись, кремезні розлючені однокласники посунули на мене з кулаками.

Хамар вправно підскочив справа, збив з ніг, а Заро тут же навалився і мовчки гамселив. Декілька разів я вивертався і навіть ледве не скинув із себе бевзя, але збоку допомагав кремезний Хамар, і я почав розуміти, що не маю жодного шансу.

Та несподівано просто над нами пролунав такий рев, що мої каратели припинили бійку й ошелешено задерли голову. Очі, залиті дощем, болотом і кров'ю, здається, відмовились служити. Над нами нависла велетенська голова одноокого сапруна, а з його роззявленої зубатої пащі капала липка слина. На спині масивного звіра, наче на граційному анжирі, сиділа Делея. Дівчина трималась за довгі безволосі вуха сапруна, кермуючи ним, як велетенською неповороткою колісницею.

— Якщо не хочете попсувати свої красиві мармизи, — крикнула згори Делея, — залиште Айхо і забирайтесь! Доки не передумала і не наказала звірю відгризти вам кавалок того місця, яким найчастіше думаєте!

Не знаю, що більше справило враження на нападників — незмигне око хижого сапруна, що люто зиркало то на одного, то на другого, чи грізні слова білявки. Але Заро тут же скочив на ноги, а Хамар обережно витягнув вперед розставлені руки, ніби благально застерігав Делею від необдуманого вчинку. Дивно, але завжди говіркі Хамар та Заро зараз мовчки обережно задкували назад.

— Геть! — крикнула Делея, і так голосно, що сапрун аж здригнувся, а ще недавні сміливці, послизаючись на розм'яклій землі, пустилися навтьоки.

Веселий сміх дівчини, недоречний у холодному в'язкому мороці, дзвіночками розсипався навколо. Делея лагідно погладила звіра по жорсткій шкірі і легко зіскочила на землю.

— Вставай, — протягнула руку.

Брудна мокра долоня лягла в теплу біленьку.

— Що ти тут робила? — похмуро бовкнув замість того, щоб

подякувати.

— Я ж не питаю, що робив тут ти?

Ми стояли один напроти одного і нічого путнього не могли сказати. Делея все ще тримала за руку, і я відчував легке тремтіння, хоча, можливо, від холоду, бо ми обоє промокли до нитки.

Подруга різко вивільнила долоню.

— Дійдеш додому? — в голосі задзвеніли металічні нотки. Я кивнув. І вже дивився вслід подрузі, яка швидко зникла у дощовому померкові. Тільки зараз відчув, як ниє, пече і болить усе тіло. Хотів витерти з обличчя залишки бруду, але тільки скривився. Добряче ж мене відлупцювали.

Накульгуючи, я плівся до будиночка, але не переставав думати про те, що сталося. Вже забув про Заро і Хамара. Зрозуміло, що їхня витівка не мала ніякого стосунку до змовників. Вони, як завжди, не залишали думки позбиткуватись над Делеєю. Але Делея! Що все ж таки вона робила в такий пізній час у стайнях? Невже прийшла зустрітись зі Споком. Але чому? Чому вона вже вдруге рятує мене, якщо прислуговує жерцям? І на Озері, і сьогодні… Але якою байдужою вона була, як ніколи! Хоча, після всього, що я їй наговорив, могла б залишити під кулаками дорогих однокласників. Нічого не розумію! Все, досить! Зараз же піду до Делеї і все з’ясую, раз і назавжди! І будь що буде!

Розділ 12

У вікнах будиночка діда горіло жовтаве світло. І на верхньому поверсі у кімнатці Делеї також. Отже, дівчина вже вдома. Тільки б не наштовхнутися на Радо.

Я обережно відчинив двері. У каміні тихенько потріскував вогонь. На кріслі-гойдалці сидів дідусь, простягнувши ближче до вогню ноги. Радо спав.

«Хух…» — з полегшенням видихнув я. І тихенько чкурнув до сходів, намагаючись ступати якомога тихіше.

Двері у кімнату Делеї я теж відчинив обережно, і коли увійшов, то дівчина все ще продовжувала щось писати. Вона, здається, не чула, що я тут.

— Привіт.

Делея стрепенулася, рвучко встала з-за столу і, перекинувши стільця, глянула на мене переляканими очима.

— Пробач, не хотів тебе налякати. Я прийшов поговорити і… вибачитись, — почав примирливим тоном, але тут же помітив, як дівчина швидко зіжмакала папір і сховала за спиною.

Мене обдало льодяним вітром, хоча в кімнаті було тепло і затишно.

— Що ти робиш? — спитав я, а в голові вже крутилися жахливі думки, не даючи й шансу дівчині на виправдання.

Розгублена білявка мовчала і все міцніше стискала кулаки, з яких стирчав недописаний лист.

— Делеє, що це? — промимрив я.

— Це тебе не стосується, — приречено мовила подруга.

— Для кого цей лист? Адже тобі немає кому писати…

Делея глянула так, наче я був найбільший її ворог.

— Айхо, іди геть. І забудь про все, що бачив.

— Я не можу!

— Але чому? Чому ви всі не можете залишити мене в спокої?!

— Хто усі? Хто усі, Делеє? Віддай листа.

— Ні! — викрикнула дівчина і так голосно, що напевно прокинувся дідусь.

Я підходив усе ближче, а обличчя білявки ставало все блідішим.

— Віддай листа. Краще мені, ніж Охоронцям. Делеє! — я обхопив дівчину руками, намагаючись вихопити листок, але Делея відштовхнула так сильно, що я й не сподівався.

— Востаннє прошу, віддай листа. Краще про все першим дізнаюсь я, обіцяю, що допоможу, — мовив я, загороджуючи Делеї шлях до дверей.

— Відійди!

Делея різко штовхнула і майже дісталася дверей, але я встиг схопити білявку за поділ плаття та, не втримавшись на ногах, впав, потягнувши подругу за собою.

— Що тут відбувається?! — у кімнату увірвався ще сонний Радо. Він приголомшено ще якусь мить непорушно стояв над нами і широко розплющеними очима дивився то на мене, то на Делею.

— Айхо! Негайно відпусти дівчину! — нарешті закричав дід. — Ти що, сказився?! Делеє, з тобою все гаразд? — нахилився Радо, допомагаючи дівчині піднятися. — О, небеса, а з тобою що трапилось? — нарешті Радо побачив мої синці і забої. — Врешті-решт, що відбувається??!

— Я все поясню, діду, — почав я, розуміючи безглуздість ситуації.

— Аякже, поясниш, — скривився Радо. — А тепер геть з кімнати і чекай внизу!

— Ні! — несподівано твердо сказав я, глянувши на Делею, та раптом відчув, як дівчина запхнула в мою руку зіжмаканий клаптик паперу.

— Мовчати! — гримнув дід, збуряковівши. Таким лютим я його ще не бачив. — Айхо, виходь.

Я здивовано глипнув на Делею.

— Благаю, мовчи, — прошепотіла вона.

Дід підштовхнув мене до сходів. За спиною грюкнули двері. Я, спантеличений, затис у кулаку зім'ятий клаптик і розумів, що мовчатиму.

Не буду розповідати неприємну розмову з дідом. Сам не розумію, як вдалось виплутатися з цієї делікатної ситуації. Але довелося розповісти частину правди про бійку з Заро та Хамаром. Про Делею мовчав. Таємничий лист, наче жарина, пік долоню.

— От саме через це я завжди був проти, щоб в Університеті навчались дівчата. Вічно з ними проблеми. Але тепер, Айхо, тримайся від Делеї подалі. Ти мене зрозумів? Якщо про це дізнається Рада, вони точно відішлють Делею з Шанталії. Ти можеш усе зіпсувати! Чуєш? Тепер жодних розслідувань! Завтра ж поговорю про твою долю з Каро. Все зайшло надто далеко. Довірили хлопчакам таку важливу справу. Ех… — Радо замислено розглядав власні долоні, наче в них міг знайти потрібну відповідь. — Я обробив твої синці і подряпини, тепер іди до себе. А завтра чекаю у Дзеркальній Залі. Зрозумів?

Щойно я зачинив за собою двері, тут же розтиснув посинілого кулака. Зіжмаканий папір слухняно розпрямився. Світло, що пробивалося з вікна дідового дому, тьмяно освітило текст…

«Дорогі тату і мамо. Дедалі важче стає відправляти вам коротенькі послання. Так що не хвилюйтесь, якщо довго не отримуєте їх. Зі мною все гаразд…»

Що-о-о-о-о?!

Я знову й знову перечитував лист і розумів, що насправді нічого не розумію. Вдома я ще раз переглянув недописаний клаптик. Знесилено опустився на тверду канапу і розгублено схопився за голову.

Виявляється, Делея не сирота… У неї є батьки… Але чому дівчина це приховує? Чому не розповіла хоча б нам із Зуфаром? Та все ж з полегшенням зітхнув, зрозумівши, що лист не до жерців. Проте хробак лихих сумнівів підточував хиткий спокій.

Я довго ходив колами, і думки так само колами літали в голові, наздоганяючи одна одну. Швидше б минула ця нескінченно довга ніч. Дощ за вікном нарешті стих, і в кімнатці, як ніколи, стало гнітюче тихо і самотньо. Навіть вогонь не заспокоював, не відвертав від сумних тривожних роздумів.

Раптом стук розбив скляну тишу.

— Делеє? — здивувався, побачивши на порозі подругу.

— Впустиш?

— Як добре, що ти прийшла! — зрадів я, хоча не розумів, як їй вдалося вирватися від Радо.

Дівчина похмуро минула мене.

— Холодно, — тихо мовила Делея і важко опустилась на стілець біля печі.

— Я принесу ковдру.

— Не треба! — зупинила подруга. — Час поговорити.

Я зупинився, присів поруч:

— Перш ніж почнеш, хотів би вибачитись за свою поведінку. Приховувати від тебе підозри стає нестерпно. Тим більше, що я все менше щось розумію.

— Підозри?

Я набрав у груди повітря, наче готувався до глибокого занурення.

— Скажи чесно, Делеє, ти пов’язана зі шпигунами жерців?

— Що?? Зі шпигунами?? Ти що, Айхо?! — і тут Делея розсміялася.

Вона сміялася так голосно, так щиро, здається, щось луснуло в подрузі, наче бездонний міх зі сміхом. І той сміх був якимось диким, нестримним, наче спустошував дівчину, і нарешті різко обірвався. Білявка розплакалася — гірко, без сліз.

Спочатку запинаючись, то переводила подих, то витирала ніс, який почервонів і тихенько шморгав, Делея заговорила:

— В Сакарію з батьками ми переїхали, коли мала років

десять. До того я слабо щось пам'ятаю. Але ми багато подорожували, довго не залишаючись на одному місці. Тато казав, що в лігві ворога нас найменше сподіватимуться побачити і, можливо, з часом перестануть шукати.

— У лігві ворога?..

— Сакарія — серце світу жерців. Там настільки усе просякнуте їхнім духом, що нас, постійних втікачів, довго не помічали у різнобарвному натовпі міста.

— Зачекай, Делеє. Ви втікали від жерців?

— Так. Ми кочували довгих десять років. Звичайно, я була малою і не так гостро сприймала і пам'ятала всі наші поневіряння. Але мама і тато часто розповідали мені, як казки, наші подорожі. Батьки намагались перетнути Голі Гори, щоб утекти від переслідувачів, які наздоганяли нас, де б не зупинялися. Нам так і не вдалося їх позбутися. Тоді тато прийняв рішення йти до Сакарії і загубитися в натовпі Білого Міста, під самим носом у жерців.

— Але що трапилось, чому ви тікали?

— Гммм… не знаю, Айхо…

— Як так?

— Спочатку батьки розповідали, що тато був одним зі служителів Храму. Їм не дозволяли одружитися, і коли вже мала народитися я, жерці погрожували вбити нас з мамою, якщо батько не підкориться їхній волі. Тато не підкорився, і вони з мамою втекли з міста, в якому прожили все життя, і ось стільки часу переховуються від помсти Храму.

— Тоді все зрозуміло. Чому ж говориш, що не знаєш?

Делея не відповіла, задумливий погляд ковзнув повз мене. Думки занурили подругу у минуле і наче розчинили простір…

— Ми вже підійшли до Хрекоса, кордону Голих Гір, — почала розповідь білявка, — залишилось перейти заставу в Урвищі Кривого Дна, і нарешті довгоочікувана свобода! Батьки дуже хвилювалися і їх хвилювання передавалося мені. Довжелезні черги до застави люди вистоювали два-три дні. Ми спали просто неба, під нависаючими крутими холодними скелями. Суворий клімат Голих Гір проймав до найменшої кісточки, а наша одежина бажала кращого. Від холодної смерті врятували торгівці з сусіднього Доку, що поверталися з Хрекоса і які мало не щотижня перетинали Гори. Вони подарували мені хутряну накидку і запросили до свого гурту грітися біля багаття. Батько за останні гроші домовився перетнути з ними Льодяний Хребет на широколапих хослах. Це ж не пішки шкандибати по засніжених перевалах. Усе складалося якнайкраще та в останній день перед тим, як мали перетнути заставу, несподівано до батька підійшов

незнайомець. Він радісно вигукував татове ім'я, обіймаючи, як старий добрий знайомий. Чоловік щиро тішився зустрічі з батьками, але чомусь їх обличчя були блідими, як засніжені вершини Голих Гір. Дивний чоловік розповідав, як усі в містечку здивувалися нашому зникненню. Говорив про якусь кузню, що зачекалася батька, і що кращого коваля, ніж він, в поселенні вже не було. І ще багато такого, що не вкладалося в моїй маленькій голівці. Чому коваль? Дивувалась я, адже тато був жерцем, до чого тут коваль? Батько спочатку віднікувався, казав, що незнайомець помилився, але дивний чоловік не замовкав. Він палко запевняв батька у зворотному і нагадував, як частенько любили у харчевні рудого Іласа перехилити чарочку після важкого дня в кузні.

На нас уже почали зглядатися люди, звертати увагу патрулі. Батько, озираючись довкола, зрозумів, що якщо цей чоловік не затихне, то вони потраплять під підозру і будуть заарештовані. Не довго думаючи, він упритул підійшов до незнайомця, нависнувши над ним кремезною статурою, витягнув з-під плаща кинджал, який завжди носив із собою і непомітно приставив до впалого живота дивного чоловіка.

— Якщо ти зараз не замовкнеш, Чопосе, — назвав він вперше незнайомця по імені, хоча той і не представлявся, — я сам навіки закрию твою пельку.

Невисокий чоловічок враз помарнів, став ще меншим, нарешті стулив рота, а батько, схопивши мене за комір і взявши маму за лікоть, поволік подалі від дивного незнайомця і від застави. От так ми втратили можливість перетнути Гори. Звідти й вирушили у Сакарію.

— А що, батько вам так нічого не пояснив?

— Ні. Він суворо заборонив згадувати про цей випадок і вірити теревеням усіляких божевільних. Я і не наважувалась розпитувати, хоча розуміла, що розповідь про те, що мій батько колишній жрець, більша байка, ніж маячня того божевільного. Звичайно, зараз я б обов'язково про усе дізналася, якби мала таку можливість.

— А як же ти опинилась тут, в Шанталії, і чому всі думають, що ти сирота?

— Не перебивай. Коли потрапили на Великий Торгівельний Шлях, що вів до Сакарії, у мене вперше проявився дар. Я це сприйняла як забавку. Уже виповнилось десять, а у мене досі не було жодного друга, з яким могла бавитися чи просто теревенити про щось своє, дитяче. Тому всі тварини, які траплялися на Великому Шляху, замінили дітлахів. Я дивним чином розуміла звірів, птахів, а вони мене. Скоро люди почали помічати, що після

мого приходу хворі тварини одужували, а втомлені ставали дужчими, витривалішими і веселішими. На мене тицяли пальцями, а мудріші і хитріші запрошували з батьками на вечерю. Батьки, які ні про що не здогадувались, запрошення сприймали, як дарунок долі, бо тепер кожного вечора ми лягали спати ситими, в теплі і безпеці, але все частіше приглядалися до мене і до того, яким особливим ставленням оточували мене господарі.

В один прекрасний день нас запросив до себе на вечерю багатий сакарійський торговець і, дізнавшись, що ми хочемо оселитися в місті, напряму запропонував батькові роботу наглядачем за його робітниками, але з умовою, що я раз у сім днів буду навідуватись у його стайні і розмовляти з тваринами, лікуючи їх. Тато спочатку розсміявся, але побачивши, що я ствердно махаю головою, обірвав сміх і здивовано, наче вперше, глянув на мене.

У той вечір відбулася серйозна розмова. Батько не прийняв пропозицію вельможі, вважаючи, що все це надто небезпечно для мене. А через десять днів, коли ми потрапили в шумну і небезпечну Сакарію, усі дуже пошкодували про рішення тата. Дивом мамі вдалося влаштуватись покоївкою у батьків Ортаха.

— Так, дід розповідав.

— Але умови, Айхо, в яких ми жили, були жахливими. І це не через те, що сім'я Ортаха була якоюсь особливо жорстокою. Просто приблизно так жили усі слуги в Сакарії, не кажучи вже про рабів.

Мимоволі я згадав про Мію, про нашу першу зустріч, але Делея наче на гачок підчепила думки і повела далі.

— Ми, напівголодні, ночували часто просто неба, ризикуючи щоночі потрапити в руки работорговців. Батько довго ніяк не міг знайти роботи. І, втомившись від принижень і постійного страху за нас, він дістав зім'ятий клаптик тканини, на якому вельможа з Великого Шляху завбачливо написав свою адресу. Наступного ранку ми вже мали власний невеликий будиночок, хороший заробіток і два роки безтурботного, ситого, веселого життя.

Делея замовкла.

— Що ж було далі? — нетерпляче перебив мовчанку подруги.

— Батько швидко просувався по службі, — почала Делея, наче й не чула запитання. — Він уже був головним над постачальниками і сам доправляв до Храму Габалутів найкращих анжирів зі стаєнь свого господаря.

— Зачекай, ти сказала Храму Габалутів? Це ж саме там знайшов тебе Майстер Каро?

— А-а-а, то ти знаєш?

Я кивнув.

— Я продовжувала виконувати домовленість, раз у сім днів навідувалася до стаєнь вельможі. І все більше захоплювалася процесом, над яким ніколи раніше не задумувалась, бо була дитиною. Зрозуміла, що лише я можу розуміти тварин, іншим людям це не під силу. Тільки моїй волі вони коряться, тільки зі мною лагідні й покірні. Я все частіше приходила в стайні, бо без тварин вже й сама не уявляла життя. Біля них і я ставала сильнішою.

— Як же ти потрапила під стіни Храму жебрачкою?

— Трапилось те, що рано чи пізно мало трапитись. Коркоро, вельможа, на якого працював батько, намагався тримати в таємниці мої вміння. Він боявся, що мене переманять конкуренти. Але таємничість нас влаштовувала. Та одного разу до Коркоро завітав Намісник Бакурта, і вельможа не встояв перед високим гостем, щоб не похвалитися дивом — дівчинкою, яка зцілює і розмовляє з тваринами. Вже тоді це не сподобалось мені. А коли зустрілась із гострим хижим поглядом Намісника, тривога оселилась у серці. Через три дні до Коркоро прийшов гонець із листом від верховного жерця Храму Брахасів, що у Бакурті, з вимогою на десятий Місячний день надіслати до них дівчинку з дивним умінням. Коркоро злякався і розгубився одночасно. Відіслати мене означало втратити надприбутки від продажу тварин, які ніколи не хворіли; проігнорувати волю Храму було ще гірше. Він довго вагався, що робити, і вирішив покликати нас на раду. Коли батьки почули жахливу звістку, то хотіли зараз же залишити Сакарію і вирушити в чергові мандри. Коркоро був непоганою людиною, він здружився з батьком, симпатизував мені і був готовий навіть відпустити нас. Але тато придумав інший вихід. Сьогодні він доправив до Храму Габалутів трьох найкращих анжирів для Майстра з Шанталії, який приїде завтра, щоб відібрати учнів в Університет. Тоді і з'явилася божевільна ідея розіграти перед гостем з Шанталії невеличкий спектакль, який неодмінно має привернути його увагу. Батько і Коркоро домовились, що, якщо мені вдасться потрапити в Університет Природознавства, вельможа залишить тата на займаній посаді. Коли я закінчу Університет, то повернуся з Вірчою Грамотою та знаннями, які зможуть зробити Коркоро супербагатим. За чотири роки пристрасті щодо мого зникнення вляжуться, усі про мене забудуть. Коркоро готовий був навіть переїхати на Захід і з моєю допомогою розпочати справу спочатку. Батьки і вельможа скріпили обіцянку жовтою клятвою і розійшлись. А на ранок налякана та з тяжким серцем я вже сиділа біля стіни Храму Габалутів і чекала непомітного знаку, який мені подав батько, повідомивши про наближення Майстра з Шанталії. Далі ти і сам

усе знаєш…

— То ти… — приголомшено почав я.

— Я чотири роки не бачила батьків, Айхо. З того самого моменту, як востаннє провела поглядом на Храмовій Площі. Ти навіть не уявляєш, що я пережила за ці роки. Розумію, що потрапила сюди обманом, але це був шанс на спокійне безпечне життя, в якому залишила рідних. Це єдине, що тішить. І листи — це ті крихти радості, що з'єднують нас і не дають загубитися.

— Але ти, Делеє, найбільше постраждала ти!

— Це не так, — спокійно відповіла подруга. — З тих пір, як я дізналась про Університет Природознавства, мріяла сюди потрапити. І ось я тут. Навчання — єдине, що стримує мене від спокуси сісти на найближчий корабель до Сакарії і втекти від постійних знущань і неприхованої зневаги. Коли я вперше побачила тебе на Святі Вогню, чомусь одразу зрозуміла, що ми дуже схожі. В твоїх очах світився такий самий вогонь самітника, якого, як траву в пустелі, котить невідомо куди Вітер Перемін. Я зраділа, що в мене нарешті з'явився друг, людина, на яку можу покластися, кому зможу довіритися. І спочатку здалось, що саме так і є. Та раптом ти змінився. Нічим уже не відрізнявся від решти, в твоїх очах палала зневага. Це було наче удар у спину, бо ти єдиний, кому я нарешті довірилась.

— Делеє…

— Айхо, ти єдиний, хто знає про батьків, про те, яким нечесним способом я потрапила в Шанталію. Знаєш, як важливо мені закінчити Університет. В твоїх руках моя доля…

— Зупинись! — перебив я Делею. — Невже думаєш, що видам? Ти ж моя подруга! А друзі не зраджують!

— То що відбувається, Айхо?

Я нарешті усе розповів Делеї, і з душі наче камінь звалився.

— Не може бути! — вжахнулась дівчина. — Майстер Спок зрадник? Не можу повірити…

— Делеє, подумай, це дуже важливо! Що шпигуни мали на увазі, коли говорили, що ти зробиш все, що накажуть?

— Я сама ошелешена, Айхо! Поняття не маю… — Делея знервовано вигинала пальці. — Можливо, вони говорили про якусь іншу білявку. Хіба…

— Хіба що? — з надією ловив я кожне слово.

— Хіба, це якось пов'язане з листами, які мені допомагав відправляти Майстер Спок.

Я з полегшенням видихнув.

— Але Спок ніколи не запитував, кому надсилаю листи. Він за невелику плату передавав їх робітникам, що доставляли нових тварин. І листи завжди доходили батькам. Так само доправляли

мені відповіді.

— Тоді усе зрозуміло. Спок вже знав, кому адресуються листи. І вирішив використати цю інформацію у потрібний момент, коли необхідна буде твоя допомога, погрожуючи розповісти усе Раді Університету.

— Напевне, ти правий… — задумалась подруга. — Але яку послугу вони могли вимагати?

— Думаю, скоро дізнаємось… А завтра усе розповімо Майстру О.

Делея відсахнулася.

— Але ж ти обіцяв…

— Повір, тебе підозрюють в таких жахливих вчинках, що, дізнавшись про твоїх батьків, Радо з полегшенням зітхне, як і я.

Делея насупилась:

— Ну, не знаю… Та, можливо, ти правий. Так і зробимо, — подруга втомлено усміхнулась. — А тепер твоя черга. Я майже нічого про тебе не знаю, крім того, що ти внук Майстра О і трохи дивакуватий.

— Це трохи довгувата історія…

— Нічого, я не поспішаю. Все одно не можу повернутися до будиночка твого діда посеред ночі.

— Цікаво, і що б ти робила, якби я не впустив тебе? — розсміявся я.

— Не знаю, щось би придумала.

— Ні, дивакуватий тут не я. Іди, лягай на канапу. Мені не звикати спати на кріслі.

— То ти починаєш розповідь?

— Починаю, починаю, вмощуйся вже, — усміхався я, спостерігаючи, як Делея кутається в куцу ковдру, наче маленьке звірятко майструє барлогу.

— Давно я не засинала під казочки.

— Що? — наче обурився я.

Делея розсміялася, але різко посерйознішала:

— Розповідай, Айхо.

Розповідати Делеї виявилось просто. Вона уважно слухала, не перебивала, навіть нічого не запитувала. Я розійшовся, хоча перед тим страшенно хотілося спати. Але, пригадуючи недавні події, які тепер і самому здавалися неймовірними і дуже далекими, я потроху забував про сон і, підкладаючи в грубку дрова, говорив і говорив. Вже коли дійшов до зустрічі з Зуфаром на Великому Торговельному Шляху, запідозрив щось не те. Тихенько окликнув Делею, але не почув ні звуку у відповідь. Зіскочив зі стільця, підійшов ближче до канапи і побачив подругу, яка мирно спала, скрутившись калачиком…

Розділ 13

Делея прокинулась дуже рано і навшпиньки, намагаючись не розбудити, пішла. Після вчорашнього дощового дня ранок обіцяв чудову сонячну погоду. На душі так само світилось і гріло. Я солодко потягнувся і визирнув у вікно.

— Зуфаре! — радісно гукнув я, побачивши друга недалеко від будинку.

Товариш, незважаючи на погоду, кожного ранку бігав купатися у Верхньому Озері.

— Зуфаре!

Упевнений, що друг почув, але чомусь не обізвався, я швидко накинув плащ і чкурнув на вулицю. Тим більше, що мав хорошу звістку про Делею.

— Привіт, Зуфаре! — задоволено шкірився я.

Усмішка швидко сповзла з обличчя, товариш зустрів так холодно, що здалося, вернакійська зима скрипучими морозами увірвалася до Шанталії і замела усе довкола.

— Щось трапилось? — завмер здивовано я.

Зуфар уже відкрив рота, щоб відповісти, але передумав. Оливкова шкіра друга незвично розрум'янилась чи то від бігу, чи від роздратування. Похмура фігура товариша мовчки минула мене.

Ошелешений, я спостерігав, як замашним бігом віддаляється юнак.

— Зуфаре! — крикнув, але безрезультатно.

Нічого не розуміючи, я розгублено наздогнав друга:

— Відчуваю, що можу нарватися на грубість, але, Зуфаре, що трапилось?

Юнак різко зупинився, скинув руку із плеча:

— Я все бачив, — похмуро, навіть з докором відповів він.

— Що бачив?

— Я бачив, як Делея виходила сьогодні вранці від тебе, — майже по складах прохрипів Зуфар.

Я хотів розсміятися і з полегшенням зітхнути, але, дивлячись в застиглі очі товариша, промовчав.

— Ти знав, що вона подобається мені, — продовжив Зуфар, — знав і все одно… Чому ж просто не сказав, а ось так потайки, я б відступився.

Ніколи я ще не бачив Зуфара таким розлюченим, ніколи ще в його очах не було стільки холоду.

— Зупинись, друже, — перебив я. — Не думав, що прийдеться говорити подібне, але це не те, що ти подумав. Делея ночувала в

мене, але…

На обличчі друга затанцювали м'язи на вилицях. Відчував, ще слово — і отримаю в пику, але я не замовкав:

— Делея все розповіла. Вона не має ніякого стосунку до жерців.

— Я так ніколи й не думав, — буркнув товариш.

— Добре ж ти вмієш приховувати почуття, — намагався пожартувати я, але Зуфар не сміявся. Та вогники цікавості засвітилися в його очах.

— Слухай, ну годі вже. Делея залишилась, бо так пізно не могла повернутись до будиночку Радо. А вчора ввечері стільки усього трапилось… — і я почав з інциденту біля стаєнь Спока, а завершив листом Делеї до батьків та її історією.

Черга дивуватись прийшла до Зуфара. Пекуча ревність нарешті згасла. Давній добрий товариш повернувся наче воскреслим з потойбіччя. Але не встигли ми все обговорити, як вихорем налетів захеканий Каро. Не привітавшись, висмикнув Зуфара і щось схвильовано розповідав. Ще недавно рум'яний юнак зблід, як нове простирадло, а в очах затанцювали давно знайомі авантюрні іскри.

— Південний Альянс оголосив війну Захрейну, — наче громом ошелешив мене товариш, коли Майстер так само швидко залишив нас. — Я повертаюся додому…

Я дивився на друга і не знав, що відповісти. Одночасно ми кинулись один одному в обійми.

— Я поїду з тобою, Зуфаре.

— Знаю, друже, ти не можеш. Війна розпочалась. Мусиш захищати свій дім. В Шанталії твій дід і Делея…

Завжди проникливий Зуфар на цей раз помилявся. Смуток тупим ножем пройшовся по серцю:

— Мій дім, Зуфаре, по той бік моря. В Південному Альянсі, на стороні ворога. Це ж не означає, що я повинен боротись за жерців…

Ми переглянулися і гірко всміхнулись.

— Мені час збиратися, Айхо.

Без зайвих слів розпрощались. Мовчки, в глибокій задумі я провів поглядом Зуфара, наче ось зараз він піде назавжди. Хтозна, чи ця війна і справді не розлучить нас із братом навіки?

Я ще деякий час постояв і, наче вийшовши з оціпеніння, згадав, що і сам маю купу справ. Перш за все, поговорити з дідусем.

У будиночку Радо я уже не застав. На заняттях ні діда, ні Каро теж не було. Та й, схоже, занять сьогодні не буде — майже всі Майстри вирушили в Дзеркальну Залу на Раду. Десь там за

темним неспокійним Південним морем вже прокинувся монстр війни. Ніхто не знав, як скоро він проковтне Шанталію.

Учням із Захрейну, Сагарі і Векторна, уже повідомили про напад Південного Альянсу на їхні землі. Молоді люди пакували валізи. Вони поверталися додому, щоб захищати батьківщину. Я дивився на них і розумів, що заздрю.

— Айхо! — на мене майже налетіла Делея. — Айхо! Ти чув? Невже це правда?!

Бліда шкіра подруги аж світилася прозорістю, а у великих голубих очах застиг такий страх, що на мить стало моторошно.

— Отже, це правда… — приречено прошепотіла, притулившись до стіни, з якою стала одного кольору. — Мої батьки там, Айхо… — і показала рукою у напрямку Сакарії.

Я пригорнув подругу, так і не дібравши слів, щоб заспокоїти.

— Я хочу додому, Айхо.

— Я знаю… — витиснув із себе. — Ходімо. Потрібно знайти Майстра О або хоча б Каро, доки не почалось засідання Ради.

Ми вибігли на вулицю і завмерли. Університетська площа, яка ще зранку була по-зимовому гола, зараз вщент заповнилася воїнами, лати яких загрозливо виблискували у тьмяному сонці, що несміливо, наче перелякано, визирало з-за хмар. О, небеса!!! Звідки їх стільки взялось?

— Що це, Айхо? — великими очима дивилась на мене Делея.

— Це вже війна. Поквапимося, — я щосили потягнув подругу за собою. — Через закинуту Вежу буде швидше.

— Спізнились, — прошепотіла дівчина, коли дорогу нам перегородив військовий патруль.

— Стійте! Учням не можна в Дзеркальну Залу. Повертайтесь до Класів!

Коли повернулись на Площу, військові розгрупувались і вже чатували біля Головних Воріт, усіх чотирьох Брам і біля кожної будівлі. Невеликі загони так і лишились стояти посеред Площі.

Декілька годин метушні, і на балконі Бібліотеки нарешті з'явилась делегація на чолі з Майстром Орефом, Головою Ради Університету. Серед учнів, які вже давно очікували виступу, пролетіло шумне перешіптування, далі гамір одночасно стих, коли Ореф підняв руку.

— Спудеї Університету Природознавства, громадяни вільної Шанталії! Сьогодні я звертаюсь до вас не лише як ваш учитель, а скоріше як головний соратник перед чорною загрозою, що насувається на нас із неспокійного Півдня! Ми чекали і боялися цього дня одночасно. Бо немає нічого гіршого, ніж війна. Та не має нічого кращого, ніж боротьба за мир, справедливість і добро! Сини Захрейну, Сагарі та Вікторна вже сьогодні зможуть

вирушити боронити свій дім! Охочі зі спудеїв третіх і четвертих рівнів можуть взятися за зброю і приєднатися до Охоронців Шанталії. Хто вважає, що його навчання скінчилось, завтра може залишити стіни Університету. Але учні перших-других рівнів та спудеї третього-четвертого рівня — вихідці з Південного Альянсу, залишаться під захистом Шанталії. Їм заборонено покидати Університет аж до закінчення війни і перемоги над Альянсом.

Майстер Ореф говорив довго і вправно, але я вже не чув його. Озирнувшись, не побачив Делеї. Білява голівка майнула вже у кінці натовпу.

— Стій! — ледве наздогнав я подругу. — Куди зібралась?

— Я виберусь звідси, чого б це не коштувало! — в інтонації дівчини було стільки непідробної впертості і сили, що я на мить не впізнав тендітну Делею.

— Схаменись. Ти ж чула Орефа, бачиш охоронців на Брамах. Та навіть, якби їх не було, ти б не добралася до Сакарії! Це тобі не з Майстром Каро перетинати Південне море!

— Ти не розумієш, Айхо! Я повинна! В Сакарії батьки, почалась війна, і хто знає, що може трапитись. Я не хочу сидіти тут, склавши руки, знаючи, що можу більше ніколи їх не побачити! Тобі цього не зрозуміти! — Делея висмикнула руку, але не пішла.

— Чому ж не зрозуміти… Мої батьки теж в Сакарії.

— Що? — подруга наче вперше глянула на мене.

— Ти проспала найцікавіше, — намагався пожартувати я, але білявка не усміхалась.

— То ти з Сакарії?

— Ні, але мої батьки там.

— Тоді їдемо разом, Айхо. Це ж чудово! — осяяла дівчина. — Разом ми точно доберемося.

Я голосно зітхнув.

— Це неможливо, Делеє. Ти кличеш туди, звідки я ледве втік.

Дівчина мовчала.

— То у тебе теж є таємниці. Про сакарійських батьків хтось знає, крім Майстра О?

— Каро.

Ми переглянулись. Здалося, що зараз переді мною стоїть зовсім інша Делея, не та тендітна беззахисна білявка, яку я знав. Вона наче за мить подорослішала. Голубі хмаринки, що завжди іскрилися в очах, посіріли, перетворившись на грізні грозові хмари.

— Ти справді вирішила утекти в Сакарію? А як же твоє навчання? Ти ж так цього хотіла…

— Яке навчання, Айхо? Почалася війна…

— Ти розумієш, що на кораблі самотня дівчина може стати здобиччю якогось негідника, ласого на гроші за красуню-рабиню.

Делея несподівано всміхнулася.

— Спасибі за красуню. Перший раз з твоїх уст чую комплімент.

— Я не те мав на увазі… Ну… точніше те, але… Тьху, геть заплутала. Це небезпечно!

— А де безпечно, Айхо? Залишитись тут? Уже все буде не так, як раніше, і ти це знаєш.

Я ненадовго замовк. І нарешті сказав.

— Ти можеш поїхати зі мною і з Зуфаром до Захрейну.

— Ти їдеш в Захрейн? — здивувалась подруга. Я кивнув.

— І лише зараз пропонуєш поїхати разом? Ні, Айхо. Схоже, ти погано мене знаєш. Я повертаюсь до батьків не через те, що боюсь за себе. Я повертаюсь через те, що лише я можу їх захистити.

— Як, Делеє? Як? — майже втомлено промовив я.

— Просто скажи, ти допоможеш потрапити на корабель?

— Ні! — випалив я. — Це самогубство!

— Тоді я знаю, до кого звернутися, — розгнівана Делея розвернулась і пішла геть.

— Ні! Стій, що задумала? Не роби цього! — кричав навздогін, розуміючи, що Делея піде до Спока.

— Добре! Чуєш, Делеє?! Я допоможу тобі сісти на корабель. Хоча поняття не маю, як це зробити!

Дівчина зупинилась.

— Я знала, що ти допоможеш.

Розділ 14

Каро призначив зустріч у Східній Залі Бібліотеки, де ще недавно нам із Зуфаром повідомили, що ми стали студентами Університету. Так дивно, це було всього декілька місяців тому, а здавалось, що минуло ціле життя. Життя у Шанталії. Але сьогодні воно закінчилось, розпочиналось щось нове, яке хвилювало, навіть лякало, але вже остаточно інше. Ми, схвильовані, очікували на розмову, бо розуміли, що для кожного з нас вона стане вирішальною. Наше глибоке мовчання тонуло у величній тиші порожньої Зали, а поодинокі тяжкі подихи, що виривались із грудей, тривожною луною розлітались, розбиваючись об високу склепінчасту стелю.

— Де вони? — не витерпів Зуфар. — Я не можу так безглуздо розпоряджатись дорогоцінним часом.

Я промовчав, розділяючи нетерпіння товариша. Нарешті почулося, як хтось неквапливо човгав коридором. Ми здивовано переглянулись, бо ця дивна хода не належала ні швидкому імпульсивному Каро, ні кремезному впевненому Радо. Зуфар і я озирнулись в очікуванні, що з неосвітленого коридору хтось нарешті вийде, а коли спантеличені затихлими кроками повернули голови до Зали, то ледве стримались, щоб не ойкнути. Перед нами стояв Старець Совредо.

— Радий бачити вас, дітки, — прокректав старий, тяжко пересуваючись до крісла.

Ми низько вклонилися, скоріше для того, щоб хоч якось приховати збентеження.

— На жаль, Каро та Радо не змогли прийти. Вони все ще зайняті на Раді Старійшин. О, схоже, ця вельми мудра Рада буде засідати всю ніч.

— Мені здалося, чи він справді зіронізував, коли назвав Раду «мудрою», — шепнув Зуфар, а Совредо усміхнувся.

— Ви ж не проти, що з вами побалакаю я?

— Це велика честь для нас, — в один голос вигукнули ми з Зуфаром.

— От і добре. Бо розмова буде непроста. Я знаю, Зуфаре, що ти хочеш сьогодні ж відплисти до Захрейну?

— Так, о наймудріший.

— Та припини, — перебив друга Совредо, — те, що я найстаріший, ще не означає, що наймудріший. У кожного з вас вистачить і своєї мудрості. І якби я в цьому не був переконаний, то не попросив би зараз те, що збираюсь.

Совредо примружив майже прозорі старечі очі і пильно

глянув на нас:

— Якщо ти не відпливеш сьогодні, Зуфаре, завтра вже не зможеш кораблем дістатись до Захрейну. Бо скоріш усього, Сагарі здасться Південному Альянсу, і через його води жоден ворожий корабель не пропливе. Там пануватимуть сили жерців.

— Вдячний, що розумієте мій поспіх…

— Зажди, — знову перебив товариша старець. — Але я саме збирався попросити тебе зачекати з від'їздом.

— Що??

— Дідуган, що зовсім втратив розум? — прошепотів розлючений Зуфар.

— А тобі, Айхо, — старий звернувся до мене, — не раджу розповідати кожному, що ти зібрався до Захрейну. Чи ти забув, що належиш до восьми врятованих? І перебуваєш під опікою і захистом Ордену Охоронців. Вони ніколи не дозволять тобі покинути стіни Університету.

— Але!..

— Схоже, хлопці, — продовжував Совредо, а мене не полишало відчуття, що старець потішається з нас, — все йде не зовсім так, як ви планували.

У Залі запанувала мертва тиша. Якщо хтось і розумів, що відбувається, то це не ми з Зуфаром. Бачив, як зблід друг. Обурення наростало і в мені, межуючи з безсилим відчаєм. Я б ніколи не змирився, щоб хтось диктував, де маю залишитись. Схоже, безтурботна вільна Шанталія теж мала інший бік монети.

Не відриваючи пильного погляду, Совредо неквапливо вів далі:

— Усе в цьому світі, хлопці, народжується малим і… виростає. Але тільки неприємності одразу з'являються великими, — старець усміхнувся. — Та згодом вони перетворюються на все менші і нарешті зникають. Потрібно лише терпіння і мудрість, які є в кожного з нас, але якими не всі вміють користуватися. Ваша витримка робить вам честь, я у вас не помилився. Хоча в дідуганів уже не такий ясний розум, як раніше, зате розвинена інтуїція.

Щоки Зуфара спалахнули, а я ледве проковтнув клубок, що несподівано застряг у горлі.

— Ну що, тепер готові слухати? — перестав усміхатися Совредо і його голос наче помолодшав.

Ми кивнули.

— Зуфаре, ти не відпливеш сьогодні до Захрейну лише тому, що за день-другий, як я вже казав, ми отримаємо з Сакарії таємний лист від нашої людини з цінною інформацією про можливі союзи Південного Альянсу і його шпигунів, які посідають

чільні місця при урядах країн-противників. Думаю, твоєму батькові, Королю Зуфару Третьому, буде вельми корисно це знати.

Очі товариша запалали.

— Ти вирушиш до Захрейну суходолом. Це буде, звісно, довше, але так можна обминути ворожі території. Сподіваюся, з твоєю появою на батьківщині Захрейн залишатиметься нашим вірним союзником.

Струнка атлетична статура друга витяглася ще дужче.

— А щодо тебе, друже, тут усе складніше, — Совредо перевів лукавий погляд на мене. — Ні Каро, ні Радо, ні я не зможемо переконати Орден Охоронців, щоб ті випустили тебе з міста, та ще й в таку небезпечну подорож. Вони зв'язані суворою присягою. Хоча Рада Університету хоч сьогодні б випровадила тебе з Шанталії, — старий усміхнувся. Схоже, він був не найкращої думки про цю Раду. — Але якщо триматимеш язика за зубами і не зробивши ніяких безумств, я допоможу вам залишити Шанталію без відома Охоронців і Ради Університету.

Радість запульсувала в грудях. Так хотілось кинутись до Зуфара, який і сам ледве стримувався, щоб не розпливтись у задоволеній усмішці. Але коли я зустрівся з дивними, наче затягнутими густим туманом, очима Совредо, стрепенувся. Якесь дивне передчуття недоброго насторожило…

— Чому ж все-таки допомагаєте мені, Совредо? — не розуміючи для чого, спитав я.

Зуфар, докоряючи, штовхнув ліктем у бік. А старець не квапився з відповіддю, але, здається, чекав запитання. Кожен раз, коли він дивився на мене, здавалось, що його цупкий погляд проповзав у найпотаємніші закутки мого єства. Мене наче промацували зсередини, і це не завжди було приємно.

— Ти все ж дивний, Айхо. В тобі поєднується непоєднане: юнача сором'язливість і нахабство, ниця слабкість і чоловіча сила, боягузтво і відвага, наївність і прозорливість. Я ніяк не можу зрозуміти: ти звичайний везунчик чи тебе все ж оберігає якась невідома сила? А щодо твого запитання відповім. Допомагаю я тобі тому, що хочу допомогти, хочу втерти носа цим «мудрецям» із Ради, хочу, щоб жерці програли війну, яку вони розпочали, але напевне, найбільша причина, чому я дозволю тобі залишити Шанталію — це мій страх. Точніше моє побоювання… тебе…

Я заглянув у напівпрозорі очі старця і ледь не розбився об нездоланну стіну внутрішньої таємничої сили Совредо.

— Я був відвертим з тобою, запам'ятай це. Відчуваю, що колись мені знадобиться ще й твоя прихильність, коли повернемось до цієї розмови. Щасти вам!

Совредо, доклавши чималих зусиль, підвівся. Стареча голова кивнула нам на прощання. Немічні кроки затихли у темряві довжелезного коридору Бібліотеки.

Ми все ще стояли з Зуфаром, наче два вкопані стовпи, не зронивши ні слова.

Якби ж я тоді знав, що означали насправді загадкові слова старця…

Розділ 15

— Делея хоче повернутися в Сакарію, — повідомив Зуфарові, коли нарешті оговтались від зустрічі з Совредо.

— Це схоже на неї.

— Що? — здивувався я, — І оце все, що скажеш? Хоч уявляєш, в яку халепу вона може потрапити, якщо опиниться сама на кораблі?

— Айхо, я не сказав, що в захваті від цієї ідеї. Просто мене все менше дивують вчинки Делеї.

Я здивовано слухав товариша і ніяк не міг зрозуміти, чи він все ще сердиться на подругу через безпідставні ревнощі, чи то справді знає її краще за мене.

— Я пообіцяв допомогти…

— Чомусь і це не дивує, — нарешті усміхнувся Зуфар.

— І якого рудого ти погодився?

— Вона не залишила вибору.

— Вічно тобою маніпулюють жінки, — розійшовся товариш. — То ця дивна Мія, тепер Делея…

— Зуфаре!

— Добре, добре! У нас є три дні, щоб відмовити її від цієї дурнуватої ідеї.

— А якщо Делея права… — завагався я.

— Що?

— А що б ти зробив на її місці?

— Це зовсім інша справа. Ми — чоловіки і зможемо постояти за себе. А Делея… Нехай їде з нами до Захрейну.

— Ага, хочу побачити, як ти це їй скажеш.

— Айхо-о-о! Зуфаре-е-е!

До нас щодуху нісся Ортах, розмахуючи рукою, в якій тримав якийсь папірець.

— Його лиш бракувало, — здивувався Зуфар.

Ледве не збивши нас з ніг, Ортах, відхекуючись, затараторив:

— Як… хе, добре… ех-хе, що я вас… хе… побачив. Мені прийшов… ех-хе… лист.

На бідолаху боляче було дивитись. Скуйовджене жорстке волосся стирчало в різні боки, як подерта щітка. І без того багряна шкіра юнака налилась іще більшими барвами, здавалося, якщо торкнутися, то попечешся. Розгублений і схвильований юнак у всіх викликав почуття жалю, йому завжди хотілося допомогти. Навіть нахаби з Трійці поблажливо не чіпали однокласника. А після випадку у Свічковому Саду й зовсім полишили будь-які наміри збиткуватися над постраждалим.

— Що трапилось?

— Мені, мені… прийшов лист… — ледве не хлипав Ортах.

— Щось негаразд вдома? — співчутливо запитав Зуфар.

— Ні, хвала небесам, усе добре.

— Та що ж сталось? На тобі лиця немає.

— Лист прийшов із запізненням.

— Ортаху, не думаю, що через це так варто засмучуватись, — втрачав терпець Зуфар.

— Та ви не розумієте! — істерично запищав юнак. — Лист прийшов із запізненням! Його відправили ще до початку війни!

— І що?

— А те, що в ньому повідомлялось про приїзд моєї сестри. До мене, в Шанталію.

— Ну…

— Та як ви не розумієте? — Ортах був у відчаї. — Вона сьогодні-завтра має прибути в Шанталію. А через цю війну будь-які відвідувачі з Сакарії заборонені. Бідна моя сестричка, — лементував хлопець, — зважитись на таку далеку подорож, щоб, ледве ступивши на берег, повернутись назад!

— Ортаху, справді кепська ситуація, але чим ми можемо допомогти? — здивувався Зуфар.

— Як? Але ж Айхо внук Майстра О, а той товариш Майстра Каро! А Каро Куратор Університету. Він напевне дозволить мені хоч на трішки побачити сестру. Якби ви тільки попросили про це. Будь ласка! Як подумаю про бідолашну… — і Ортах заридав.

— Ну годі, годі, — зніяковіли ми. — Я не обіцяю, але спробую поговорити з дідусем.

— О, Айхо, я завжди знав, що ти хороший хлопець. І не вірив Заро, — та, спохопившись, Ортах замовк. — То я піду? Айхо поквапся, будь ласка, якщо сестра прибуде сьогодні…

— Не хвилюйся, ми спробуємо допомогти.

Обличчя Ортаха прояснило. В очах заіскрились вогники. Якби він міг кинутись до нас з обіймами, то, здається, зробив би це, але, як завжди, не наважився і зніяковіло поплентався геть.

— Ти такий добрий, Айхо, — збиткував Зуфар. — Просто якийсь хлопчик-помагай. Ти, щоб про нас поговорити, не зміг розшукати Радо чи Каро. Як же зараз це зробиш? А, стривай, це певне вже буде після того, як посадиш Делею на корабель до Сакарії.

Пропустивши повз вуха в'їдливі нападки товариша, мене осінило.

— Зуфаре, ти геній! — радісно вигукнув я.

— Ти зараз точно зі мною розмовляєш?

— Тільки послухай, як усе чудово складається! Сім'я Ортаха

— дуже багата сім'я в Сакарії. Його сестра точно прибуде кораблем, який винаймуть саме для цієї місії. Тож нам зостається лише домовитися з Ортахом, щоб за нашу послугу його сестра взяла на борт ще одну пасажирку — Делею, і наша бунтарка спокійно добереться додому. Думаю, вони погодяться, бо знають Делею ще з Сакарії.

Зуфар мовчав та нарешті промовив:

— Ти знаєш, а це не найгірша ідея. Залишається допомогти Делеї якось вибратися з Університету.

— Ходімо, потішимо її!

— Зачекай, спочатку потрібно «потішити» Ортаха.

— Тоді поговори з Ортахом, а я розшукаю діда Радо.

— Домовились. Зустрічаємось біля озера. Разом захоплю з собою і Делею.

До Дзеркальної Зали мене, звичайно, не пустили, навіть наблизитись не дали. Але дивом вдалося перехопити Каро, коли той разом із колегами прямував на чергову раду із Зали до Обсерваторії. Наспіх переговоривши, я навіть не очікував такого швидкого результату.

— Зранку зайдеш, я дам письмовий дозвіл, — поспішив відповісти Майстер і вже наздоганяв процесію учителів.

Не встигнувши і подякувати, блискавкою кинувся до озера. Але Зуфара не застав. Ще трохи прочекавши, вирішив сам йти на пошуки друга чи хоча б Ортаха. Але на пагорбі з'явилась знайома постать.

— Айхо! — махав руками Зуфар. — Підіймайся!

«Щось трапилось…» — майнула думка, а коли на обличчі товариша побачив синця, серце зайшлося немилосердно гупати.

— Зуфаре, що трапилось? Ортах не погодився? — і коли уявив, що це однокласник так віддухопелив Зуфара, не втримавшись, усміхнувся.

— Слухай, все це не має значення. Здається, Делея в біді… — Зуфар розгублено простягнув маленького камінця на шкіряній нитці — амулета, якого подруга ніколи не знімала.

— Звідки він у тебе?!

— Айхо, щось відбувається! Спочатку я благополучно розшукав Ортаха. Коли він дізнався, що хочу, то розгубився, але все ж погодився. Далі поспішно попрощався і зник. Я ж кинувся шукати Делею. В Класах її не застав. Ніхто дівчину не бачив ще зранку. Я — йолоп, багато часу потратив на розпитування, забувши про стайні Спока. А де ж іще могла бути білявка, коли заняття відмінили? Оббігши усі закапелки стаєнь, не знайшов дівчину. Вже закралося недобре передчуття. Тривожне кудкудакання улюбленців Делеї — білих драх — насторожило ще

більше. Я придивився: солома під вольєром прим'ята, характерний слід лисої доріжки, наче когось волочили по землі. Там я і знайшов Делеїн амулет. Перше, що спало на думку, — це чергова жахлива витівка трійці. Розлючений, я кинувся назад у Класи і без розмов зацідив Заро у набундючену пику. Ну, далі вийшла невеличка перепалка, але це дурниці. Айхо, найжахливіше, я зрозумів, що ці троє геть не причетні до зникнення Делеї. Тоді мені вперше стало по-справжньому страшно.

Я з тривогою слухав Зуфара, але чим більше друг розповідав, тим менше залишалося сумнівів:

— Це Спок! Знаємо, що він один із запроданців. Зрадники упевнені, що шантажуючи дівчину історією з батьками, змусять «білявку зробити усе, що накажуть». Але тепер, коли Делея вже не боїться і відмовила, вони… — і мене заціпило.

Зуфар дивився широко розплющеними, повними жаху очима.

Більше не сказавши ні слова, обоє кинулись до стаєнь. Серце ледве не вискакувало із грудей, захекані і схвильовані ми, як вихори, увірвались до вольєрів з драхами і отетеріли: солом'яна доріжка, про яку говорив Зуфар, акуратно підметена. Не залишилось і сліду від місця злочину.

— Айхо, тепер нам зможе допомогти лише Майстер О чи Каро.

* * *

В Обсерваторію нікого не пускали. Тим більше учнів. Але ми не могли гаяти часу.

— Термінове повідомлення для Майстра Каро! — ніби на параді виголосив Зуфар.

— Хлопці, усі питання вирішуйте з Куратором Класу, — незворушно відповів вояка.

— У нас справді невідкладна справа! — наполягав товариш. — Йдеться про злочин! І безпеку Університету!

— Ага, знаю я ці витівки. Що, закортіло додому? Чи не хочете, щоб силоміць туди відправили? Сьогодні через одного приходять з подібними «невідкладними справами», — хмикнув впертий страж.

— Мова йде про шпигунів ворожої країни! — насмішка сповзла з суворого обличчя військового. — Якщо негайно не покличете Майстра Каро чи Майстра О, може трапитись непоправне! І в цьому будете винні лише ви! — зараз Зуфар нічим не нагадував спудея-новачка, який просить аудієнції у викладача.

Це говорив справжній принц, не сумніваючись у праві віддавати накази. — Вимагаю негайної зустрічі!

Схоже, коротка промова таки справила враження. Хоча нікому з вартових підкорятися хлопчиськові не хотілося, але і стати причиною ворожого реваншу теж.

— Гаразд, — буркнув вояка, — чекайте тут. Але, не приведи небеса, ви все вигадали! Власними руками відкручу ваші порожні голови!

— Що трапилось? — з Обсерваторії вибіг стривожений дід. Перебиваючи один одного, ми докладно розповіли усе.

Радо спохмурнів:

— Я говорив, що потрібно арештувати Спока, але пізно гризти лікті. Хлопці, чимдуж біжіть до будиночка Майстра Августа, усе йому розкажіть.

— Майстрові Августу? Колишньому спудею Університету Тіней?

— Так, я довіряю йому як собі, довіряйте і ви!

— А ти, діду, невже не допоможеш?

— Не можу, Айхо, — і світло-сірі очі Радо сумно заглянули в мої. — Добре, що випала нагода попрощатись.

— По-про-ща-тись?!.

— Знаю, синку, до цього ніколи не можна бути готовим. Але ми все одно мали розлучитись, ти ж їдеш із Зуфаром. А у мене своя місія. Сьогодні залишаю Шанталію, — дідусь рукою зупинив. — І не питай, не можу нічого сказати. Відпускаю вас, хлопці, у широкий світ не з легким серцем. Але ж ви у мене не ликом шиті, — намагався пожартувати Радо. — Вірю, що обов'язково зустрінемось. Вам не звикати до пригод… Все, поспішайте! Тепер приймаєте рішення ви і за них відповідаєте. Бережіть себе, — світлі очі заблищали ще дужче.

Дід ніяково моргнув. Теплі поспішні обійми ненадовго огорнули мене. І Радо не озираючись пішов.

— Діду! — крикнув я, не готовий до такої швидкої, несподіваної розлуки.

Розділ 16

Короткий прохолодний день добігав кінця. Велетенські білосніжні бутони, наче потріскались, розгорнули м'ясисті пелюстки і оголили палаючі жовті свічки. Зуфар не втримався, провів рукою по медовому полум'ю. Вогонь справді не обпікав, навпаки, холодив шкіру.

— Ти бачиш тут хоч один будиночок? — озираючись довкола, спитав Зуфар.

Сад закінчувався. Невелика, освітлена срібним місячним сяйвом галявина відділяла його від Обрядового Лісу, який так величали через обряди, які в ньому проводили древні. Але це було так давно, що від справжнього Обрядового Лісу залишилась сама назва. Зараз це був звичайний старий ліс, дрімучий, темний, з непролазними хащами. Серед спудеїв він не мав популярності, бо, попри легенди, нічого цікавого в ньому ніколи не знаходили. Сюди взагалі рідко хто заходив. Хіба лише викладачі, які намагались знайти рідкісні рослини.

— Глянь туди! — ткнув я пальцем у бік тьмяного вогника, що мерехтів на межі галявини й Лісу.

— Щось це не дуже схоже на будинок, швидше якась барлога. Я не впевнений, що вишуканий Майстер Авгус живе тут.

Ми зупинилися біля аркоподібних масивних дерев'яних дверей і завагалися ще дужче. Збоку на елегантно закрученому гачку висів мідний світильник, але самі двері вели скоріше у підземний льох, ніж у будинок.

Зуфар нерішуче взявся за масивне кільце і тричі грюкнув. Ми завмерли в очікуванні, та ніхто не відчинив. Товариш постукав ще раз, потім гримнув кулаком.

— Хочете зламати двері? — почули за спинами привітний голос.

Майстер Авгус у незмінно білому одязі дружелюбно усміхався.

— Якщо до мене, тоді ласкаво прошу, — не чекаючи відповіді, учитель рукою запросив увійти.

Авгус без зусиль відчинив масивні двері, його грайливі кроки вже вистукували сходинками у «будинок-підвал». Ми перезирнулись і якось нерішуче поплентались за вчителем. Зачинити за собою двері так і не вдалось. Ті виявились занадто важкими.

Опинившись у єдиній круглій земляній кімнаті, ми ледве не ойкнули від здивування. Самотній стілець, скромний лежак і дерев'яний стіл — ось і все, чим «красувалось» житло Авгуса. Зі

стін де-не-де стирчало покручене коріння, що пробивалося крізь землю з Обрядового Лісу. А неприємний запах підземелля перебивав не менш дивний аромат, що розпливався в повітрі з запалених лампадок. Та найдивнішим у цьому всьому був Авгус. У білосніжному одязі, із витонченими, навіть жіночими рисами обличчя та манерами, які могли б належати принцу.

Не відриваючи погляд, ми втупились у Майстра і, здається, вже забули, чого прийшли. Але Авгус повернув до реальності.

— Ви ж не просто так прийшли?

Схаменувшись, ми хаотично випалили все, що мали розповісти. І під враженням навіть більше, ніж хотіли, проговорившись про Спока.

Красиве обличчя Авгуса різко змінилося, усмішка зникла з тонких вуст, а в яскравих синіх очах з'явилось щось невідоме, щось таке, чого раніше не бачили. Ми навіть не думали, що Майстер так засмутиться через Делею. Але це був добрий знак, отже він допоможе.

— Йдіть до себе, а я про все подбаю.

— Але ми підемо з вами!

— Ні, це неможливо! Хоча… — Майстер завагався. — Добре. Чекайте біля вольєрів з драхами. Тільки поспішайте, я за хвилину буду.

Нас не довелося просити двічі. Блискавкою кинулися до назначеного місця. І справді, майже одночасно з нами в стайні з'явився Авгус. Вперше ми побачили учителя в чорному…

— Це тут?

Ми кивнули.

Майстер не переставав дивувати. Він опустився навколішки, але так, що ступні і долоні торкалися землі, і дуже вправно взявся обмацувати вогкий ґрунт. Наче натренований гобс, учитель упіймав слід, і в такому ж дивному положенні подріботів, переставляючи руки і ноги. Ми вже не дивувались, а просто мовчки йшли за Майстром.

Швидко минули стайні, тренувальний майданчик, Кривий Вал, Верхнє Озеро. Біля закинутої Східної Вежі Авгус різко зупинився, наче проріс усім тілом у холодну червону шанталійську землю.

— Вони тут, — прошепотів учитель, струшуючи бруд із білих доглянутих долонь.

— Тоді вперед! — випалив Зуфар, готовий тут же ринути у бій. Авгус зиркнув на нас синіми очима, які, здається, світились у темряві:

— Якщо справді хочете допомогти — не заважайте, не плутайтесь під ногами.

— Ми і не в таких перипетіях бували! — ображено апелював Зуфар, впевнено поклавши руку на ефес бойової шаблюки.

Я присоромлено потягнувся до пояса, де б мала висіти і моя зброя, але тільки намацав голий ремінь. Шабля давно вже пилюжилась під ліжком у комірчині Жовтого будинку.

— Гаразд, — на диво легко погодився Авгус. — Вежа має два входи — Північний і Південний. Я зайду з півночі, ви прямуйте з протилежного боку. Рухатимемось назустріч. Всередині є псевдокриниця. Це насправді прохід у підземелля. Впевнений, викрадачі ховаються там.

По спині пробігли тривожні дрижаки.

— Це вам допоможе, — і учитель простягнув мені білий бутон. Опинившись у долоні, білосніжні пелюстки розтріснулись і оголили жовтогарячу палаючу свічу.

Майстер махнув рукою. І за мить морок ночі проковтнув його. Срібна таця місяця без попередження заплигнула в обійми каламутних темних хмарин. Ніч поглинула і нас.

Вежа і справді була закинута. Густі чагарники цупко вкрили порепані підніжжя стін. Підступні обвали, наче немигаючі темні очиська, перегороджували дорогу. Уламки напівзруйнованого даху і оглядового майданчика догнивали на сирій землі. Я ледве не скрутив в'язи, майже провалившись у якусь ямищу. Добре, що Зуфар вчасно схопив за комір.

Коли нарешті добралися до Південного Входу, Зуфар спочатку німо закляк, а я роззявив рота. Масивні двері Вежі, ніби насміхалися, стояли наглухо забиті балками навхрест.

— Ми стільки згаяли часу, щоб поцілувати «замок»… — розчаровано пробубонів друг, все ще не відводячи погляду від дверей.

— Авгус знав… Тепер зрозуміло, чому так легко погодився на допомогу.

— Доки ми знову доберемося до Північного Входу…

— Не буде ніякого Північного Входу, Зуфаре.

— Ти що, збираєшся голими руками віддерти це дерев'яччя?

— Ні. Пам'ятаєш яму, в яку я ледве не звалився. А якщо це обвалене підземелля, про яке говорив Авгус?

Зуфар, не дослухавши, потягнув туди. Ми стояли на краю прірви, що дихала мороком і сирістю.

— Присвіти, — прошепотів товариш, даремне вглядаючись у непроглядну темінь.

— Дивись, — не втримавшись, крикнув я, — там якісь балки, схожі на укріплення ходу!

— Невже й справді підземелля??

— Та й як спуститись туди? Може…

Раптом земля під ногами розтанула мов сніг на сонці. Я встиг лише здивовано зиркнути на Зуфара і прямими ногами полетів донизу.

— Айхо!!! — почув десь згори. — Айхо!!!

Я чув Зуфара, але руки мовчки потягнулися до синця на лобі. В голові гуділо, як на сакарійському базарі, кольорові кола миготіли перед очима. Повільно намацавши вогняну квітку, я озирнувся.

— Зуфаре-е-е… — промимрив. — Спускайся! Схоже, ми потрапили за адресою.

— Чекай! Вже-е-е-е…

На голову посипалась холодна земля, і гучно звалився Зуфар. Ми стояли, потираючи синці й від здивування пороззявляли роти.

— Ти колись бачив щось подібне?

— Ні-і-і… Навіть не підозрював, що таке існує…

Попереду чорнів велетенський прохід, в якому могли поміститися, не згинаючись, троє вершників на довголапих анжирах. Висота кам'яного коридору вражала!

— Думаю, все це збудовано не для людей, — прошепотів Зуфар.

— Гадаю, що і не людьми… — приголомшено додав я. Востаннє озирнувшись, ми невпевнено рушили вперед. Велетенський коридор, майстерно викладений дивним чорним камінням, гучною луною відбивав кожен наш боязкий крок, наче відгаркувався від непрошених гостей. Неприродно гладкий, ідеально чорний камінь виблискував так, ніби його щойно відтерли і намастили воском. Здавалось, що тут щодня проходила з мітлою покоївка. Навіть під ногами не назбиралося пилюки. Кожного разу, коли я опускав палаючу квітку донизу, у темному навощеному дзеркалі бачив власне відображення, ще два рухалися зліва, два справа. Наче цілий гурт Зуфарів і Айхо крокували під землею.

— А це ще що таке?!

Зуфар зупинився так різко, що я наштовхнувся на нього, голосно ойкнувши.

Перед нами з блискучої чорноти визирнула вмурована нависаюча велетенська арка. Її гладкий дзеркальний камінь був увесь списаний незнайомими чудернацько виведеними знаками.

— Руни… — прошепотів я і зачаровано витріщився на дивовижне творіння.

— Здається, це не просто так…

Товариш з обережністю озирнувся. Наче спиною відчувши небезпеку, обернувся і я. А коли повернув голову до арки, то ледве не зомлів від жаху. Айхо зліва, Айхо справа, знизу, зверху…

А де ж Зуфар?!.

Скуйовджений, наляканий я розгублено крутнувся навколо. Здалося, що малюнок арки ожив і вишкірився злою посмішкою.

— Зуфаре! — щодуху загукав я, але ніхто не відповів.

— Зуфаре! Клята арка!

Я кинувся вперед, ніби за німим мороком міг ховатися друг. Та несподівано мене зупинила невидима рука, і засліпило яскраве зелене світло. Кожен візерунок рун заіскрився, закрутившись у магічному танку. Все так само раптово зникло. Я знову стояв у блискучому дзеркальному коридорі, а на мене з широко розплющеними, повними жаху, очима глипав Зуфар.

— Айхо, — видавив із себе товариш. — Що це було?

Я боязко обернувся на погрозливо нависаючу арку. Не пам'ятаю, щоб її минав. Арка наче перестрибнула за спини.

— Ти думаєш про те саме, що і я? — спитав друг, потрохи приходячи до тями.

— Це портал…

— Невже вони існують?!! Я чув про них лише в казках, і то в найдревніших…

— Отже, ми тепер хтозна-де.

— Угу… Можливо, в іншому кінці Шанталії.

— Та й чи в Шанталії… — протягнув я. — Під землею, не знаємо де вихід, а шанси знайти Делею рівні нулю. Щось це мені до болю нагадує…

— Не кисни, щось придумаємо, — сказав Зуфар і якось непевно усміхнувся.

— Може, повернутися назад?

— Опинимося недалеко від завалу, але хоча б виберемося звідси.

— Чекай, давай візьмемось за руки. Ступимо одночасно, хтозна на що здатна ця штука.

Ми вчепились один в одного, наче потопаючий за рятувальника. Зробили невпевнено крок вперед, ще один, ще… Ось минули арку… Але нічого не відбувалось.

— Може, вона зламана?

— Таке враження, що арка насміхається…

— Спокійно, — зупинився Зуфар. — А що, як портал працює лише в одному напрямку?

— Не розумію… Гаразд, давай знову спробуємо пройти крізь арку.

Ми ледве ступили крок і чорні символи заіскрились зеленим, простір вислизнув з-під ніг, руни ожили. Арка знову опинилась за спинами.

— Тепер хоч знаємо, що йти доведеться лише вперед, —

намагався жартувати Зуфар.

— Іншого шляху немає, сподіваюсь, квітка горить довго.

Невдовзі велетенським підступним ворогом повстав ще один портал. Перетинати його не поспішали. Не знаю, чого більше остерігалися: потрапити невідомо у які світи, чи все у той же остогидлий дзеркальний коридор.

— Тепер розумію, чому Авгус не хотів, щоб ми потрапили в цю кляту Вежу.

Зуфар і я застигли перед аркою у войовничій позі, наче вона й справді могла напасти. Я підняв квітку вище, щоб перед тим, як зійтися в «сутичці», краще роздивитись супротивника. Жовтувате світло поповзло по блискучій дузі, лизнуло малюнок рун, і раптом затрималось на одному з візерунків. Точніше це я завмер зі свічкою в руці, розгледівши майже над головою знайомий рунічний символ.

— Айхо, дивись, — викрикнув Зуфар, зачепившись поглядом за освітлений знак.

— Бачу, Зуфаре, такий же витатуйований у мене на руці, але що це нам дає?

— Не знаю, але це підбадьорює. Хоч щось знайоме, крім власного відображення, побачив у цих капосних дзеркальних підземеллях. Ану, присвіти… Дивись! — тицьнув товариш пальцем вгору на стіну трохи вище подвійного людського зросту.

Я задер голову, роздивляючись чіткий геометричний візерунок на круглому гладкому камені, що виступав зі стіни.

— Ми не бачили цього на попередньому порталі, — замислено протягнув я.

— Або просто не звернули уваги. Були зайняті іншим: ти шукав мене, а я свої очі, — настрій у Зуфара явно покращився. — А цей дивний камінь не просто так виступає зі стіни на такій висоті та ще й з лівого боку…

Здивовані брови поповзли вгору.

— Усі найдревніші були шульгами, навіть їх письмена виведені справа наліво. Дракони значно вищі за людей…

Зуфар ще не встиг договорити, як я нарешті зрозумів, до чого веде. Це ризиковано, але не більше, ніж, не знаючи дороги, бродити лабіринтом.

— Ти чи я? — лише запитав.

— Давай я. І якщо трапиться щось зовсім нехороше, знай, Айхо: я радий, що доля звела з тобою.

— Сподіваюсь, ти скажеш ще більш приємне, коли нарешті натиснеш камінь, — намагався жартувати я, хоча від хвилювання серце вискакувало з грудей.

Я вперся для стійкості в стіну, склав замком руки, щоб Зуфар

зміг вдало відштовхнутися і видертись на плечі.

— Краще нехай щось станеться, будь-що… я готовий. Тільки піддайся, камінчику.

Я закрив очі, ніби це врятує від біди. Пройшла мить, друга…

— Ну що? — нетерпляче спитав.

— Я вже давно натиснув, брате, — почув розчарований голос, — але нічого не відбувається. Навіть стеля не завалилась.

— Краще б завалилася, — спересердя буркнув я.

— Ой! — зойкнув Зуфар, і, не втримавши рівноваги, звалився на кам'яну підлогу.

— Що? Що трапилось?

— Сам подивись…

Я обернувся до стіни і не повірив очам. Дзеркально гладка поверхня ще мить тому темна і нежива, тепер світилася яскраво-зеленими переплетеними палаючими лініями, вузлами, рисками, зигзаґами. Спочатку це здавалось хаотичним кресленням божевільного, але чим більше вдивлялись, тим більше хвилювання забивало подих. Там, де Зуфар натиснув дивний камінь, з'явилися дві пульсуючі крапки. Коли товариш піднявся і підійшов ближче до стіни, щоб роздивитись, одна з крапок просунулася вперед. Я теж підійшов до Зуфара, і друга крапка на темній поверхні наблизилась до своєї подружки.

— Не може бути… — одночасно промовили ми.

Це ж справжнісінька карта!!! Якісь невідомі древні сили змушували ожити чорний камінь і розкрити секрети. Вузлуваті круги позначали портали, риски і зигзаги — коридори, крапки — істот. Але карта висотою у два людських зрости була просто гігантською. Тут і за тиждень не розберешся.

— Нам має пощастити, — повторював Зуфар, і, як загнаний звір, бродив з одного кінця в інший.

Я лише приречено крутив головою, намагаючись розібратися в магічних безкінечних лабіринтах.

— Якщо ми з тобою на карті крапки, — не заспокоювався Зуфар. — То шукаймо в рисках, зиґзаґах і вузлах ще цятки.

— Але як серед цього миготіння можна щось розгледіти. Уже в очах мерехтить.

— Не скигли, просто шукай!

І я замовк. Здавалося, ми роздивляємось карту цілу вічність. Перед очима пливли лінії, кола, закарлюки, пунктири і знову лінії, кола, закарлюки, пунктири, крапки… Стоп! Крапки!!!

— Зуфаре!

Товариш аж підскочив.

— Ти що, я ледве язика не прикусив.

— Думаю, твій язик не образився, дивись, — тицьнув пальцем

на чотири пульсуючі цятки.

Очі товариша заіскрились, але згодом прийшло неминуче відчуття безпорадності. Крапки наче єхидно підсміювались, дратуюче блимали перед похнюпленими носами.

— Ну, що ж з вами робити! — розгнівано гупнув Зуфар кулаком по крапках на стіні.

І сталося диво. По карті поповз, наче ожилий, ланцюжок палаючих зеленим сяйвом рун, які одна за одною загоралися на вузлуватих позначках порталів, аж поки не добралися до крапок, що позначали нас.

Ми здивовано переглянулись.

— Оце так-так… — протягнув Зуфар.

— Ти думаєш про те ж, що і я?

— Якщо усе на цих стінах оживає, коли до них торкаєшся, то…

— То якщо в правильному порядку натиснути руни на нашій арці, портал доправить нас по заданому маршруту.

— Ага, маю такі підозри, Айхо.

— Тільки як нам дотягнутися до арки?

— У нас немає іншого вибору.

— Але цього разу на плечі тобі я видиратимусь. Все ж я легший.

Зуфар вперше щиро розсміявся.

— Ну що, почнемо?

— Перший, ось цей, схожий на засохлий листок, де він тут у нас? — товариш задер голову. — Знайшов! Ось скраю!

— Тепер залазь на плечі, Айхо, тільки акуратно, а то гепнешся через портал десь світ за очі. Доведеться починати все спочатку.

Ми натискали руну за руною. Знаки загорались зеленкуватим сяйвом, наче оживали. Інколи натискати доводилось декілька разів, і чим менше залишалось магічних символів, тим частіше билося серце. Коли настав час останньої руни, ми з товаришем завагались.

— Ти впевнений, що спрацює? — перепитав я.

— Ні. Але єдиний спосіб пересвідчитися — це нарешті натиснути і ступити через портал. Давай, Айхо.

Я торкнувся холодного каменя. Стрибнув униз. Міцно вчепившись один в одного, ми ступили вперед. Знову осліпило зелене сяйво, руни закружляли, дзеркальна підлога попливла з-під ніг, наче вихором відриваючи нас від землі. Цього разу ми витали у світі палаючих рун набагато довше. Але нарешті сяйво згасло. Дивний портал зник, квітка-свічка розкрилася в руці, оголивши полум'я. Перед нами постало звичайне кам'яне

підземелля, затягнуте сивим павутинням, запорошене в'їдливою пилюкою, покрите зеленуватим слизьким мохом. Усе тут було якимось рідним, зрозумілим. Крім стіни, що дивним чином виросла за спиною.

— Навіть не питай… — випередив Зуфар. — Не хочу і знати, де подівся клятий портал! Сподіваюсь, я вперше і востаннє в житті стикаюся з такими штуковинами. Не знаю, хто їх вигадав, але туди я більше ні ногою.

— А щоб ти сказав після підземелля андерів? — ожив і я. Але чиїсь поспішні кроки, що з'явилися ніби нізвідки і віддалялися в нікуди, змусили швидко забути про дзеркальні коридори, руни і драконів. Без зайвих слів ми кинулись навздогін. За поворотом сяйво квітки освітило силует у темній накидці. Утікач захекано видирався по драбині нагору в чорний отвір псевдо-криниці.

Зуфар кинувся вперед, схопив незнайомця за плащ і різко скинув на кам'яну підлогу.

— Усе, добігався! — вигукнув товариш і закляк. Ошелешено завмер і я. Заплутавшись у чорному довгому плащі, на землі безпорадно лежала Делея. Капюшон сповз, скуйовджене розплетене біляве волосся розсипалось по брудному каменю. На смертельно блідому обличчі страшним синюватим блиском просвічувалися ще червонуваті синці. На губі запеклась цівочка крові.

— Делеє! — налякано струсонув дівчину Зуфар, але та не ворухнулась. — Що я наробив?!!! — в розпачі викрикнув товариш.

— Спокійно! — я майже відштовхнув наляканого товариша. — Вона жива.

Чим довше я розглядав подругу, тим більше хотілось спіймати ту наволоч, що зробила таке.

— Потрібно забрати її звідси!

Зуфарові не потрібно було повторювати. Впевнені, що драбина, якою намагалась вибратись Делея вела у псевдоколодязь, ми видерлись нагору. А там вже і вихід з Вежі.

Вдихнувши з полегшенням на повні груди свіжого повітря, ми обережно поклали Делею на прохолодну землю. Зуфар побризкав бліде обличчя водою, змочивши руки в калюжі.

Подруга тяжко відкрила повіки. І тут же сахнулася.

— Делеє, це ми: Зуфар і Айхо. Все гаразд. Ми з тобою. І не дамо скривдити.

При кожному слові Зуфара бідолашна здригалася, а великі голубі очиська дивились кудись крізь нас. Жах, що застиг у них примушував насторожитись. Тільки зараз помітив, що білосніжні руки дівчини роздерті до крові. Таке враження, що вона шкребла ними камінь.

Уб'ю поганців!

— Хто тебе скривдив? — не витерпів я, хоча розумів, що не можна зараз повертати бідолашну до пережитого жаху.

Голубінь очей подруги, наче два наляканих птаха, затріпотіла…

— Це він… — прошепотіла дівчина. — Це він!! — зірвавшись на крик, Делея знову зомліла.

Ми мовчки переглянулись.

— Її не можна залишати одну, — констатував я, а в самого думки роїлися навколо того, що встигла сказати подруга. Він… Хто він? Майстер Спок? Чи… можливо, той невідомий шпигун з Правиці.

— Я віднесу її додому, відшукаю Майстра… чи когось, хто зможе допомогти. Доки вона не залишиться під надійним наглядом, не залишу, — в очах Зуфара тремтіло хвилювання, не просто хвилювання, скоріше страх за Делею. Це було по-дурному, але я навіть позаздрив йому в цей момент. Делея для нього була більше, ніж друг… І я одразу ж згадав про Мію. Чомусь стало нестерпно тісно в грудях. Якась хвиля смутку і гіркоти підкотила до горла. Де вона зараз? Що з нею? Чи є людина, яка могла б захистити?

— Йди, Зуфаре. А я спробую знайти цих мерзотників.

Хоча самому лізти у кляте підземелля відверто не хотілося. Та залишити Делею одну те те ж саме, що приректи на смерть. Тепер, коли подруга бачила шпигунів, вони неодмінно захочуть з нею розправитись.

У Вежі стояла підступна, неприємна тиша. Я спускався у псевдо-колодязь і відчував, як тремтять руки. Єдине, що змушувало повернутись — це помста за Делею. Злість породжувала сміливість. Одна рука лежала на ефесі Зуфарової шаблі.

Я зупинився, вслухаючись. В руці палала свічка-квітка. Скільки часу пройшло, як ми розійшлися з Майстром Августом. Здавалося, ціла вічність. Але насправді скільки? Що з Августом? Що тут в лису агуку відбувається?

Не встиг я додумати, як у потилиці вибухнули мільйони больових спалахів, перед очима попливли плямисті кола і я, як підкошений, рухнув на кам'яну підлогу. Що відбувалось далі, в той момент мене вже не хвилювало…

Розділ 17

У голові гуділо… Здається, в ній поселився цілий рій жалунів, які настирливо намагалися знайти вихід. Доклавши зусиль, я прокліпав очі й необачно різко підняв постраждалу голову. Даремне… Стіни в жахливому танку закружляли. Мене знудило просто на власні капці. До неприємного сирого і якогось могильного запаху приєднався кислий запах блювотини.

— Де я? — промимрив і нарешті повільно озирнувся довкола — квітка-свічка все ще висіла на руці.

Спочатку я не повірив очам… Але коли руки намацали холодні стіни, що майже притискали плечі, а ноги вперлися в мурований камінь, стало геть зле.

— О, небеса…

Грізний кам'яний мішок затиснув у смертельні обійми. Я в пастці!

Той нелюд, який прирік мене на жахливу смерть, навіть не відібрав квітку, щоб я сповна «насолодився» жахіттям безвихідного становища. Забувши про ще недавню нудоту і біль, я різко піднявся і добряче вдарився головою об низьку стелю.

— Хай йому грець!

І без того постраждала голова загрозливо запаморочилась. Не вистачало знову знепритомніти. Тоді вже точно не очуняю. Кисню в мурованій коробці вистачить ненадовго…

Так, спокійно. Мене ж якось сюди запхнули! Тож десь повинен бути свіжо змурований кавалок стіни. Я гарячково обмацав кожен клаптик, але нічого схожого не знайшов.

— Хвіст лисої агуки! — вилаявся я, відчуваючи, як по-зрадницьки тремтять руки. — Ні-і-і-і!!!

Не тямлячи себе, я рушив на неприступну стіну. Схаменувся лише, коли подерті до крові долоні почали нестерпно пекти. Та звірячий страх виявився сильнішим за біль. Раптом згадалась Делея… її подерті руки… Я ще подумав, що вона ними шкребла камінь. Отже, так і було… Подруга теж опинилась у мурованій пастці… Але їй вдалося вибратись! Вдалося! Але як?!

Уже не в силах піднятися, я гарячково стукав по стінах. Дихати ставало важче. Але груди з переляку здіймались усе частіше, панічно вбираючи життєдайне повітря.

— Допоможіть, — пробурмотів я, хоча насправді планував закричати. — До-по-мо-жіть!

Здавалося, ще трохи — і я заплачу, як дитина… Та раптом за стіною почулось якесь шарудіння. Воно ставало все сильнішим і сильнішим. Доки не переросло у грюкання.

— Я тут!!! — закричав. — Я тут!!! Допоможіть!

Хтось зовні брав стіну штурмом, наче потужний таран. З'явились перші тріщини.

— Давай! Давай! Ще трохи! Сильніше! — з якоюсь божевільною радістю підбадьорював я рятівника, який ще ні разу не озвався до мене.

Хтось просто з нелюдською силою гамселив камінь.

— Ось так! — горлав я, коли, наче гнилий зуб, вивалилася перша цеглина.

Подертими руками, кинувся я допомагати рятівникові руйнувати стіну. Удари припинилися і мій мовчазний друг теж вручну почав розбирати розхитану кладку. Але коли замість чужої теплої руки я наштовхнувся на прохолодну, покриту дрібними ворсинками лапу, мене наче молотом відкинуло назад. Що це?!!

Крізь діру протиснулась одна лапа, друга, третя… Відчув, як мене обливає холодним потом… Цеглини, як достигле насіння зі стручка, одна за одною сипалися на підлогу. Уже незрозуміло, що краще: задихнутись в кам'яному мішку чи потрапити до цих волохатих силенних лап.

Стіна не витримала роздовбаної дірки і завалилася. Я ледве встиг відсахнутися у ближній кут. Вага каменю підняла вгору клуби в'їдливої пилюки. Але крізь густу сіру хмару я все ж зміг роздивитись громіздкий силует велетенського павука.

Водночас згадалось підземелля андерів, рятівники Схав та його друзі. Судячи з того, що велетень і не думає нападати, можливо, і зараз мені пощастить.

Затамувавши подих, я німо заглядав у чорні, затягнуті перламутровою сіткою, очі тварюки. Аж раптом велетенська туша гігантської комахи, наче підкошена, з грюкотом завалилася на уламки зруйнованої стіни.

— Ух!!! — встиг відскочити у бік і нудотне запаморочення знову нагадало про себе.

Лише зараз я побачив відкриту рану, що кровоточила на грудях гіганта. Чорна густа кров сочилася з темної плоті, крапала на камінь і загрозливо сичала. Я розгублено стояв, не знаючи, що робити. Спробувати допомогти чи, взявши ноги в руки, накивати п'ятами? Але те, що відбулося далі, змусило завмерти. Ноги прикипіли до підлоги, волосся заворушилося і піднялося дибки.

По чорній крові павука поповзли бурі, а потім червоні нерівні плями, вони розповзалися, поглинаючи собою смердючу темну рідину. Запахло людською кров'ю. Наче щось невидиме перефарбувало усе на свій лад, зіжмакало і підім'яло тонкі волохаті лапи, стерло темне блискуче черево, як зі стиглого фрукта відірвало клапті шкіри. Тіло істоти вигнулось дугою,

конвульсивно здригнулося і затихло. Від жаху я забув навіть вдихнути. Переді мною у розірваному знівеченому тілі колишнього павука лежав голий-голісінький Майстер Авгус, і з його грудей сочилася кров.

Намагаючись не ставити собі запитань, на які не мав відповідей, я кинувся до Авгуса. І без того біла шкіра учителя тепер світилась загрозливою синявою. Віддерши від сорочки пасмо, перев'язав рану і вже тоді прикрив нещасного плащем. Поранені груди Майстра то тяжко здіймались, то завмирали. Разом з ними налякано завмирав і я. Розгублений спробував підняти Авгуса, але нудота підступила до горла. Клята голова!

— Облиш, — раптом почув я слабкий голос Авгуса.

— Майстре! — радісно кинувся до учителя, але втомлена синь очей зупинила.

Тепер бліде красиве обличчя юнака видавалося не набагато старшим за моє. Без білосніжного одягу Майстра, величної осанки і граційної ходи Авгус був схожим на мого однолітка.

«Як я раніше цього не помічав?» — промайнула думка.

— Айхо, тобі не підняти мене. Рятуй себе…

Здивовані брови поповзли вгору. Як учитель міг про мене таке подумати?

Скинувши залишки сорочки, я змайстрував щось схоже на подушку, підмостивши обережно під голову пораненому.

— Я не залишу вас, Майстре! Ви… ви… — я замовк, не в змозі підібрати слів для вдячності.

Легка усмішка з'явилась на пересохлих устах.

— Хто поранив вас?

— Чорна душа Спока спустилася до Вічних Підземель Темних Пращурів. Його вже можна не остерігатись.

Я зовсім не засмутився:

— Спок був один?

— Ні, але іншого викрадача я не бачив. Скоріше за все він утік, — і Авгус скривившись, вхопився за рану.

— Майстре, як вам допомогти, я все зроблю…

— Якщо справді хочеш помогти — біжи за підмогою.

— Але, як залишу вас?

— Тут ти не допоможеш. Знайди когось із Майстрів — разом зможете винести мене із підземелля.

Не гаючи більше часу я кинувся за поміччю. Не знаю, чи від хвилювання, чи просто пощастило, але я швидко знайшов псевдокриницю. А вже в дверях зіштовхнувся з Зуфаром і Майстром Варгулем.

Авгуса перенесли до будиночка дідуся.

Нагорі ще не приходила до тями Делея. Я страшенно

нервував. Півночі калатав усілякі бовтанки, розтирав зілля, варив для пораненого і подруги трави. Але Майстер Варгуль не підпускав до пацієнтів. Лише скуштувавши моє вариво, змирився і взяв у помічники. Зуфар поривався до Делеї, та Майстер заспокоїв, що дівчина давно пришла до тями, але зараз міцно спить.

Авгус на диво швидко поправлявся. Рана щомиті набувала нового обрису. Але тепер сумні сині очі уникали зустрічі з моїм стурбованим поглядом. Пригадуючи все, що трапилось, я і не наполягав. Та на вчителя віднині дивився іншими очима. Він, майже, мій ровесник, але уже Майстер. Вихованець Університету Тіней. Сам Тінь. Раніше цей факт викликав засторогу. Але тепер я захоплювався Авгусом і поважав ще більше!

Майстер Варгуль зробив останню перев'язку і сказав, що на сьогодні нарешті усе. Пораненому необхідні спокій і тиша.

— Хм-м-м а надворі вже світає. Ніч швидко минає, коли заповнена турботами дня. Айхо, як твоя голова? Розтерті мізки омантри допомогли? А як руки?

— Дякую, Майстре, голова не паморочиться, — чемно всміхнувся я, а сам з огидою пригадав жахливу розтерту кашу, яка відгонила сечею.

Але потрібно віддати належне Варгулю: я почувався як новенький. Провівши лікаря до дверей, спитав:

— Майстре, коли Делея прийшла до тями, вона розповіла щось про нападників?

— Ні, лише бурмотіла: «Це він, це він».

— А імен не називала?

— Ой, Айхо. Делея була в такому стані, що навіть якби і називала, все одно це нічого не означало.

— Та все ж! То називала когось?

Лікар голосно зітхнув:

— Слухай, може і називала. Я сьогодні з самого ранку на ногах. Пробабрався цілий день із пацієнтами. То патруль отруїли, тепер ще цілу ніч від Авгуса не відходив. Дай спокій! Я зараз не згадаю власного імені, не те що чужого, яке бурмотіли у нервовій лихоманці.

— Хтось отруїв патруль?!

— Ой, все забудь. Я падаю з ніг. Додому і спати. Чого і тобі бажаю. Якщо хочеш швидше поправитись. Бувай!

І Майстер поспішно зачинив двері.

У вікні уже сірів новий день, я загасив свічу, що горіла біля пораненого Майстра і обережно, щоб не потривожити хворого, ступив на скрипучу сходинку.

— Зачекай, — почув за спиною.

Я зустрівся з глибокими, яскраво синіми очима Августа, через край переповненими якимось невимовним обпікаючим смутком. Здивувався, бо до цього часу Майстер не зронив ні слова, відвертав бліде обличчя, ховав погляд.

— Вам потрібна допомога, Майстре?

— Допомога?.. — приречено протягнув Август, і, здалося, беззвучно розсміявся. — Так. Але… ніхто не в змозі мені допомогти…

Вчитель прикипів чіпким синім поглядом:

— Я хотів поговорити з тобою, — і Август легко піднявся з постелі, ніби і не лежав ще декілька годин тому, стікаючи кров'ю.

— Майстре, вам не можна вставати! — жахнувся я.

— Та зі мною все гаразд! — учитель роздратовано зірвав пов'язку з рани, з якої мала б хлинути кров. — Бачиш, загоїлось, як на агуці! Точніше, як на павукові!

Вчитель опустив очі, демонструючи повністю затягнуту, покриту блідим рубцем, ще недавно криваву рану.

— Не може бути! — не вірячи очам випалив я і схаменувся.

— Так, Айхо, ми Арахніди — живучі! — якось до болі тужливо звучало незрозуміле роздратування Августа. — Напевне, ти ще не бачив такого… ну, я не про рану…

Я розгублено кивнув, згадавши недавні події в підземеллі.

— Знаю, це жахливо… — бліде обличчя учителя у світлі тьмяного світанку посіріло. — Взагалі-то буває і гірше. Мені ще пощастило, — і Майстер сумно всміхнувся, — пощастило залишитися в людському тілі. Розумієш, Айхо, учні про це не знають. І навіть не всі викладачі…

— Невже я схожий на патякало?

— Ні, — нарешті по-справжньому всміхнувся Август. — На патякало ти не схожий. І це завжди в тобі подобалося.

— Просто за останні два роки…

Мені захотілося пояснити Августу, що насправді йому немає за що переживати, я встиг побачити різне, але Август несподівано перебив:

— Знаю, Айхо, що трапилося з тобою за останні два роки.

Я відкрив рота від здивування.

— Та заспокойся. У цьому немає нічого надзвичайного. Розповів твій дід і Майстер Каро — людина, якій я завдячую життям. І не просто життям, а життям майже людським. Знаю, що ти нікому не розповіси. Але ти все бачив. І я хочу, щоб ти знав, що відбувається насправді. Я не хочу, щоб від мене сахались, як від прокаженого. Зрозумій, я — людина, я хочу залишатися людиною і не моя вина…, — та раптом Майстер замовк, наче завагався.

— Майстре Августе, я вже не дитина. Колись я до смерті боявся підземного чудовиська харона, а згодом саме він врятував мене від неминучої смерті на Вершині Тиші. Ви теж сьогодні врятували мені життя. Я справді не розумію того, що бачив, але це ніяк не змінює мого ставлення до вас. Навпаки, захоплююсь вами ще більше.

Помітне полегшення просяяло на блідому обличчі Майстра.

— Сподіваюсь, ти говориш це не просто з ввічливості, — всміхнувся Август. — Не варто захоплюватись мною, але і боятися теж не потрібно. Це єдине, чого хочу.

— У підземеллях андерів подібні… е-е-е… павуки врятували мене від зубатих чудовиськ. Це були..?

— Так, Айхо, це — Арахніди. І судячи з того, що вони тебе врятували, це — Втікачі. Такі ж істоти, як і я. Тобі пощастило. Якби натрапив на Вірних, залишився б у підземеллях андерів назавжди.

— Хто вони, ці Втікачі?

— Довга історія. Але якщо маєш бажання, я б розповів…

— Справді? — не вірячи власному щастю, я вмостився на кріслі-гойдалці біля Майстра. — Думав, це секрет.

Учитель усміхнувся.

— Це секрет лише для патякал.

Розділ 18

— Я народився у Хрекосі, на окраїнах Альянсу, на кордоні Голих Гір. Ця місцина відома холодним кліматом і таким же суворим і неговірким людом. Хоча Хрекос і вважається останнім оплотом на Сході володінь жерців, але місто ніколи не було укріпленням. У цьому просто немає потреби. Кордони надійно охороняють Голі Гори. Височенні, гострі, як леза, гірські шпилі, стіною насувають на Хрекос. Засніженими вузькими підступними стежками не те що армія не пройде — не кожен досвідчений горець пролізе. Та й хрекосці не любили чужинців, відловлювали всіх, хто непрохано перетнув Голі Гори, минаючи їхню прикордонну заставу — Урвище Кривого Дна. Це був єдиний законний спосіб перетнути засніжені хребти.

Хрекос — унікальне місто. Єдине, в якому так і не побудували Храм. Остання спроба жерців закінчилась тим, що після оголошення префекта про початок будівництва Дому Святих на ранок у місті не залишилося жодного місцевого жителя. Суворі й небагатослівні хрекосці, вірні своїм древнім богам, тієї ж ночі зібрали небагаті пожитки і без жалю залишили кам'яні скромні будинки. Урвище Кривого Дна осиротіло і в той же час відкрило обійми для непроханих гостей. Жерці довго лютували від нечуваного нахабства горців, але залишитись без надійної охорони кордонів не могли. Будівництво Храму було скасоване. Наступного дня хрекосці повернулись у місто.

Я ріс звичайнісіньким хлопчаком: ходив із батьком у Гори, вивчав потаємні стежки. З матір'ю раз на десять днів прикрашав Обеліск Семи Божеств, яким поклонялися хрекосці. Решту часу безтурботно проводив із дітворою. Ми ганяли просторими міськими вуличками, капостили сусідам, яких недолюблювали, будували снігові замки — одним словом, у мене було звичайне щасливе життя. І, можливо, якби не один фатальний випадок, я і далі жив би на кордоні. Став, як і тато, провідником через Ущелину, одружився б і щасливо спостерігав, як ростуть діти. Але, як кажуть, не судилося.

То був нічим непримітний засніжений зимовий день. Ми з друзями бавились у сніжки біля пекарні вдови Гамазихи в надії, що перепаде гаряча солодка булочка. Стара залишилася ще замолоду без чоловіка, який десь безвісти згинув у Горах, дітей нажити не встигли, тож нерозтраченою материнською любов'ю хотіла обдарувати увесь Хрекос. Діти знали і користались цим, частенько крутилися біля пекарні, щоб задурно поласувати славетними Гамазишиними ласощами.

Ми щасливі, нарешті отримали по гарячій запашній булочці, гріли змерзлі руки. Коли несподівано на широкій Пекарській вулиці з'явився вершник. Він точно був чужинцем. Хрекосці один одного знали в обличчя, та й на анжирах ніхто з чоловіків не їздив, бо в глибоких снігах швидкі тварини не пройдуть. Як тільки зацокотіли копита по розчищеній бруківці, всі хлопчаки враз притихли. Щось грізне, навіть загрозливе, відчувалося в неквапливій їзді непривітного вершника. Дитячі очі прикипіли до кремезної фігури незнайомця, який роздивляючись довкола, нарешті зупинив анжира перед пекарнею. Гучно бренькнули шпори, і ми ледве не вдавилися пиріжками, коли незнайомець хижо, по-звірячому, зиркнув на нас і тут же зник у будинку старої вдови.

Ми нервово похихотіли, а далі, забувши про непривітного чоловіка, взялися кидати один в одного сніжками. Але веселий гамір раптом перервав крик. Кричала Гамазиха.

Вона проклинала чужинця на чому світ стояв і, вимащена мукою, виштовхувала чоловіка із дому.

Ми забули про ігри. Все виглядало навіть кумедно, аж доки чоловік не замахнувся на стару і з силою вдарив її долонею по обличчю. Гамазиха вмовкла, схопилась за почервонілу щоку, а потім безстрашно замахнулась на незнайомця. І тут блиснув сталлю меч. Здається, в той момент усе завмерло, навіть сніг зупинився, перестав падати, ми з жаху пороззявляли роти. В руці я тримав зліплену тугу сніжку і, недовго думаючи, з усього маху зацідив нею прямо незнайомцеві у пику.

Коли зустрівся з налитими кров'ю, повними люті очима, гадав, що в цей момент моє життя скінчилось: якщо не прикінчить чужак, то сам помру зі страху. Але нічого не сталося. Чоловік зі скреготом, що холодив кров, запхнув у піхви шаблю, чорноволоса шевелюра крутнулася, скидаючи залишки сніжки. Наче відчуваючи настрій господаря, брунатний анжир, здіймаючи сніжну куряву, поніс геть незнайомця.

Стара Гамазиха, відхекавшись, поправила хустину, зніяковіло глянула на нас, а потім як гаркне:

— Ану марш усі по хатах, щоб я вас тут не бачила! Ну, чого чекаєте? Геть!

Хлопчаки тільки й блиснули п'ятами, перелякавшись Гамазихи, яка вперше підвищила на нас голос, ще більше ніж грізного чужака. Мені теж двічі повторювати не довелось. Але на відміну від друзів, я вже давно шукав приводу, щоб забратися якнайдалі від пекарні. Лютий погляд незнайомця і зараз стояв перед очима. Я стрімголов біг від клятого місця, і на кожному повороті боявся зустрітися з жахливим чужинцем. Так просто він

не подарує сніжки. Я нісся просто до дому. Вже майже бачив невеликий кам'яний будиночок, з комина якого клубився сизий ароматний дим. Навіть коли зачинив за собою хвіртку то й тоді не одразу повірив, що вдалося не натрапити на чорноокого.

— Що сталося? — спіймавши за хутряне пальто, спитала мама.

— Нічого, — круглими очиськами зиркнув на рідне обличчя.

— Таке враження, що за тобою гналася зграя кликастих гаркачів?

— Та це ми з хлопцями від Шуркамича тікали. А що є їсти?

Мама усміхнулася, і поставила на стіл, повну миску м'ясної юшки.

Я смачно сьорбав, вдаючи, що зголоднів, а сам не зводив переляканих очей зі вхідних дверей. Здавалось, ще мить і вони відчиняться, а в дім увійде той страшний незнайомець. Уже два рази зачерпнув по дні порожньої миски. Мама розсміялася. А я ледве не помер від страху, коли завіси раптом завищали, в хату ввірвалась морозяна пара, заклубилась, розвіялась: на порозі стояв батько…

Ще днів зо три я з острахом виходив на вулицю, озирався довкола, прислухався, здригався від найменшого шурхоту. Але даремне. Усе як завжди. Чорноволосий не з'являвся. Через місяць я й зовсім про нього забув.

На свято грізного бога Байра-Сва чоловіки підіймались у гори з синами, яким виповнилось дев'ять, щоби провести священну ніч під відкритим небом, небом Байра-Сва. Так хрекосці висловлювали відданість сніжному божеству, безстрашність перед його ворогами і посвячували синів у чоловіки. Не всі верталися з небезпечної мандрівки. То ж мама проводжала нас, ледве стримуючи сльози. А ми з татом навпаки — світились від гордості.

Кожного року Байра-Сва готував якесь випробування. Цього разу шалена сніжна буря ще з ранку заходилася замітати все довкола. Ми брели в суцільному білому мороці і якби не гаряча батькова рука, що міцно стискала мою, я би вже давно заблудився і замерз серед безкрайньої снігової пустелі.

— Повертаємо назад! — загукав батько, намагаючись перекричати оскаженілий вітер.

— Що?

— Повертаємо назад!

Я добре розчув тата, але не міг повірити, що він запропонував щось подібне, адже це сором! Мене засміють, будуть ігнорувати, а батькові ніхто з жителів не подасть руки, доки через рік ми знову не спробуємо пройти ритуал.

— Ні, тату, ні!

— Якщо не знайдемо притулок зараз, через годину він нам вже не знадобиться!!!

Мені було страшно. Але я не знав чого більше: неминучої смерті чи неминучої ганьби!

Батько розвернувся і потягнув в протилежний бік. Як йому вдавалось розгледіти хоч щось у цьому сніжному вихорі, який забивав подих, заліплював очі?

— Сюди!

Ми опинились у глибокій печері. Дикий рев вітру одразу притих, дихати стало легше, я перелякано глянув на батька.

— Не хвилюйся, виберемось. Ніч пересидимо тут, — спіймавши мій затуманений слізьми погляд, батько додав: — Не думай, що інші пішли в гори за такої погоди! Хто не самогубця — теж пересидить негоду. А в місті ніхто нікому не розповість, хто і де насправді перечекав ніч.

Більше тато не сказав ні слова. Він витяг з торби дрова і заходився розпалювати багаття. Коли воно нарешті запалахкотіло й гарячі руді язики потягнулися до змерзлих рук, я зрозумів, що насправді не хочу нікуди йти. Тут тепло і безпечно, а на вулиці лютує біла смерть.

Батько розстелив хутро і я вже піднявся, щоб примоститись біля нього. Але несподівано тато різко стрепенувся, якось втомлено вперся об кам'яну стіну і повільно опустився на хутряну підстилку. Я незмигно дивився на стрілу, що стирчала з грудей батька. Ще мить назад її там не було! Я не кричав, не плакав, не кинувся до вбитого. Тепер я дивився на чоловіка, який стояв при виході з печери. Це був… чорноволосий… Він мовчки підійшов до мене, схопив за барки і потягнув. Я не пручався…

Білий жах знову закрутився навколо. Гуділо, свистіло, обпікало шкіру холодом. Та я, здається, не помічав цього. Перед очима стояв батько. Коли я нарешті вийшов із заціпеніння, то зрозумів, що сніговий буран закінчився. Я їхав верхи зі зв'язаними руками, прив'язаний до анжира, а переді мною застигла масивна спина знайомого незнайомця. Хвиля люті накрила з головою. Очі втупились у пульсуючу синю жилку на мускулистій шиї і я не роздумуючи щосили впився зубами в горлянку незнайомця. Той заверещав. Анжир з переляку скочив на дибки. Чорноволосий звалився на землю, потягнувши за собою. Тільки впасти мені не дозволили мотузки, якими був надійно припнутий до тварини. Один шнурок невдало перекрутився на шиї і тепер, висячи догори головою, під вагою власного тіла, я хрипів, синів і задихався, а люті чорні очиська з насолодою спостерігали. Коли туман смерті уже застеляв погляд, вбивця замахнувся шаблею, рубонув, і я

гепнувся на сніг.

Розділ 19

Далі моє життя, Айхо, перетворилося на суцільний страх, біль і безсилу ненависть. Я бачив, як ледве не щодня помирали діти, з якими жив у темному сирому підвалі, куди після довгих поневірянь привіз чорноволосий, якого я більше там не бачив. До мене і таких же голодних, холодних і наляканих дітей ставились, як до тварин. Ми не витримували болю, не витримували того, що з нами робили жерці, жахливими експериментами перетворюючи на Арахнідів. Минали роки, і я бачив, що ті, які залишилися живими, все менше і менше стають схожими на людей. І з жахом розумів, що й сам такий. Ми вже не розмовляли один з одним, все більше соромились себе нових. Вже не людей, але ще й не павуків. Згодом нас почали випускати з підвалів, і я зі здивуванням зрозумів, як нас багато!

Жерці примушували нас, покалічених юнаків, змагатися один з одним, інколи не на життя, а на смерть. І в боях прокидалася уся наша нерозтрачена ненависть… Відчуваючи неймовірну силу, якої раніше не мали, ми перетворювались на голодних тварин. А після бійок, наче отверезівши, повертались в підвал з ніг до голови вимащені кров'ю і довго не могли заснути. Я не спав тижнями, потім місяцями. А згодом і зовсім забув про сон і це стало найстрашнішою карою.

Ми стали Арахнідами. Воїнами. Вбивцями на службі у жерців. Минулого ні в кого уже не було. Всі жили теперішнім. Жахливим теперішнім.

Страшно подумати, щоб зі мною було б далі, якби в казармі не з'явився Ка-Бо.

Ка-Бо був найсильнішим, найспритнішим, найшвидше перетворювався в Арахніда. На Арені він завжди перемагав, але нікого ніколи не калічив і не вбивав, йому якось вдавалося контролювати тваринну лють.

Я почав підмічати це, довго розмірковував. З'явилася надія, що з павуком, у якого мене перетворюють, зможу справитись і я. Довго не наважувався заговорити з Ка-Бо. Юнак завжди тримався осторонь. Арахніди його навіть трохи побоювались. А я найбільше боявся, що до кінця своїх днів продовжуватиму жити в страху перед жерцями і їх тортурами, в ненависті й презирстві до себе.

Але несподівано Ка-Бо першим підійшов і заговорив. Виявилось, він також за мною спостерігав, і здогадувався про мої міркування. Те, що розповів Ка-Бо перевернуло свідомість. Юнак вперше заговорив про мрії, яких у нас, звичайно, не могло бути. А у Ка-Бо були… Ка-Бо був не таким як усі.

— Августе, — казав він, — ми ж набагато сильніші, ніж люди. Жерцям не встояти. Якщо захочемо їх знищити то зробимо це. Чому ви так боїтеся темних? Чому так покірно виконуєте їх накази? Чому ніколи не збунтуєтесь? Навіть якщо ми загинемо, то загинемо за мрію бути вільними. Невже ти хочеш залишитись вбивцею до кінця своїх днів?

— Я уже вбивця, Ка-Бо… Це тавро назавжди…

— Але чи хочеш ти ним залишатись?!

Я не хотів. Але слухав товариша і не розумів, чому мені самому раніше не приходили подібні думки. Чому ніхто ніколи не думав про втечу?! І зрозумів, що причиною був страх. Він і тоді зупиняв мене:

— Ка-Бо, що буде з нами, якщо втечемо? Як вижити людині… яка вже й і не людина..? За нами влаштують полювання і жерці, і звичайний люд, який боїться перевертнів. Чи знайдемо своє місце у світі, де ніхто не чекає?

— Не знаю… — чесно відповів товариш. — Але якщо не спробуємо, то ніколи й не дізнаємося.

Ці слова стали вирішальними. Вони і сам Ка-Бо перетворились на тоненьку соломинку, за яку я вхопився, як хапається потопельник — з безнадійною надією. Думав, цих слів буде достатньо і для інших побратимів… Але все виявилось набагато складнішим. Не всі думали так як ми, не на всіх тягарем лягло жахливе життя у ярмі убивці. Хтось як і раніше безмежно боявся, хтось навіть не хотів чути про будь-які зміни, а хтось відверто їх не хотів. Лише шестеро погодилося йти з нами.

Не чекаючи, доки Вірні прибічники приріжуть нас уві сні, ми вирішили тікати тієї ж ночі. Але нас уже чатувала засідка. Та ні жерці, ні ми самі не очікували, що, коли почнеться справжня бійня, до Втікачів приєднаються ще десяток Арахнідів. І нам вдалось, Айхо. Вдалося утекти!

Лише тоді, друже, коли відірвались від переслідування і опинились на волі — ми розгубились. Ніхто, насправді, не знав, що ж робити далі? І кожен пішов своєю дорогою. Разом залишились я, Ка-Бо, Дарко і Схав.

— Схав?

— Так, Айхо, павук, який врятував тебе у підземеллі андерів — це побратим, з яким я тікав з полону.

— Не може бути…

— Розумію, все це чути, певне, жахливо… — винувато потупив яскраво-сині очі Августе.

Я гаряче схопив учителя за руку:

— Продовжуйте, Майстре!

Почувши шанобливе «Майстре», Августе підбадьорився і

продовжив:

— В перші дні мандрів, ми більше нагадували переляканих дітей, ніж воїнів, які щойно втекли з клятої в'язниці. Усе, що бачили, з чим стикалися — було незнайомим, чужим. Чужими і ми були для світу. А далі ставало скрутніше.

Я не знаю чому, але скоро Схав і Дарко все частіше безконтрольно перетворювались на павуків. А згодом і зовсім не могли повернутися в людську подобу.

Не уявляєш, Айхо, як страшно і боляче спостерігати за трагедією, що відбувається з друзями, а ти нічим не можеш допомогти.

Кожного разу засинаючи, я жахався думки, що прокинусь павуком і вже ніколи не зможу стати людиною… Якби не Ка-Бо, навіть не знаю, щоб тоді трапилось. Товариш змушував триматись, підбадьорював, хоча я бачив, що і він перебуває на межі відчаю. Ми вже не могли спокійно дивитися друзям в їхні налякані очі. Побратими не розуміли, чому ми залишаємось людьми, а вони перетворились на павуків.

І одного ранку, прокинувшись, зрозуміли, що Схав і Дарко пішли… Серед ночі… Просто зникли… І знаєш, тоді я відчув страшенне полегшення. Наче ярмо скинув з плечей. Ніколи ми з Ка-Бо не згадували про це… Навіть тоді, в той ранок, просто прокинулись, зрозуміли, що трапилось і мовчки пішли…

Наше життя змінилося на краще. Потроху забувалися жахіття. Починали вірити у те, що ми люди, і наше місце серед людей. Перестали уникати селищ і міст. Все частіше затримувались там. За харч і нічліг наймалися на роботу. А оскільки фізично набагато сильніші ніж люди, то роботу виконували справно і швидко. У нас навіть з'явилися постійні клієнти.

Вже більше півроку ми жили в невеличкому містечку на півдні Узбережжя. Винаймали невелику хатину, Ка-Бо навіть птицю розвів… — і Авгус розсміявся, ненадовго замовк, та все ж продовжив: — Ми вже нічим не відрізнялися від міщан. Ні одяг, ні манери, ніщо не виказувало в нас колишніх рабів і… вбивць. Але одного разу трапилось те, що трапилось…

Ввечері після роботи, ми зайшли в таверну повечеряти. І тут за сусіднім столиком я побачив… чорноволосого. Він преспокійно сидів і розмовляв, ще з трьома чужинцями, бо всіх міщан ми знали в обличчя. Чорноволосий, звичайно, не впізнав мене. Я виріс. З беззахисного дитяти перетворився на високого дужого юнака. Коли я побачив вбивцю батька, перед очима одразу ж промайнули всі ці сім років жаху. Навіть не пам'ятаю, чи прикладав особливі зусилля, але в мить, на очах у здивованих і нажаханих відвідувачів, перетворився на павука і, як блискавка,

кинувся на чорноволосого. Ніхто не встиг нічого зробити, як труп вбивці батька, безформною масою впав на брудну підлогу. Але те, що трапилось далі, змусило отверезіти. Троє чоловіків, що бесідували з чорноволосим, отямившись, скочили зі стільців і одночасно, наче мечі повиймали з під довгих плащів магічні палички. Перший удар відкинув мене до стіни. Під вагою кремезного тіла розліталися в усі боки столи, посуд, відвідувачі. Другий удар обпік праве плече, і, здалося, що я вже не зможу підвестись. Але як завжди на допомогу прийшов Ка-Бо. Уявляю, як шокувало його те, що відбулося, він не розумів, чому я раптом накинувся і вбив того чоловіка, але нічого не з'ясовуючи, став на мій захист. Ка-Бо був дуже сильним. Ніхто з магів не чекав, що в залі є ще один Арахнід. Тому, коли Ка-Бо несподівано напав, у них не залишилось шансів на порятунок.

Ми тікали так швидко, як тільки могли. Жахлива реальність, у яку ми не хотіли повертатися, непрохано знову увірвалась у життя. І я розумів, що все це відбулося через мене. Ка-Бо ні про що не запитував і від цього ставало ще гірше, тож першим заговорив я. Я виправдовувався.

— Ти шкодуєш? — спитав товариш.

— Так… Ні!.. Не знаю…

— Тоді забудь! Не шкодуй! Ніколи ні про що не шкодуй. Просто май сміливість зробити правильні висновки.

Після слів Ка-Бо моє сумління, що впало тяжким каменем на душу, нарешті заспокоїлись. Я зрозумів, що хотів сказати товариш. Я все зрозумів.

Життя знову перетворилося на суцільну втечу. Жерцям швидко стало відомо про той інцидент у таверні. Не кожен день люди бачать на власні очі перевертнів! І на нас відкрили полювання. Усі!

Декілька разів ми ледве не потрапляли у пастки. Нас гнали, як звірів. Щохвилини відчували, що переслідувачі дихають у потилицю. Ми були втомлені, налякані. Але Ка-Бо не здавався, він змушував продовжувати втечу.

Дрімучий ліс Сафли, здається, надійно заховав нас. Уже третій день ми брели непролазними хащами, сподіваючись, що нарешті відірвались. Обезсилені, голодні завалились на м'який зелений мох і вперше за довгий час міцно заснули. На світанку Ка-Бо розбудив:

— Ч-ш-ш… — і вказав рукою в напрямку поваленого старезного дерева, яке вирваним кореневищем, наче мертвим потухлим оком, сліпо зиркало на нас.

Спросоння, я не зрозумів, що відбувається, але скоро гостре чуття павука вловило ледве помітні рухи. За деревом хтось був.

Ка-Бо різко повернув голову:

— Там теж хтось є.

— І там, — приречено мовив я, обертаючись. Переслідувачі вже не приховували своєї присутності.

Це були не прості селяни, що вийшли облогою на перевертнів. Вкутані в усе чорне, зі страхітливими химерними сірими масками на обличчі, Загін Мисливців на Нечисть, що прислуговував жерцям, обступив тісним кільцем. Тут уже не втечеш. Єдине, що залишалось, це померти, щоб не потрапити у лапи чорних.

Мовчки переглянувшись з Ка-Бо, ми розуміли, що маємо робити. Миттю перевтілились у павуків і відчайдушно кинулись на ворога. Але дві стрімких стріли несподівано поцілили одночасно в груди мені та товаришу. Я вже потягнувся рукою, щоб зламати непрохану гостю, яка б Арахніду не причинила ніякої шкоди. Та раптом рука безсило зависла, повітря стало густим, наче кисіль, перед очима поповзли кола, а голос товариша неприродно розтягнувся, зіжмакався у жмуток незрозумілих звуків. Світ нарешті затих в німому безкінечному мороці.

Очуняли ми не в дрімучому лісі. Довкола яскраво світило сонце, заливаючи мальовничу уквітчану галявину теплим радісним світлом. Ніщо, здається, не нагадувало нещодавнього нападу і отруйних стріл, якими полонили вороги. Я спробував поворухнутись, і здивувався: ні руки, ні ноги не зв’язані. Поряд під крислатим могутнім деревом мирно спав Ка-Бо. «Може, це сон?» — майнула думка.

Я спробував піднятись та наче нізвідки поруч повстав дуже високий худий чоловік у довгій смарагдовій мантії. Його немолоде обличчя світилось спокоєм, якоюсь величною впевненістю. Кущисті сиві брови ледь-ледь насуплені, а світло-сірі очі уважно розглядали, вивчаючи.

Я завмер, забувши про всі небезпеки, втечі, і переслідувачів. І прикипів поглядом до незнайомця. Не знаю, скільки часу ось так ми стояли, дивлячись один на одного, доки я не почув стривожений голос Ка-Бо. Товариш різко зірвався на ноги, але сивий чоловік всього лише підняв довгу худу руку долонею вперед. Ка-Бо зупинився.

— Стій. Я не зроблю вам зла. Я прийшов допомогти, — наче карбуючи кожне слово, промовив незнайомець.

— Де Мисливці на Нечисть? — недовірливо, готовий в будь-який момент до нападу, спитав Ка-Бо.

— Далеко звідси. Вони більше не зашкодять.

— Що? — зле розсміявся товариш. — Хочеш сказати, ти один

впорався з цілим загоном? Геть з дороги! Августе, забираймося звідси!

— Зачекай, Ка-Бо, я хочу послухати чоловіка. Товариш лише здивовано глянув.

— Якщо ви нарешті випустили пару і готові почути, я почну, — перебив незнайомець. — Мене звуть Майстром Каро. Я вчитель Школи Природознавства. Відшукую по Узбережжю дітей, у яких неординарні здібності, для навчання в Університетах Шанталії. Часто мої методи не зовсім законні, це що стосується дітей, які потрапити до рук жерців. Їх я просто викрадаю або викуповую. Про нещасних, яких темні перетворюють на Арахнідів, я чув давно, та ніяк не вдавалося дізнатись про місцезнаходження казарм. Але коли в місті почув про двох перевертнів, то зрозумів, це мій шанс. І ваш також, — чоловік раптом замовк, наче чекав відповіді.

— Чому маємо вірити тобі?! — не забарився Ка-Бо.

— Тому, що все ще живі. І… тепер вільні.

— Вільні?..

— Так, можете хоч зараз іти на всі чотири сторони.

— Ти чуєш, Августе, — штурхав Ка-Бо, — можемо йти.

Незнайомець не зводив з мене очей.

— Зараз ви дуже далеко від місця, де потрапили в пастку, — продовжував чоловік. — Тут вас точно шукати не будуть. Принаймні певний час, доки знову не викриєте себе. І тоді втечі розпочнуться спочатку. Невже хочете все життя жити в страху? Рано чи пізно, але вас повернутись до казарм…

— Не слухай його, Августе! — виступив уперед Ка-Бо, наче собою хотів перекрити дорогу дивним словам незнайомця, які цілили мені в самісіньке серце.

— Як вам вдалось здолати цілий Загін Мисливців? — не чуючи товариша, звернувся я до Майстра.

— Мені б це не вдалося, темних надто багато. Проте я зміг викрасти вас прямо з-під носа Мисливців. Повір, за двадцять років я навчився робити це дуже справно, — Каро усміхнувся.

— Добре, але як тоді ми потрапили сюди? Як ви один з двома непритомними могли відірватися від переслідування?

— Я був не один. Мені допоміг побратим, — все ще усміхався Майстер.

— Ви, що жартуєте? Двом чоловікам таке не під силу! — втрутився Ка-Бо.

— А я не казав, що мій побратим людина.

Каро різко свиснув. Ми відсахнулися, наче уникаючи несподіваного нападу, а у повітрі з’явився велетенський птах. Тоді я вперше побачив ворота.

— Пропоную забути нарешті про страхи, втечі й переслідувачів, — заговорив учитель. — Ви зможете спокійно жити на вільній від жерців землі, навчатися серед таких же незвичайних підлітків, нарешті радіти молодості… І, можливо, вчителі Шанталії зможуть допомогти позбутися або хоча б уповільнити жахливі трансформації, які за чорною волею жерців відбуваються у ваших тілах. Ви перетворитесь з вічних утікачів на вільних людей, які зможуть колись допомогти таким же, як і ви, незвичайним дітям. Але для цього потрібно довіритись і полетіти зі мною.

Повірити Майстрові було складно і легко одночасно… Я наче забув про все. Вже бачив казкові картини, змальовані незнайомцем. Вже був там, вдихав на повні груди повітря свободи, безпеки і спокою.

— Я згоден.

— Августе! Що ти робиш? — вигукнув Ка-Бо. — Невже з одного рабства хочеш потрапити в інше? Звідки знаєш, що на тебе там чекає? Можливо, ці люди теж проводитимусь експерименти. Можливо, вони хочуть і собі навчитись створювати Арахнідів?!

— Ні-ні, друже, це наш шанс! Навіть не говори цих страшних речей, — благав я товариша. — Давай погодимось. Я так втомився від усіх цих втеч, від власного страху. Я хочу вірити, що нарешті зможу змінити життя. Пам’ятаєш, це ж ти казав, що ми повинні мріяти, мріяти бути вільними!!!

— Мріяти, а не бездумно лізти в пастку. Якщо цей чоловік не бреше, ми вже зараз можемо піти звідси. Піти і почати життя спочатку. Забувши про все, що було в минулому. А там, куди ти зібрався, кожен день будуть нагадувати, хто ти є насправді.

— Ка-Бо, але я й так про це пам’ятаю! А якщо вони зможуть допомогти?!

Каро мовчки слухав, не втручаючись, але раптом перебив:

— Не хочу вселяти непевних надій на зцілення. Знаю одне: вчителі докладуть усіх зусиль, щоб допомогти, але гарантувати повне одужання не зможе ніхто.

— Ось бачиш!!! — вигукнув Ка-Бо.

— Це всього лиш свідчить, що чоловік не намагається нас обдурити! І я вірю йому!.. Хочу вірити…

— Августе!

Кожне слово друга боляче ранило, я вже зрозумів, що тут наші дороги розходяться.

Як ти знаєш, я поїхав з Майстром Каро до Шанталії. Закінчив Університет Тіней. Скоро забув про страхи, навіть почав забувати про те, що Арахнід. Став Майстром, шанованою людиною, почав навчати дітей. Але ще й досі шкодую, що тоді забракло духу

вмовити Ка-Бо поїхати зі мною. Я так боявся, що він зможе переконати лишитись. Гірко усвідомлювати, що не доклав усіх зусиль. Утік від товариша.

Як бачиш, мені так і не змогли допомогти повністю позбутися здатності трансформуватись на Арахніда, але вчителі зупинили процес безконтрольного перетворення. Я можу і надалі залишатись в тілі людини, а при бажанні ставати павуком. Та я вже декілька років не перетворювався і майже забув, що вмію це робити. Повірив, що такий, як усі. І от сьогодні… Все нагадалось. І та нестримна лють, яка приходить разом з павуком, мене лякає. Я не хотів, щоб хтось дізнався…

— Майстре, але це ж ви допомогли Делеї вибратися з пастки і врятували мене!

— Так… Але… Айхо, я хотів розповісти тобі ще дещо. І вибачитись, що направив вас з Зуфаром до зачиненого входу Вежі.

— Та, дурниця, — відмахнувся я, а сам аж здригнувся, згадавши дзеркальне підземелля.

— Коли я спустився у псевдо-колодязь, — почав Авгус, — майже одразу вистежив викрадачів. Відчуття павука не підвели. Я ще не бачив зрадників, але вже міг чути. Вони поводились безпечно, бо не підозрювали, що їх підслуховують. Голос Майстра Спока упізнав одразу. А от другий, ще юний, але вже владно-металевий — чув наче вперше. Він потішався над якимось старим. Сказав так: «Пихатий всезнайка потрапив на гачок. Уявляєш, дав на роздуми три дні. Готовий обміняти мої знання про ЗГУБУ на нашу свободу. Старий і не підозрює, що я вже і без нього підготував шляхи до відступу. Трохи промучився з патрулем, але тепер нам ніхто не перешкоджає і пустоголова Делея нарешті не плутається під ногами. Завтра прибуде корабель і ми нарешті заберемося звідси. А старий хай думає, що через три дні я прийду і в обмін на свободу розповім, що шукають жерці.

— То він про нас знає?! — жахнувся Спок.

— Заспокойся, — холоднокровно перебив молодий. — Він чесно чекатиме три дні. Бо впевнений, що я прийду. Він же Лицар, Майстер! — і незнайомець хижо розреготався.

Розмова змовників настільки захопила мене, що я не відразу вловив дивний звук, що долинав з протилежного боку коридору. Коли розчув нарешті слабкий голос Делеї, не роздумуючи кинувся на допомогу. Ці покидьки замурували бідолашну в ніші стіни так, як і тебе. Благо, я з'явився вчасно. Коли розбив кладку, дівчина була ледь жива. Я підхопив непритомну білявку на руки, але дорогу перегородив Спок. Зрадник розумів, що не може випустити нас живими. Але Спока занапастила самовпевненість. Він знав, що, як Майстер, сильніший за мене, але не знав, що

насправді має справу з Арахнідом. Коли зрадник в чергове намагався поранити беззахисну дівчину, я не витримав і трансформувався…

Шансів у Спока не залишилось… Він загинув.

В цей момент опритомніла Делея. Коли бідолашна побачила велетенського павука, то стрімголов кинулась навтьоки. Я не став наздоганяти… Потрібен був час, щоб повернутись до людської подоби, але отримане поранення заважало перетворенню. Згодом я почув ваш з Зуфаром прихід. Тепер заспокоївся, бо знав: Делея має захисників. Я ж мав відшукати іншого зрадника. Але перед тим поховав Спока. Чуття павука підказувало, що другий темний ще у підземеллі. Але замість жерця наштовхнувся на тебе. Решту ти знаєш… — Августус тяжко зітхнув. — Я знову вбивця, Айхо, знову…

— Майстре, ви ж врятували нас з Делеєю!!! — поквапився я зупинити неприємні спогади вчителя. — І ви знаєте, що я нікому не розповім. Все залишиться, як раніше. Ви — Майстер Августус, улюбленець спудеїв, шанований вчитель Університету Природознавства.

Августус сумно всміхнувся.

— Не треба, Айхо. І ти, і я розуміємо, що вже не буде так, як раніше. Тим більше, що насувається війна. Вона несе переміни. Тривожні переміни… Навіть цей ранок, — синій погляд замислено потонув у вікні, — ніхто не знає, що принесе він.

Я аж здригнувся. Ранок!!! Зовсім забув, що мав забрати в Майстра Каро дозвіл для сестри Ортаха. Без нього Ортах не допоможе посадити Делею на корабель. Хоча… тепер не знаю, чи подруга в стані подолати небезпечну подорож. Зараз вона спить і це на краще. Хай набирається сил. Я ж займусь дозволом.

— Майстре, мушу бігти. Але…

— Кажи.

— Чи не могли б ви приглянути за Делеєю, доки я повернусь?

— Не хвилюйся, з нею усе гаразд. Зараз сон для неї найкращий лікар. Але я пригляну. Біжи.

— Дякую, Майстре.

Я чимдуж побіг до Каро, благаючи небеса, щоб застати його в будинку. Але Майстра вже не було. Що ж робити, тепер до Каро не пробитись. На Раду ніхто не пустить. От халепа! Але з голови не виходила розповідь Августуса. Про якого старого говорив шпигун? В Університеті кожен другий Майстер поважного віку, на кожного можна сказати „старий“. Але хто з Майстрів погодився піти на домовленість зі зрадником? Кому найбільше потрібно знати, що шукають жерці? Комусь із Ради Університету? Але ж до неї входить і Каро, і дід. Ні, не може бути… Якби ж знайти

Майстра Каро…

— Дивись, куди йдеш! — обурився старшокласник.

— Вибач, — бовкнув я і, ввігнувши голову, поспішив забратися геть.

— Ану стій! Ти ж Айхо?

— Так…

— От ти мені й потрібен.

— Але я ж вибачився!

Старшокурсник вишкірився:

— Тримай, це наказав передати Майстер Каро.

— Що? — не вірячи удачі, я розгорнув папір, який виявився дозволом для сестри Ортаха. — Дякую, друже, ти, ти… врятував мене!!!

— Та я тут до чого. Наступного разу дивись куди ідеш.

Я з полегшенням видихнув і оглянув Університетський двір, який тепер більше нагадував метушливий сакарійський базар. Розмірене студентське життя змінилося загрозливим передчуттям війни. Варта гриміла обладунками, які недоречно весело виблискували на сонці. До кожної з чотирьох Брам тягнулися довжелезні картаті черги колишніх спудеїв, а тепер майбутніх воїнів, які скоро повернуться на рідні землі, щоб захищати їх.

Де ж серед цього хаосу шукати Ортаха? Та й Зуфара я не бачив зі вчорашньої ночі. Можливо, у нього є новини?

— Айх-о-о-о!!! — чийсь панічний крик пролунав просто над вухом.

— О небеса! Орташе, чого верещиш? Ти ледве не зробив мене заїкою!

— Це катастрофа!!! — продовжував лементувати скуйовджений юнак. — Бідолашна сестра вже другу годину стоїть перед Західною Брамою, але її ніхто не впускає! Ти ж обіцяв отримати дозвіл!

— Схаменись, я нічого не обіцяв.

Ортах закусив нижню вирячкувату губу. Скривився, як засушена ягода, готовий заплакати.

— Я не обіцяв, — перервав слізливі наміри, — а всього лише казав, що спробую, — Ортах скривився ще дужче. — Ну, гаразд, заспокойся. Ось дозвіл. Біжи до сестри! Вона вже, певне, зачекалась!

На мить здалося, що в очах Ортаха промайнуло щось схоже на лють, але згодом карі очиська кумедно закотилися і колишній однокласник з хвалебними одами кинувся обійматись.

— О, Айхо! Ти, ти!.. Я знав, що ти хороший, ду-у-уже хороший, — з банькатих очей котилися сльози радості.

— Іди вже, — знітився я, ледве відірвавши від себе Ортаха.

Ще разів зо п’ять подякувавши, юнак нарешті стрімголов побіг до Західної Брами.

Тільки коли однокласник пішов, я згадав, що не поговорив з ним про поїздку Делеї. Тьху, слізливий тюхтій відвернув від головного. Потрібно знову шукати Ортаха. Але, можливо, це на краще. Одразу поговорю і з сестрою, адже це їй ми ввіряємо Делею.

Несподівано вже знайоме відчуття змусило зупинитись… Очі застелила сиза пелена. Зник, наче розчинився у ранковому тумані, гамірний натовп. Велетенські дерева розправили похмурі зимові крони. На Університетській площі залишився я один… Стояв і боявся поворухнутись, наче цим зруйную магічну неможливу мить передчуття, що вона тут! Не втримавшись, я повернувся і все враз опинилось на місцях: вояки, спудеї, викладачі, вуличний шум, схвильовані розмови, грізні вигуки варти…

— Айхо? Айхо!

Я закрутив головою, прагнучи повернути втрачену магічну мить.

— Ти спиш на ходу? — вишкірився Зуфар, намагаючись спіймати мій затуманений погляд.

— Я…

— Ти хоч заплющив сьогодні очі?

— Ні, і не збираюсь. Зі мною все гаразд.

— Воно й видно. Я ледве догукався.

— Мені здалося, що…

— Що здалось?

— Ну-у-у… Та ні, забудь. Я й справді, певно, не виспався.

— Поспати сьогодні вже не доведеться! — очі друга сяяли від щастя. — Нарешті передали секретного листа для батька Короля Зуфара ІІІ. Так що чекати більше не потрібно. Час вирушати! Посланець Совредо передав, що для від’їзду усе готове.

— А як же Делея?!.

— Айхо, я не можу чекати приїзду сестри Ортаха. У цьому листі ім’я посадовців, які зрадили мого батька і, можливо, готують замах. Невже думаєш, що я…

— Зачекай, брате, я все розумію. Та сестра Ортаха вже прибула. Я щойно віддав перепустку. Ми хоч зараз можемо домовитись за Делею. І тоді не гаючи більше ні хвилини — в дорогу!

— Чого ж мовчав?!

— Та… я не мовчав…

— Ходімо. Думаю, знайдемо Ортаха у Класах. Обдивившись усі кімнати, перепитавши усіх, кого могли, — нічого не дізнались.

Ортах з сестрою, наче крізь землю провалились! Ніхто їх не бачив… Вже втретє ми обійшли Будинок Спудеїв з першого до останнього поверху, але марно. Кожного разу, як я минав черговий коридор, чомусь кортіло озирнутися. Я забував про Ортаха, і ледве вловимий запах, що катував пам'ять нестерпною тугою, незрозуміло звідки переслідував мене.

— Айхо, я востаннє зазирну у Правицю, і якщо їх ще й досі там нема, більше шукати не буду. Цей лист палає вогнем у мене на грудях, — лютував Зуфар.

Я мовчав, бо відповісти було нічого.

— Зуфаре! — окликнув друга однокласник. — Ти, здається, шукав Ортаха.

— Так! Ти їх бачив? — ледве не вхопивши юнака за грудки випалив Зуфар.

— Чув, він з сестрою зараз у Правиці.

Зуфар, навіть не подякувавши, кинувся по коридору. Рвучко відчинились важкі двері. Затуливши собою весь прохід, товариш, наче зачарований, завмер…

— Зуфаре, вони там? — гукав я, проштовхуючись між другом і дверима. — Ну, чому став? Дай прой…

Недоговорена фраза каменюкою затулила рота. Забило подих, можливо, я навіть декілька разів намагався глибоко вдихнути, але не зміг. Дивився широко розплющеними напівбожевільними очима і не вірив.

Зуфар обережно відступив, і я нарешті добре роздивився тендітну, до болю знайому, навіть зворушливу фігурку Мії. Вона стояла до нас в півоберта, і гріла руки біля розпаленого каміна. Коли нарешті озирнулася, мені здалось, що моє серце разів зо п'ять шубовснулося в п'ятки і піднялося назад. На красивому обличчі дівчини промайнула тінь не то здивування, не то розчарування. Темні очиська наче загусли, засмоктуючи мене і позбавляючи здорового глузду. А потім вона… усміхнулась… так мило, привітно… І я пропав…

В кімнату увійшов Ортах, і ми усі, наче за командою повернули голови, але Мія дивилася лише на мене.

— О, друзі, ви тут? — трохи розгублено заговорив колишній однокласник. — Познайомтесь, це моя сестра, Картея.

Я лише голосно проковтнув слину і нарешті шумно вдихнув повітря. Стало так млосно, що Зуфар мусив підхопити мене рукою. Я боявся, що товариш заговорить, але він мовчав, мовчав і я. А Мія невідривно, ненаситно, наче живилася моїм страхом, дивилась на мене. І мило усміхалась…

— Картея, познайомся, це мої друзі Айхо та Зуфар, — пробурмотів Ортах.

В голові наче стався вибух від жахливих здогадів, які нестримною лавиною атакували свідомість. Яка Картея? Це ж Мія!.. І Мія не сестра Ортаха… Що відбувається?

Мія підійшла і простягнула для привітання руку.

На завжди врівноваженому обличчі Зуфара одна фарба змінювалась іншою, від смертельно блідої до криваво-багряної. Товариш стояв, як вкопаний, навіть не поворухнувся. Тоді дівчина повернулася до мене, і я відчув її гарячий подих. Тендітна рука легко лягла в мою, Мія непомітно прошепотіла:

— Мені так страшно…

Беззахисні слова гарячим тавром впилися в мозок і одночасно в серце. Та за мить, коли я знову глянув на Мію, її незворушність примушувала забути про неможливе…

Ортах дурнувато шкірився, чекаючи чи то доки підемо, чи скажемо, чому прийшли. І я, наче вперше, глянув на юнака.

Невже цей недолугий, кволий хлопчина, над яким усі збиткувалися, і є тим небезпечним невловним шпигуном, який керував самим Майстром Споком, водив за ніс усю премудру Раду Університету, Каро і Радо разом узятих. Та що казати, я жив, навчався, спілкувався, допомагав цьому хлопцю і навіть не підозрював, який монстр прихований за цією недолугою і, здається, безневинною зовнішністю. Навіть зараз я спостерігав за Ортахом, за його сором'язливістю, невпевненою мовою, і не міг повірити, що переді мною підступний ворог.

З оціпеніння вивів ясний і твердий голос Зуфара:

— Орташе, ми хотіли б познайомити твою е-е-е, — товариш запнувся, — твою сестру з Делеєю. Хоча Картея певне пам'ятає дочку вашої колишньої покоївки? Ти ж розказав Картеї про нашу домовленість?

Ортах на мить зблід, ошелешено перепитавши:

— З Делеєю?

Нарешті я зрозумів, про кого бідолашна подруга казала:

„Це він… Це був він". Ортах, ще не знав, що Делея врятувалась, а його напарник Майстер Спок — мертвий. Тепер зрозуміло, чому зрадники хотіли позбутись Делеї. Адже дівчина добре знала справжню сестру Ортаха і якби встигла побачити Мію, то план жерців провалився б. Але темні не знали, що їх задум приречений з самого початку, бо Мію знаю я…

— Ти ж не забув про нашу домовленість? — слова Зуфара прозвучали не запитанням, а скоріше беззастережним ствердженням.

Товариш ледве стримувався, щоб не накинутись на Ортаха. Але опанувавши себе, підхопив Мію під руку і, не звертаючи уваги на німі заперечення дівчини й глибоке здивування Ортаха, майже

виволік її з кімнати.

— Але я ще нічого не розповів сестрі! — навздогін викрикнув Ортах.

— Нічого, я розповім їй усе по дорозі. Айхо, ти поки порозважай Ортаха. Ми скоро повернемося.

— Я з вами! — спохватився.

— Ні!

Непохитність Зуфара змусили підкоритись.

Двері грюкнули. Грюкнуло щось і в серці. В кімнаті залишились тільки ми з Ортахом. Тепер я розумів, що переді мною не просто колишній однокласник, саме зло чорною невідомістю зачаїлося і, здається, підозрює про неминучу поразку. Але я помилився, Ортах не підозрював. Він уже все знав…

Ще донедавна невисокий на зріст, сутулий юнак, наче за мить, виріс на цілу голову, розправився; м'які, ніби пожовані, риси обличчя загострилися, мовби наточені леза; банькаті очі блиснули сталлю. Від несподіваного дивовижного перевтілення я відступив на крок. А коли Ортах заговорив, то холодно-металевий, чужий, нечутий до цього голос стиснув лещатами похололе серце:

— Твій товариш зробив помилку, — жрець зле усміхнувся.

— Яку?

— Що залишив тебе сам на сам зі мною… — лиха посмішка не сходила з вуст Ортаха. — Не думав, що саме ви, нікчеми, викриєте мене.

— Ти про що? — тягнув я час.

— Не прикидайся дурнем, Айхо! Якби твій Зуфар не проговорився про Делею, я б, можливо, ще мав надію. А так… — холодні очиська жерця колюче зиркнули. — Тільки от ніяк не розумію, як дівчиську вдалося вижити?

— То викрадення Делеї твоїх рук справа? — намагався я розговорити зрадника.

— Викрадення? — зареготав Ортах. — Викрадення не входило в мої плани. Після того, як дурепа відмовилась допомогти, вона повинна була сконати у підземеллі!

Я відчув, як нігті впилися в долоні…

— Виявляється, не така Делея і дурепа, якщо змогла вирватись з лап цербера Спока.

Ортах не зважав, продовжував хижо шкіритись:

— До речі, Орташе, знаєш, що Майстер Спок відправився до проклятої Темряви Прабатьків?

Самовпевнені очиська перестали скалитись… Мертвий холод і злість вкутали погляд.

Ні… Ортах не знав, що Спок мертвий.

— Хочеш сказати, що білявка змогла здолати Майстра? — недовірливо гаркнув жрець.

— Не вона.

— А хто??!

Я мовчав. Впевненість потроху поверталася. З насолодою я спостерігав, як Ортах втрачає терпець.

— Хто??! — повторив зрадник.

— Вже не має значення.

— Ох, Айхо, Айхо, — злість Ортаха раптом змінилась лінивою самовпевненістю. — Як же я шкодую, що тоді в Озері ти виплутався з моєї пастки…

Я голосно ковтнув слину, по-зрадницьки видаючи власне хвилювання. Ортах задоволено продовжив:

— Інтуїція не підвела. Коли ти з'явився в Класі, я відчув, що матиму проблеми. — Ортах пекуче зиркнув. — Ми так довго з Майстром Споком вербували Делею: передавали листи „покійним" батькам, „благородно зберігали" таємницю… І вже майже втерлися в довіру. Аж тут намалювався ти — невдахо… А місія білявки була такою важливою!.. Дівчина мала підтвердити, що посланниця жерців — насправді моя сестра. Всі знають, що Делея єдина в університеті, хто знає мою сім'ю. І все ж так добре клеїлось. Та раптом ти звалився нам на голову зі своєю дурнуватою впертістю і нахабним розслідуванням. Ги-ги-ги. Спочатку я потішався над вами, але згодом зрозумів, що помилився. Тебе давно потрібно було прикінчити. Собі допоміг би та й цим пихатим Каро і О насолив би. Та, на жаль, дав я маху. Але нарешті випав слушний момент, щоб усе виправити…

Обличчя колишнього побратима і однокласника змінилось… Наче провели невидимою рукою, зняли клейку маску, стерли емоції. Переді мною повстало лице мерця… Ще недавно люті очиська раптом страхітливо закотилися під лоб, оголивши сліпі сіруваті білки. Некеровані руки Ортаха, ніби надламані, різко змахнули догори, долоні зімкнулись. Я не вчувся, як позадкував до стіни і наштовхнувся на вхідні двері. Не знаю, чому в той же момент не кинувся навтьоки. Липкий страх підступно приклеїв до жахливої картини. Моторошна нерухома постать Ортаха спалахнула, мов свіча.

Я перелякано вхопився за ручку дверей, але тут же відстрибнув: розпечений метал обпік жаром. Лише зараз на кам'яних стінах я побачив жовто-багряні язики полум'я, що скажено вистрибували, заполонивши за мить усю кімнату. Смертоносні палаючі грона звисали навіть зі стелі. Я відчув, як шкіра почала стягуватись. Як сальну агуку, мене повільно підсмажували на вертелі. Кожен новий подих обпікав груди.

Я безпорадно зиркнув на Ортаха, точніше на палаючий смолоскип, що недавно був Ортахом і крізь багряний вогонь палаючого тіла розгледів знайому хижу усмішку жерця.

„Вогонь, наче сказився…“ — згадав здивовану фразу Делеї. Під ногами задвиготіло. Ненажерливе полум'я боляче гризнуло, але мій відчайдушний крик заглушив гуркіт кам'яної кладки, яка чомусь розповзалась під ногами. З-під підлоги виклюнувся цупкий пагін і, незважаючи на вогонь, настирно ріс, за мить перетворившись на крислате дерево. Розкішна крона заполонила усю кімнату. Від болю, жару та диму я майже нічого не бачив. Можливо, це були передсмертні марення. Але дивне дерево, наче ненаситна губка, затяжним шумним вдихом заковтнуло весь вогонь. Не встигло запалати, як перетворилось на золу… Розсипалось… І все затихло… Із сірої димки попелу повстав Даклар…

В очах потемніло. Легені, здається, згоріли вщент, жоден подих більше не ввійде у груди. Наче підкошений, я звалився на підлогу.

— Айхо… — далекий голос наближався. — Айхо! — прозвучало зовсім близько. — Чуєш мене?

В голові гуділи сотні бзичаків. Я чув, але не мав сил відповісти.

— Айхо? — знову потурбував голос.

Розплющити очі було важко, як ніколи. Та все ж я намагався. Схилившись наді мною сидів схвильований Даклар.

— Ну, нарешті.

Я спробував усміхнутись. Не вийшло. Проте дикий біль уже не турбував. Подих не обпікав груди. Руки і ноги, наче випробовуючи здогадку, поворухнулись… Все гаразд. Ніби й не було жахливої пожежі, ніби й не палав мов головешка, ніби…

Я різко зіскочив на рівні ноги:

— Ортах! Де Ортах? Де зрадник?

— Заспокойся, Айхо. Для чого тобі Ортах, радій, що живий, — якось дивно ховаючи очі відповів Даклар.

— Ортах! Це він влаштував пожежу! Я ледве не згорів… І я нарешті озирнувся…

А й справді, де ж сліди жахливого полум'я? Де зруйнована кам'яна кладка? Де врешті решт мої опіки?

— Що тут трапилось?! — з недовірою зиркнув на доломарта, добре пам'ятаючи його появу.

— Я б міг сказати, що нічого… але ж ти не повіриш, — відповів Даклар і сміливо глянув у вічі, — Айхо, ти повинен пообіцяти, що нікому, чуєш НІКОМУ, не розповіси про те, що сталося.

— Як це? — не зрозумів. — Я не можу змовчати про зрадника!

— Про Ортаха можеш розповідати, що хочеш. Але… про мене — ні слова!

— Про тебе?

— Ти нічого не пам’ятаєш? — зрадів Даклар.

Я глянув на молодого доломарта. Його бурштинова шкіра сліпила, як ніколи, медові великі очі палали незвіданим вогнем. Лише зараз майнула здогадка, що всі ці чудесні перевтілення в кімнаті і моє неймовірне зцілення пов’язані саме з доломартом.

— Це все ти??? — здивовано протягнув.

— Що я? — в очах доломарта блиснув страх.

— Це ж ти врятував мене від смерті, зцілив від опіків…

Даклар з полегшенням зітхнув:

— Так, Айхо, це я. Але обіцяй, — натиснув доломарт.

— Я не розповім, не хвилюйся, — і ще з більшою повагою глянув на Даклара. — Ти врятував мені життя… Не знаю, як і…

— Найкращою дякою буде твоє мовчання, — роздратовано перебив доломарт.

— А де ж Ортах?

— Він зник… — Даклар загадково зиркнув туди, де стояла палаюча свіча жерця.

— Маєш на увазі, що він… — я не договорив.

— Можливо. Не знаю, — знову обірвав доломарт, було помітно, що юнак хоче швидше закінчити неприємну розмову. — Зараз сюди збіжиться півуніверситету, тож пам’ятай, ти обіцяв мовчати.

— Відчиняйте! Що трапилось?!! — загуділи схвильовані голоси за дверима.

Розділ 20

Я вперше потрапив до Всеосяжної Зали. Доломарт, що стояв поруч, тримався гідно, як і належить нащадкові королівської крові. Наче для нього дивовижні стіни Зали, які щомиті змінювали живі пейзажі і краєвиди, були буденною справою. Хоча хтозна, можливо, Даклар був тут і раніше. Я ж, користаючись моментом, крутив головою в усі боки. І те, що бачив, змушувало забути і про зрадника Ортаха, і про брата Зуфара, який, можливо, в цю мить вирушає в далеку дорогу, і навіть про Мію, яка так несподівано знову з'явилась в моєму житті.

Дивовижні образи чужих небачених країв оживали на кам'яних стінах, на мить завмирали, мерехтливо змінювались іншими. З'являлися суворі круті скелі Примор'я, яких немилосердно гризли пінисті хвилі Південного Моря, і здавалося, що ось-ось холодна краплина солоної води бризне тобі на чоло. Та море змінювала золота рівнина Забутого Степу. Пустотливий вітер, наче підсміюючись, гойдався у високих легких як пір'я висохлих травах, ганяючи жовті хвилі по безкраїх просторах. На зміну пекучому сонцю приходила приємна прохолода старого Освальдського Лісу, такого схожого на мій рідний Хрестовий. Велетні дерева вже давно сплелися покрученими гілками в єдину безкінечну крону, сонячне проміння ледве пробивалось до підніжжя старезних стовбурів. Лише найсміливіший, найвідчайдушніший молодняк наважувався кинути виклик віковічним велетам і впертими тонкими паростками тягнувся вгору до життєдайного сонця.

На лівій стіні змінювалися краєвиди незнайомих міст і сіл. Здавалося, ще трохи постоїш — і почуєш гамірний гул базарів, обережний шепіт придворних інтриганів, радісний сміх пустотливої дітвори, скрип пера сивочолого переписувача древніх пергаментів, несміливе зізнання у коханні молодого вельможі, тяжку ходу зморeного раба чи ледве чутний шелест чорних довгих накидок похмурої процесії жерців.

Незнайомі обличчя, небачені краєвиди змінювали один одного у дивному танку живого й неживого. А посеред зали на високому золотому постаменті у синіх, час від часу пульсуючих блискавках, застигло посеред повітря велетенське незмигне око. Куди б не став, складалось враження, що воно дивиться просто на тебе, зазирає в самісіньку душу.

Та якими б неймовірними не були дива Всеосяжної Зали, усі вони давно втрачені для людства. Залишились тільки чари без користі. Ніхто з нині живих не знав як користуватись Всевидячим

Оком, як оживити Всеосяжну Залу. Найдревніші берегли ці таємниці і, схоже, назавжди поховали їх у підземних копальнях Крекоса.

За чиєюсь нечутною командою, гримаючи золотими обладунками, до Зали ввійшли тринадцять грізних лицарів. Їх обличчя, на кшталт Воїнам Шаку, приховували закриті шоломи. Рівними лініями вояки вишикувались по обидва боки від кам'яного трону, що виблискував у мареві мінливих краєвидів тисячами дрібних дорогоцінних каменів. Один з лицарів відділився від гурту і гордівливо, неквапно опустився на сяючий трон.

Широко розплющеними очима я дивився на чоловіка в золотих латах, який одним рухом зняв з голови важкий дорогоцінний шолом і поклав праворуч. Копиця темного, блискучого, як крило молодого каркара, волосся розсипалась по широких плечах. Суворе, благородне обличчя воїна дивилося на нас із Дакларом. Доломарт ледь помітно схилив голову, я ж продовжував безцеремонно роздивлятись незнайомця. Вперше бачив я цього ще молодого чоловіка з карими ледь зіщуленими очима, в яких світилася сила непересічного розуму і тверда, мов трон, на якому він сидів, воля.

Решта лицарів так і залишились стояти, не відкриваючи облич. Тепер вони нагадували неживі кремезні золоті статуї.

— Мене звуть Сервіусом Арейським, — прогримів на всю залу владний голос лицаря. — Я Глава Ордену Охоронців. І хочу знати все, що трапилось у Правиці! Як сталось так, що без нашого відому двоє хлопчаків викривають шпигуна, за яким безрезультатно полює вся старшина Університету!?

Від сили гнівних слів лицаря по спині розповзлися мурашки.

— Як трапилось так, що шпигун обвів нас довкола пальця! Зник! Розчинився в повітрі! Чому мовчите?!

Грюкаючи коштовними латами, лицар підвівся. На мить застиг, наче вріс корінням у камінь. Палаючий погляд пропік до самих нутрощів. Сервіус повільно зійшов з трону і підійшов впритул.

— Ти! — тицьнув пальцем мені у груди. — Розповідай! Не наважуючись підвести очей, я відчував, як кремезна золота фігура, що нависла наді мною, не стерпить жодної запинки, відчує найменшу брехню.

Та як розповісти незнайомцеві УСЕ? А як же Мія, яку правдою прирікаю на жорстоке покарання, і Даклар, якому обіцяв мовчати?

— Ти що, хлопче, язика проковтнув? Я чекаю! Розповідай! — повернув до тями лицар.

— Дозвольте, Магістре, — несміливо перебив Даклар, — розкажу я.

Сервіус різко повернув пташиний профіль до доломарта:

— Кажи!

Даклар чомусь наостанок глипнув на мене і почав незнайомими термінами оповідати про пожежу, яку спричинив Ортах, згадав і про мій порятунок, але теж специфічно. То ж я лише дурнувато кивав, не розуміючи, наскільки чесним юнак залишається перед Магістром.

Сервіус слухав доломарта з наростаючою цікавістю. Не втримавшись, схвильовано вигукнув:

— Що ти кажеш, Дакларе?! Зрадник майстерно володіє Морфою Вогню???! — щілини-очі Сервіуса округлились. — Ось звідки на Святі з'явилася скажена блискавка і чому Свічкова Квітка ледве не вбила Ортаха… Він же сам це влаштував!!! Але звідки?!. Звідки у хлопчака така потужна сила?!. Як опанував він древні знання?!. Навіть не всім найкращим Майстрам це до снаги!

Сервіус провів тонкими пальцями по замисленому чолу, наче відсіюючи хибні думки:

— Нехай усе так, Дакларе. Але де ж сам Ортах? Ти ж останній, хто його бачив!

Бурштинова шкіра доломарта знову засвітилась так, що я ледве стримався, щоб не прикрити очі рукою.

— Я не знаю, Магістре, — схилив винувато юнак голову, — Ортах просто зник…

Сервіус зітхнув гучно і сильно, здавалося, він затягне в легені і нас з Даклaром.

— Гаразд… — ледве стримуючись, почав Магістр, — Ортах, хк-кх… зник. Але як ВИ дізнались, що він зрадник?!. Полювали найкращі і не могли впіймати, а ви… ЗНАЙШЛИ!!! ЯК???

— Я нічого не знав про Ортаха, Магістре, — випалив Даклар. — Про зрадника дізнались Айхо і Зуфар. Це їхня заслуга!

— Заслуга?!! ЗАСЛУГА??? Та ви ж усе зіпсували!!! Айхо!!! — гримнуло в залі так, що здавалось, стіни вкриються тріщинами.

Мій погляд важким тягарем впав на підлогу.

— Мовчиш!!! Захотілося погратись у мисливців на шпигунів?! Ну, і чого ви добились?! ДЕ ЗРАДНИК?! Де тепер його шукати?!!

Раптом голос Магістра стишився майже до шепоту, але, здалось, що гнів став ще сильнішим:

— Як дізнався, що Ортах зрадник? Відповідай…

Як? Як розповісти Сервіусу про викриття Ортаха, не згадавши про Мію? Як зробити так, щоб Мія все ще залишалась сестрою, нехай і зрадника, але ж не шпигункою?..

— Делея, — несміливо почав вигадувати я, — Делея

розповіла, що її викрали Майстер Спок і Ортах…

Густі чорні брови лицаря насупились, карі пронизливі очі зіщулились, наче куштували на смак кожне слово.

— Та як ви тільки посміли?!!! Чому не розповіли одразу Майстрам?!!! — загримів голос Сервіуса Арейського. — Через таких, як ви, Орден ніколи не зможе гідно виконувати свої функції!!! Замість того, щоб дозволити себе захищати, ви нахабно заважаєте?!!! Хто?!!! Скажіть, хто уповноважив вас вести розслідування?!

Мені заціпило. Я згадав, як ще півроку тому Совредо, дід і Майстер Каро розповіли нам з Зуфаром про шпигуна, про Орден Охоронців, який оберігає Сімох врятованих. Був упевнений — це відбувалося з дозволу Ордену, але тепер зрозумів, що грізний Глава й гадки не мав, що у них під ногами плутаються двоє спудеїв. Та ще знають стільки, скільки простим смертним знати не можна…

Я закусив губу і вперше глянув у вічі Сервіусу Арейському. Та краще б цього не робив.

— Якщо задумав брехати, хлопче, — взявши за барки, лицар підняв мене як пір'їнку, — то дуже пошкодуєш! Я готовий послухати ще раз, але розповідай нарешті ПРАВДУ!!! ВСЮ правду!!!

Поруч тривожно заметушився Даклар:

— Мілорде Сервіусе, Айхо каже правду.

Лицар гостро зиркнув на доломарта, палаючий гнів в очах дещо стих. Промайнула думка, що Даклара Сервіус за барки не схопив би.

— Про що розповів Ортах?! — продовжив допит розлючений Магістр.

— Коли прийшли з Зуфаром до Ортаха, — квапливо почав я, — і розповіли про те, що Делея жива і нам усе відомо, юнак зрозумів, що приховувати справжнє обличчя немає сенсу, — вчасно згадавши про Мію, я додав: — Зуфар, завбачливо вивів сестру зрадника, і мав повідомити Майстру Шако, а я залишився стерегти Ортаха, не підозрюючи, яким небезпечним виявиться суперник.

— Зачекай!!! — різко перебив Сервіус, підозріло зіщуливши очі. — Кажеш, Зуфар вивів сестру Ортаха, щоб не зашкодити її сестринським почуттям??? Чому ж Зуфар говорить протилежне?!!

У мені все похололо…

— Він стверджує, що дівчина не сестра Ортаха, а – шпигунка!!! До того ж наказав зачинити її в темниці!!!

Крик відчаю ледве не вирвався з уст, але я вчасно схаменувся:

— Не знаю, чому Зуфар так вирішив…

— Досить!!! — гримнув Сервіус Арейський. — Час вислухати інших. Варта! Приведіть усіх, хто причетний до цієї історії: Зуфара, Делею і так звану сестру Ортаха! А цих двох поки виведіть! Нехай зачекають!

Я втомлено притулився до прохолодної стіни майже темного коридору і на мить заплющив очі.

— Чому ти збрехав, Айхо? — раптом почув стишений голос Даклара.

Здивовано я зиркнув на доломарта:

— Ти про що?

— Навіть не знаю з чого і почати. Коли я зустрів Зуфара з тією дівчиною, він коротко розповів зовсім іншу історію. Я вже не знаю кому з вас і вірити?

"Лише цього бракувало", — подумав я.

— Заспокойся, Дакларе. Зуфар сказав правду. І я б розповів тобі те ж саме. Але Магістру — не можу! Розумієш, тоді постраждає… безневинна людина.

"Сподіваюсь, безневинна"…

— Айхо, ти що, з глузду з'їхав? Брехати Сервіусу Арейському, Главі Ордену Охоронців? Якщо все викриється, тебе зітруть в порошок.

— Дакларе, якщо ти і далі мовчатимеш, сподіваюсь, нічого такого не трапиться. До того ж я вперше бачу Сервіуса Арейського, а друзів знаю давно, і не кину в біді.

Доломарт, здається, завагався:

— Айхо, я розумію, якби ти рятував Зуфара, Делею, але вигороджувати шпигунку — це вже занадто. Я так не можу… І без цього на душі важко… — майже простогнав юний доломарт.

— Ти ж мовчав, помовчи ще трохи, — розізлився я.

— Я хотів почути твої пояснення. Але не задоволений. Юнак вперто схрестив руки на грудях і я зрозумів, що відступати нікуди.

— Я не хотів, але, схоже, сьогодні у мене невдалий день. Перевиконаю план негідних вчинків на рік… Дакларе, тобі доведеться мовчати і далі, інакше я розповім, про те, що ти маєш дещо незвичне, навіть королівське походження. Скажімо, близьке до Королів Сарта.

Бурштинова шкіра доломарта смертельно пополотніла:

— Що??? Звідки дізнався? Хто сказав? — захлинався обуренням, перемішаним зі страхом, Даклар.

— Ніхто не казав, — пригнічено мовив я.

— Тобі ніхто не повірить…

— Хочеш перевірити?

Доломарт не зводив темно-медових очей. Я знав, що саме в

цей момент юнак приймає непросте рішення.

— Слухай, Дакларе, — почав я, але хлопець уже більше не дивився на мене, вперто стулив тонкі губи, а на благородному обличчі застигла маска байдужості.

Я зрозумів, що тепер для доломарта сказати правду стало справою честі, і він обов'язково викриє мене, що б йому не загрожувало.

— Можливо, ти зараз зневажаєш мене, і правильно робиш. Твоя таємниця відома мені давно і я ніколи не мав наміру її розкривати, — тонка брова королевича ледь помітно здригнулася. — Нікому не розповім і зараз. Це не врятує друзів, а тебе, можливо, погубить. Слухай, роби як знаєш, і думай про мене що хочеш, але в противагу таємниці, яку я знаю про тебе, я ввіряю тобі свою.

Доломарт не ворухнувся.

— Та дівчина, яку Ортах назвав сестрою, насправді не його сестра… і я… її знаю.

Юнак не втримався, зацікавлено зиркнув.

— Більше того, я кохаю її, і скоріше всього не взаємно…

— Що? Але ж вона шпигунка?! — випалив ошелешений доломарт.

— Напевне. Ем-м-м… в певному розумінні… Вона точно співпрацює із жерцями, але знаючи, в яку складну ситуацію дівчина потрапила, думаю її змусили, або ж вона просто не мала вибору.

Обличчя Даклара стало ще засмученішим. Щось мучило доломарта… Невже вирішить підтримати мене?

— Не повірю, що Зуфар не знав про твої почуття, – непримиримо мовив юнак.

— Знав…

— І все одно викрив її, назвавши шпигункою! Айхо, ти…

— Притиснутись до стіни! — раптом перебив розмову гучний голос охоронця. — Іде варта!!! Дорогу!!!

По слабо освітленому скупим світлом факелів коридору наближалась процесія із дорогих серцю людей. І жоден з них навіть не уявляв, в яку пастку я запроторив їх брехнею, якою насправді хотів урятувати. Ніхто не знав, як мав підіграти, щоб тепер врятувати уже мене…

Делея ще дуже бліда, а тепер і трохи налякана йшла попереду і все частіше озиралась на Зуфара. Він нарешті змінив одяг спудея на красиво оздоблений дорожній каптан, вузькі смарагдові штани, і я розумів, що товариш хоч зараз готовий в дорогу. Зосереджений погляд брата навіть не одразу зачепився за мене. Але помітивши, Зуфар демонстративно торкнувся нагрудної

кишені. Я знав, що саме там він носив безцінного листа, який міг змінити життя його рідного королівства, і як для товариша важливо швидко доправити конверт королю-батьку Зуфару III. Нарешті брат повернеться додому, як і мріяв, героєм…

Замикала процесію Мія, у неї єдиної були зв'язані руки, а на ногах, вдаряючи в самісіньке серце, брязкали кайдани. Довге темне волосся, сплетене в просту косу, покірно лежало в дівчини на грудях. Вперше за довгий час я побачив Мію такою справжньою, без маски байдужості і якоїсь невідомої гри. На красивому обличчі темними тінями відбивалась неприхована втома. Глибочінь прекрасних очей ховалася за довгими, чорними як ніч, зворушливо опущеними віями, які час від часу здригалися, але не дрижали. Мія пройшла так близько, що я відчув знайомий аромат її волосся. Хотілось кинутись до неї, звільнити від кайданів і більше нікому не дозволити скривдити. Мія минула, навіть не глянувши, чи не помітивши. Скоріше всього, після того, як Зуфар за моєї мовчазної згоди запроторив її до темниці, красуня більше не розраховувала ні на мене, ні на мою допомогу.

В той момент я ненавидів себе за власне боягузтво, безсилля, страх, неможливість щось змінити… І коли ми опинилися перед повелителем Золотого Загону, Главою Ордену Охоронців Сервіусом Арейським, я вже не сумнівався в тому, що ладен оббрехати і зрадити цілий світ, лише б врятувати Мію.

Я вже не чув, як щось довго виголошував владний і гучний голос Глави Ордену, не бачив здивованого Зуфара, схвильованої Делеї і осудливого погляду Даклара. Перед очима стояв прекрасний образ Мії, яка так неочікувано ввірвалась у моє життя і зараз мовчки очікувала вироку.

Тільки коли втретє громоподібний голос Сервіуса Арейського назвав моє ім'я, я вернувся до тями:

— Айхо, ти наполягаєш на своїх показах чи хочеш їх змінити?

— Наполягаю! Затримана дівчина насправді є сестрою Ортаха, а не шпигункою. Це може підтвердити Делея. Вона працювала в домі Ортаха і знає всіх його мешканців, — випалив скоромовкою, боячись, що Сервіус переб'є.

Відчував, з яким шаленим здивуванням глипала на мене Делея. Бачив, як смертельно зблід Зуфар, як до межі напружилось обличчя Даклара.

— Дівчино, чому мовчиш? — трохи стишивши грізний тон, звернувся до Делеї Сервіус. — Кажи, не бійся.

Але подруга розгублено мовчала. Час наче завмер, розтягнувся на безкінечні відрізки, просочувався між пальців густою патокою…

— Це правда, — раптом промовила Делея. — Ця дівчина

сестра Ортаха.

Зуфар ледве стримався, щоб не закрити обличчя руками. Даклар, не очікуючи подібної відповіді, усім тілом розвернувся до подруги.

Очі Сервіуса перетворилися у темні недовірливі щілини.

— Зуфаре, — звернувся Повелитель до товариша, — ти принц Захрейну, син шанованого короля Зуфара III, впевнений, що брехати тебе не вчили. Від тебе я точно почую всю правду. Не вагайся, говори. Хто ця дівчина насправді? Сестра чи шпигунка?

Від сорому перед другом хотілось провалитись крізь землю.

Запала мертва тиша, та раптом Зуфар заговорив і голос друга був зовсім не схожим на свій власний:

— Я… Я, схоже, помилився… Те, що дівчина шпигунка… виявилось всього лише припущенням…

— Зрозуміло… — втомлено протягнув Сервіус і, наче наточеним лезом, різонув поглядом. — Зрозуміло, що усі ви щось приховуєте. Я дав можливість сказати правду… Ви не скористались. Охорона!!! Замкніть вперту дітлашню у в'язниці! Доки не знайдемо живого чи мертвого Ортаха, або доки хтось із них не захоче говорити! Хай наберуться розуму!

— Що? — в один голос обурились Зуфар та Делея.

— Це неможливо! — у відчаї запротестував я. — Зуфар сьогодні вирушає в Захрейн! А Делея іще слабка!

— Потрібно було думати раніше! — байдуже завершив Сервіус і спритна охорона попід руки потягла нас до підземелля…

Розділ 21

Холодне пропахле цвіллю і сирістю повітря негостинно ляпасом вдарило в обличчя. Заскрипіли засуви, наче по серцю пройшлися наждаком. Я, Зуфар та Даклар опинились в одній тісній камері. Навпроти, через коридор, крізь металеві прути виднілась постать Делеї. Мія сиділа десь в кутку і не показувалась на очі нашій різношерстій братії.

— Може, поясниш, що відбувається, Айхо! — підійшовши впритул до заґратованих дверцят, вигукнула розлючена Делея. — Хто ця дівчина, заради якої довелось брехати самому Сервіусу Арейському!?

— Не тобі одній, — невдоволено буркнув Зуфар, демонстративно повернувшись до мене спиною.

— Що все це означає?!!!

— Тихше, Делеє, — несподівано втрутився Даклар. — Ми не в тій ситуації, щоб привертати увагу охоронців. Давайте обговоримо усе спокійно.

— Спокійно?! Ти говориш: спокійно?! Ще годину тому я спала в ліжку і навіть гадки не мала, що через друга і якусь незнайомку опинюсь у в'язниці!!!

— Якби я міг, Айхо, — нарешті повернувся до мене Зуфар і очі його палали, — то витряс би із твоєї голови усю цю дурнувату романтику, але перед тим добряче віддухопелив би.

Схиливши голову, я мовчки слухав справедливі докори друзів.

Делея зі здивуванням заклякла і насторожено стишила тон:

— Це про яку романтику ти говориш, Зуфаре?

Даклар лише мовчки обвів усіх втомленим поглядом і спокійно додав:

— Можливо, прийшов час пояснити усе друзям, Айхо? Я повільно піднявся з брудної соломи, що де-не-де лежала на холодній кам'яній підлозі, і вже відкрив рота, щоб нарешті усе пояснити. Коли несподівано забряжчали кайдани і до ґрат підійшла Мія, відтіснивши спантеличену білявку. Звично трохи далеким, але спокійним грудним голосом почала:

— Думаю, пояснити все доведеться мені, — погляди присутніх враз прикипіли до постаті красивої незнайомки. — Я Мія, одаліска намісника Борджа, прибула із Сакарії і насправді не є сестрою Ортаха і вперше його побачила тут у Шанталії. Я повинна була успішно зіграти роль сестри і передати цінного листа від верховного жерця Сакарійського Храму.

Почувши це, Даклар аж зойкнув, а Делея насторожено

відійшла подалі від незнайомки і схвильовано прошепотіла:

— Не вірю вухам, Айхо, ти що, з ними заодно?

— Не квапся з висновками, панночко, — перебила білявку Мія, — Айхо так само люто ненавидить темних, як, судячи з твоєї реакції, ненавидиш їх ти.

— Тоді я не розумію, чому ти вигороджуєш цю шпигунку перед Орденом Охоронців? І змушуєш брехати нас, своїх друзів?

— Тому що Айхо, — знову за мене відповіла Мія, — попри всі чесноти має одну вагому, навіть дуже вагому ваду….

Красуня нарешті глянула на мене, здавалось, вона доволі довго мовчала і спокійно роздивлялась. Ніхто не наважився перебити чи поквапити дівчину, а я відчував, що під її холодним поглядом топився, як віск.

— Його вада — це я! — відрізала Мія.

Зуфар криво посміхнувся, і ця посмішка дедалі більше нагадувала звірячий оскал:

— Всупереч моїм застереженням, сакарійко, ти продовжуєш цим вдало користатися…

— Якби цим користалася лише я, було б півбіди, — ніскілечки не знітившись, перебила Мія. — Але є людина, яка на відміну від мене, використовує цю ваду для того, щоб знайти Айхо і знищити.

Почуте стрепехнуло усіх. Зуфар недовірливо, а Даклар здивовано переводили погляди то на Мію, то на мене, а Делея, подолавши хвилювання, з наростаючою цікавістю роздивлялась незнайомку.

— В Шанталію повинна була потрапити інша дівчина, — продовжувала Мія. — Але намісник Борджа, якому я служу, влаштував так, щоб відправили мене.

— Але чому тебе? — нарешті спитав Даклар.

— Тому що крім місії передати листа Ортаху, я отримала ще одне завдання… від господаря.

— Яке? — в один голос спитали Даклар, Зуфар і Делея. Мія задоволено усміхнулась і продовжила:

— Я повинна дізнатись, чи навчається у Школі Природознавства спудей Айхо. Або юнак з іншим іменем, але наближений до Майстра Каро.

Чим довше говорила Мія, тим більшою ставала темна прірва, яка раптом розверзлася в моєму серці.

— Але ж ви наперед знали, що Айхо впізнає тебе! І вдало замаскований шпигун Ортах зазнає поразки! — не розумів Даклар.

— Ортах не цікавить господаря. Що з ним станеться після завершення місії — не наш клопіт. Щодо мене, то намісник

Борджа був упевнений, що Айхо не видасть і дозволить повернутись в Сакарію. Вельможа чомусь добре знає тебе, Айхо, навіть дуже добре… — замислено протягнула дівчина. — Але ще не досить добре знає мене.

Я з надією глипнув на Мію, а Зуфар лише скептично оскалився:

— Ой, тільки не годуй казками, що коли б вдалося повернутися у Сакарію, ти не розповіла жерцю про Айхо.

— Ти правий, Зуфаре, я не така дурна — так ризикувати життям! Звідки знати, що господар з інших джерел не перевірить мої слова. А живцем піти на сніданок голодному барусу не хочу!

— Я так і знав, — хмикнув товариш.

— Якщо повернуся в Сакарію, все розповім господарю, — холоднокровно продовжувала Мія, не опускаючи темних очей під огудними поглядами друзів. — Усе, що вдалося дізнатись… Але те, що я попередила Айхо, намісникy Борджа знати не обов'язково.

— Це якесь божевілля! — раптом вигукнув Даклар. — Чим довше слухаю, тим більше переконуюсь у правильності рішення Магістра!

Запала глуха мовчанка, яку несподівано для всіх рішуче порушила Делея:

— Та годі, Дакларе. Ми тут усі не святі. Кожному доводиться щось приховувати. Я не берусь осуджувати дівчину, бо знаю, що таке вижити у Сакарії, коли ти всього лише раб.

Доломарт сполотнів.

— Слухайте! — нарешті промовив я. — Звичайно, ви через мене опинилися за ґратами. І мені дуже шкода… Але я пропоную нарешті перестати з'ясовувати стосунки і почати думати, як нам усім вибратися звідси?

— Я з вами! — ледве Мія докінчила фразу, як двері у підземелля зі скрипом відчинилися, і на порозі з'явився у всій величі Сервіус Арейський з трьома озброєними до зубів охоронцями.

— Браво, браво, браво!!! — аплодував чоловік, скептично всміхаючись сірими примруженими очима. — Якби знав, що ці стіни так розговорять вас, помістив би раніше. Просто якийсь еліксир правди!

Усмішка Сервіуса різко згасла, обличчя наче затягнуло грозовою хмарою:

— І ці зрадники стільки часу спокійно жили серед шанталійського люду!? — гримнув Магістр. — Сакарійку вранці допитати! Вивідати все, про що змовчала! До заходу сонця наступного дня шпигунка має бути страчена! Решту — в кайдани і

завтра до мене особисто на допит! А Даклара — відпустити, він єдиний, хто залишився вірним Шанталії.

Наказ Магістра виконали блискавично. І без того скрутне становище, перетворилось у безнадійне. Доломарт лише раз похапцем глянув на нас і, з полегшенням зітхнувши, залишив підземелля.

Закуті в кайдани, ми всі довго мовчали. Мене не турбували залізяки на ногах і руках, а от дивитись на Мію спокійно не міг: роздирало навпіл жахливе відчуття безпорадності. Навіть Зуфар зі співчуттям зиркав на приречену сакарійку. Делея теж приборкала емоції. Наявність несподіваних браслетів перестала жахати подругу. Доля засудженої до страти, хоча й незнайомої дівчини, більше хвилювали білявку.

— У всьому винен я, — несподівано тихо промовив Зуфар. — Я не повинен був втручатись у ваші з Мією стосунки. Не повинен був запроторювати її в темницю.

— А я не повинен був вплутувати вас усіх. Міє, — покликав я дівчину, хоча навіть не уявляв, що мав би сказати їй зараз, — я не залишу тебе в біді, ти чуєш?!

— Я знаю, Айхо, — якось на диво просто відповіла дівчина, — та це навряд чи врятує мене.

— Не варто втрачати надію, — несподівано підбадьорила сакарійку Делея. — Хоча ти мені й не подобаєшся, але смерті тобі не бажаю.

Мія саркастично посміхнулась.

Мовчки, нічого не пояснюючи, Зуфар спотайна витягнув із кишені щось схоже на голку та без зусиль відімкнув кайдани. Черга дійшла і до моїх залізяк. Так само мовчки під нашими уважними поглядами товариш відімкнув замки обох камер, звільнивши ошелешених, але окрилених надією дівчат.

Все це пройшло в абсолютній тиші. Ми боялись навіть голосніше дихнути, щоб не привернути увагу охоронців.

— Делеє, — прошепотів Зуфар. — Коли я подам сигнал рукою, голосно завереши. А ми, Айхо, причаїмось біля вхідних дверей. Коли на галас увірвуться, нападемо ззаду, спробуємо оглушити. Далі діємо за обставинами. І не думай, Міє, що я роблю це заради тебе, це для моїх друзів і мого народу…

— Та добре, добре. Я й не набиваюсь до вашої компанії. Тільки б вибратися звідси…

— Годі вам, — перебив я, — почнімо.

Далі все відбулося, як і задумав Зуфар. На крик Делеї вбігли два наглядачі і, скориставшись ефектом несподіванки, ми напали на них, але наперекір сподіванням боротьба затягнулась. Хтось із вояків покликав підмогу. В підземелля увірвалося ще троє. Стало

зрозуміло, що наш задум приречений.

Першого до стінки приперли Зуфара, далі повалили на землю мене.

— Ви розумієте, що цим вчинком прирекли себе до страти?! — раптом гаркнув один з охоронців. — Це зрада! Як тільки про це дізнається Магістр і Рада старійшин, вам кінець!

Нас усіх безцеремонно заштовхали назад до тісних камер. Ледве вдихнувши запах свободи, ми знову опинились у неволі. І тепер уже без надії на порятунок.

— Не зводьте з них очей! Негайно повідомте про усе Магістру і Раді! — віддавав наказ наглядач, енергійно розмахуючи руками.

— Що тут відбувається? — раптом почув я знайомий голос. Перекриваючи шлях охоронцю, який уже зібрався виконати наказ начальника і повідомити про нашу спробу втечі, у дверях в'язниці у білосніжному одязі з'явився Майстер Авгус.

— Що відбувається?

— Майстре, — шанобливо почав наглядач. — Шпигуни напали на нас, намагаючись утекти.

— Шпигуни? — здивувався Авгус, — я бачу тут лише своїх учнів! Що трапилось?

— Ми виконуємо наказ Сервіуса Арейського.

— А-а, Магістра… тоді зрозуміло… — протягнув Майстер, — отже, це й справді важливо.

Не вірячи очам, я дивився як Авгус з легкістю відступив з дороги, пропустив охоронця, який уже нісся з усіх ніг, щоб доповісти про нас Сервіусу.

— Вам краще піти звідси, Майстре, — сказав охоронець, підійшовши майже впритул до Авгуса.

— Звичайно, — погодився той і несподівано різким випадом, наче лещатами, затиснув однією рукою горлянку наглядача, а іншою приставив ножа до пульсуючої жилки на горлі.

— Спокійно, — промовив Авгус до решти ошелешених охоронців, — швидко, без зайвих рухів відімкніть камери і геть звідси! Отак, — сказав задоволено Майстер, коли останній охоронець залишив підземелля. — І вам, капітане, пора, — прошепотів він заручнику і різко штовхнув того за поріг, швидко замикаючи на тяжкий засув двері в'язниці.

Ошелешені, ми не зводили очей з Авгуса, який тепер разом з нами добровільно опинився у темниці. Даремне, що ніхто не був замкнутий у камери, ми все одно ув'язнені.

Авгус усміхнувся, наче прочитав думки:

— Не гаймо часу. Скоро тут збереться піввійська Сервіуса, і двері довго не вистоять!

Подолавши швидкими кроками довгий тюремний коридор,

учитель намацав рукою декілька кам’яних плит на стіні, натиснув на одну з них, і під ногами щось клацнуло.

Авгус так само швидко і мовчки підняв люк, що з’явився невідомо звідки, нетерпляче запросивши усіх спускатись. Двічі просити не довелось. Тільки зійшли униз по крутих і незручних сходах, почули, як у двері в’язниці затарабанили десятки рук. Посипались гучні промовисті погрози. Та Майстер не дав дослухати. Кам’яні дверцята над головами зачинилися і звуки стихли…

Розділ 22

Зі звуками згасло і світло. Ми опинились у підземеллях куди темніших і глибших за в'язницю.

— Візьміться за руки в ланцюжок, — тихо скомандував Авгус і затис долоню Делеї.

Зуфар міцно здавив мою, я вхопився за чиюсь маленьку і гарячу. І хоча нічого не бачив, знав напевне, що це Мії. Серце заколотило, обдало жаром, наче це було і не серце, а піч, в яку невтомно підкидають дрова.

— Делея, Зуфар, Айхо, Мія, — перерахував Авгус, і очі Арахніда, що добре бачили у темноті, стали нашим поводирем у царстві незвіданого древнього мороку.

Ми мовчки рухалися, вчепившись один за одного, хоча у повній темряві це давалося не просто. Кожної миті хотілося зупинитися, щоб переступити чи пригнутися під фантомною перешкодою. Раз по раз наш живий ланцюг гальмував, бо комусь здавалося, що він нарешті зможе здерти з очей неіснуючу пов'язку. Але Майстер Авгус вперто тягнув уперед, не дозволяючи зупинятися. Його дихання з кожним кроком ставало все гучнішим, наче учитель навмисне побільше заганяв до носа повітря щось винюхуючи. Можливо, йшли не так і довго, але здавалося вічність. Відчував, як усе важче рухається Мія. Але несподіваний далекий шум, схожий на булькотіння у гігантських кишках, змусив нас завмерти та збадьоритись одночасно.

— Що це? — спитала Делея.

— Тшшшш… — прошепотів Авгус. — Міцніше тримайте один одного і тепер біжіть за мною, що є духу.

Майстер так сильно смикнув, що я ледве не випустив руку Мії. Не знаю, як нам вдалося так швидко побігти у непролазній темноті, але знаю точно, те що гортанно булькотіло, гримало і гупало у невідомих коридорах підземелля, змушувало гнатися із заплющеними очима.

Ми кружляли, як вихор, звертаючи то вправо то вліво, наче пірнали у сліпі коридори. Набігаючи один на одного, давлячись у тісному ланцюгу. Підіймалися, то знову спускалися, але все ж намагаючись не стишувати темп, бігли далі. А десь то збоку, то знизу, то зверху хтось моторошно булькотів, грюкав і гупав. Здавалось, цьому жахливому марафону не буде кінця, аж раптом рука Мії різко вирвалась, наче її хтось видер. Я почув короткий зойк і непередбачувана тиша ляснула мене з усього маху по обличчю.

— Стійте! Мія!!! — закричав я.

— Не зупинятись! — гаркнув Авгус.

— Мія! Я загубив Мію!

— О, трахамудська гаркавина! — вилаявся Майстер.

Я з розбігу наштовхнувся на Зуфара, зойкнула Делея, всі зупинились.

— Міє! — покликав Авгус, — Міє!

— Я тут! — раптом почули дівочий голос.

Мія повинна бути зовсім неподалік, за декілька кроків, а здавалось, що вона гукає хтозна-звідки.

Авгус шумно затягнув ніздрями повітрям, ступив декілька кроків, прислухався:

— Усім стояти. Щоб не трапилося, ви повинні залишатись тут. А я за Мією.

— Але де вона?

— Вона під нами, провалилась в нижній коридор.

— О небеса, як вона примудрилась, — зойкнула Делея.

— Просто… це пастка, — відповів Майстер і, ще раз наказавши залишатись на місці, зник у мороці.

Ми втиснулись у прохолодну стіну, але все ще продовжували тримати один одного за руки, наче боялись, що хтось може так само несподівано зникнути, як зникла Мія.

— Хтось знає, де ми? — нарешті порушила мовчанку Делея.

— Ні. Але тут мені не подобається, — не встиг товариш договорити, як десь з-під землі донісся такий жахливий вереск, що волосся на голові заворушилося і піднялося сторчма. Вперше я почув, як Зуфар шепоче молитви свого народу. Делея, здається, зовсім оніміла від страху. Та коли по підземеллю рознісся нажаханий крик Мії, я спробував рвонути їй на допомогу, але міцна рука друга вчасно стримала.

— Стій, божевільний! Ти чув Авгуса? Ми нічим не допоможемо, ми ж сліпі!

Та раптом просто під ногами щось загупотіло, зашаруділо і гримнуло так, що здавалося підлога лусне, а стіни заваляться на голову.

— А-а-а-а! — закричала Делея.

Якби міг, то теж загорлав би, але черговий жахливий вереск уп’явся в наелектризований простір:

— Буг-буг-буг-буг-ві-іі-і-і-і-і-і-і-і!!!

— О, небеса, врятуйте нас!

Дике булькотіння повторювалось знову і знову, гучне сопіння і звуки невгамовної метушні десь зовсім близько зводили з розуму. Від могутніх поштовхів тряслися стіни. Не знаю, скільки б ще часу змогли витримали цей жах, але шум несподівано скінчився, наче обірвалась струна якогось химерного музичного

інструмента.

— Майстре Августе!!! Зуфаре!!! Айхо!!! Відгукніться!!! — несподівано почули ми голос, якого точно не сподівались почути.

— Дакларе!!! — зарепетували у відповідь. — Ми тут, тут!!! Чорнота враз колихнулась і хвиля теплого жовтого світла ринула на нас. З мороку випірнув Даклар, тримаючи у долоні палаючу свічкову квітку.

Ніколи не думав, що колись так сильно зрадію, побачивши доломарта, але зараз він у прямому сенсі став променем світла у темряві.

— Дакларе!!! — кинулись ми з обіймами до доломарта.

— Де Августе? — суворо перебив юнак.

Нарешті отямившись, ми згадали про Майстра, Мію і істоту, яка ледве не звела нас з розуму. Розгублено озираючись, вперше побачили куди потрапили. Це не було підземелля. Його стіни не викладені кладкою чи чорним дзеркальним каменем. Це були звичайнісінькі лази у червоній шанталійській землі. За кроків п'ять позаду я побачив чорне око ями, в яку провалилась Мія? Але як оминули ми?

— Міє!!! — покликав я. — Міє!!!

Та жодна жива душа не озвалась. Чулись лише обережні співчутливі зітхання товаришів.

— Мі…

— Не треба, — обірвав на пів слові Даклар. — Мене прислав Совредо, щоб вивести вас звідси. Нам пора.

— А як же Август і… Мія? — здивувалась Делея.

— Якщо вони живі, то виберуться звідси.

— Що значить "якщо живі"?! — зірвався я. — Вони живі і ми їх знайдемо.

— Ні, — раптом безапеляційно заявив Даклар. — Якщо ви зараз же не погодитись іти зі мною, то загинете!

Наче на підтвердження сказаних слів десь зовсім близько моторошне булькотіння і скажений виск повторились.

— Ви справді думаєте, що зможете подолати скорпіуса? Шанси були лише в Августа, але і той зник, — доломарт сказав це так, що навіть сміливець Зуфар не витримав.

— Давайте виберемось звідси, візьмемо зброю, факели і тоді повернемося за Майстром і Мією.

— Тоді ходімо! Хутко! — скомандував доломарт і, освітлюючи високі лази з червоної шанталійської землі, повів, петляючи, за собою.

Я плентався позаду, раз по раз зіщулюючись від протяжного виску скорпіуса, який тепер був схожим на тужливе завивання. Відчуваючи себе останнім боягузом і зрадником, я не міг

повірити, що залишаю на поталу чудовиську Мію і Августа. Але навіть якби залишився, то без факела чи свічі був би сліпим і безпомічним, як маля. Ні, все ж потрібно слідувати плану Зуфара.

Та раптом доломарт зупинився, ми ледве встигли пригальмувати, щоб не збити його з ніг. Юнак прислухався і голосно скомандував:

— Вертаємо! Назад!

Та довго пробігти не вдалося. Раптом земля під ногами заворушилась, нас розгойдало, наче на гойдалці. Вже ніхто не розумів, що відбувається. Ґрунт розсипався під ногами, як попіл, і ми провалилися під землю.

Здалося лише на мить, що світло згасло, завмерли звуки, а коли я розплющив очі, то над собою побачив схвильовану Делею, яка змітала однією рукою червоний шанталійський пісок з мого обличчя, а другою тримала, освітлюючи простір, квітку-свічу.

— Айхо, ти живий? — побачивши, що я розплющив очі, дівчина полегшено зітхнула.

— Делеє, де інші? Зуфар? Даклар?

Делея мовчала, а в її очах чомусь бриніли сльози.

Я різко піднявся. Вихопив з рук подруги квітку-свічку. Озирнувся довкола: ми все ще були в червоних шанталійських надрах. Зовсім близько лежав непритомний Даклар, а справа, не рухаючись, Зуфар.

— Зуфаре! — крикнув я, а сам чомусь покосився на Делею, яка вже не стримуючи сліз, плакала. — Зуфаре!!!

Я підійшов до товариша і чимдуж трусонув його. Темне хвилясте волосся юнака звільнилось від червонуватої пилюки, зрушилось на бік і відкрило обличчя друга. Заплющені очі, знайомий шрам на правій щоці, ледь відкриті уста, присипані піском — усі до болю рідні риси. Але чогось усе ж бракувало. Чого?!!

— Зуфаре…

— Айхо, він… — Делея затнулась.

Я потягнувся тремтячою рукою до пульсуючої жилки на шиї друга, яка… чомусь… завмерла…

— Ні, ні, ні… — відсахнувся, ніби шкіра Зуфара була розпеченим залізом.

Затуманений погляд ковзнув на Делею… Вона плакала… А я не міг зронити ні сльозинки. Лише в серці щось надірвалося, пекуча отрута розтікалася по тілу, невимовно липка, тягуча туга… Вона підкочувала до горла, цупкими лапами обривала дихання, викручувала, виламувала… Всередині щось затріщало… Немов розлом у земній корі, руйнувало мене, розповзалось і нарешті гострим лезом встромилося в серце!

— А! — скрикнув я, і впавши на коліна, закрив обличчя руками.

Обережні й лагідні обійми подруги повернули мене до дійсності:

— Ми повинні допомогти Дакларові, він живий.

"Що? Який Даклар? Хто він?" — бурмотів я, а прийшовши до тями, мовчки ринув до доломарта. Не знаю, що на мене найшло, але я накинувся на бідолаху ледь не з кулаками:

— Прокидайся! Прокидайся! Зроби щось! Зроби, щоб Зуфар ожив! Ти ж можеш, я знаю!

— Заспокойся, Айхо! — відтягнула мене перелякана Делея. — Все годі, тихо, тихо… — тулила до себе дівчина і, як дитя, погойдувала. — Тихо… Потрібно заспокоїтись і подумати, що робити далі…

ДАЛІ? — яке безглузде й жахливе слово… Несподіваний шум змусив обох озирнутися. Щось ховалося у непроглядній темряві страхітливого криваво-червоного підземного лазу.

— Хто ти?! — гукнув я, заштовхнувши за спину налякану подругу.

Темрява заворушилась, ожила, разом з нею ожили і звуки. Уже знайоме булькотіння і посвистування набатом загуло довкола.

Полум'я свічі сколихнулося… З імли виповзло чудовисько, схоже на величезного потворного хробака. Шкіра, наче обладунками, вкрита блискучою чорною лускою. Бридка світла голова, здається, зовсім не мала шкіри, лише якесь напівпрозоре покриття, під яким можна роздивитись нутрощі. Потвора здавалась неповороткою, повільною. Та коли ми з Делеєю намірились втекти, щось важке і чорне, наче блискавка, гримнуло об землю близько від наших ніг. Знайоме булькотіння і вищання вже не стільки налякало, як привело до тями. Ми вдруге спробували. І знову щось грюкнуло об землю, та так, що здалося, тонни землі, яка нависла над головою, враз обрушаться, похоронивши назавжди. Лише зараз я роздивився, що цим "громом" був швидкий і громіздкий хвіст потвори, на якому блищало яскраво-червоне жало.

— Обережно, Делеє!

Але дівчина різко відштовхнула мене і, наче попереджаючи, виставила вперед руки:

— Стій!!!

Потвора зупинилась. На чорну лускату спину калачиком ліг хвіст-жало.

— Стій, — вже спокійніше повторила дівчина. — Ми не хочемо тобі зла.

Я чув, як тремтів Делеїн схвильований голос, але все, що говорила дівчина, діяло на потвору магічно заспокійливо. На якусь мить я зиркнув на Даклара. Здалося, він поворухнувся. Але мелодійний голос подруги різко обірвався, з грудей вирвався хрип. Небачена сила втиснула Делею у піщану стіну. Переповнені страхом, голубі очиська з відчаєм вп'ялася в мене. Тримаючись обома руками за шию, Делея, наче розтискала невидимі долоні, що душили її.

— Делеє! — закричав я, ринувшись на допомогу.

Але мене, мов пір'їну, відкинуло подалі, розсипаючи довкола багряний пісок. Отямившись, я знову кинувся до подруги, яка задихалася просто на моїх очах, та потужна невідома сила стіною виросла між мною і дівчиною.

— Делеє! — даремне кричав я, а білосніжне обличчя страхітливо синіло…

Пурпуровий вогонь несподівано спалахнув перед очима. Я відчув уже знайомий пронизуючий біль. Ніби щось виштовхало з власного тіла і металевими прутами нанизало на повітря.

— Я чекав доки-и-и покли-и-и-ичеш, зову-у-у-у-чий! Іди-и-и-и-и за мною, інакше, я вб'ю-ю-ю-ю-ю її! — забулькотіло в голові.

— Я зроблю усе, що скажеш, але не чіпай Делею!!!

— Бу-у-у-у-х-хух-ху-у-ух! Обіця-я-я-я-я-й!

— Я обіцяю, обіцяю!!!

— Обіця-я-я-яй, що не втече-е-е-е-еш, залишишся-я-я-я-я зі мно-о-о-о-ю.

— Обіцяю!!!

— Якщо обду-у-у-у-риш, вони-и-и-и всі-і-і помру-у-у-у-ть!

— Не обдурю, обіцяю!

— До-о-о-бре, тоді ходімо-о-о-о-о!

— Відпусти Делею, гадино!!!

— Я — скорпіу-у-у-у-с, а не гадина-а-а-а. Вона-а-а буде жити-и-и-и. Ходи-и!

Голос в голові вмить стих. Я гепнувся на землю і одразу ж кинувся до Делеї. Дівчина голосно заковтувала повітря, не в змозі насититись, аж доки не закашлялась.

— Делеє, ти жива?

— Айхо, я ледве не… — недоговорила подруга і налякано кинулась в обійми.

Я міцно обійняв дівчину, а сам не відривав очей від потворної безликої морди чудовиська, яке повільно задкувало, ховаючись у темряву. А в голові бриніло: "Ти обіцяв — ходи".

— Делеє, послухай. Мушу йти. Ти повинна вибратись звідси, врятувати Даклара і… не залишай Зуфара… Він має повернутись на батьківщину…

— Що? Айхо, я не розумію! Чому ти йдеш? Куди?!

— Я повинен, Делеє, повинен. Нічого не питай, просто довірся. І, можливо, колись ще побачимось… Я вірю, що побачимось…

— Ні, Айхо, що ти кажеш? — очима повними сліз благально дивилась на мене подруга, і моє серце стискалось від смутку і туги. — Я не переживу цього… Ти і Зуфар — єдині мої друзі, мої брати…

— Я теж люблю тебе, моя білявко, — спробував усміхнутись, — тому й повинен піти. Але перед цим пообіцяй, що виберешся звідси, що будеш жити!

— Ні, Айхо! Я не хочу! Не відпущу!

— Я все одно піду, — я відхилився від Делеї і, ледь пересуваючи ноги, підійшов до Зуфара.

— Прощавай, брате, — тремтячими пальцями торкнувся завмерлого обличчя друга, змахуючи зі щік недоречний багряний пісок.

Здавалося, Зуфар просто спав. Зрештою, дуже хотілося в це вірити. Вірити у те, що ще хоч раз почую веселий голос брата, відчую його міцне рукостискання, зазирну у іскристі мудрі очі, розділю радість і біль… Тільки зараз я побачив акуратну безкровну рану на грудях Зуфара. Згадалось смертоносне жало скорпіуса…

З кишені товариша визирав, як нагадування, лист… Зараз більше усього на світі хотілось, щоб Зуфар, принц Захрейну ніколи в житті не зустрічався зі мною… Я занапастив життя товариша!.. Позбавив сестру — брата, батька — сина, народ — правителя… Чи зможу жити після цього?

— Пообіцяй, Делеє, пообіцяй, що зробиш те, що просив. Вважай, це останнім моїм проханням, — витиснув із себе, давлячись підступним клубком, що стиснув лещатами горло, — І цей лист… — протягнув я подрузі конверт Зуфара.

— Він має потрапити до короля Захрейну.

Делея уже не плакала, її яскраво голубі очі, сповнені туги від невідворотної розлуки, німо прикипіли до мене. Хотілося востаннє надивитися один на одного.

— Прощавай, Делеє…

— Візьми.

Тремтячою рукою подруга простягнула квітку-свічу.

— Там, куди я йду, світло не знадобиться, а тобі так.

Гірка посмішка скривила її вуста. Тепло Делеїної долоні, ще зігрівало руку. Але подруга була вже далеко. Востаннє озирнувшись, похитуючись, я ступив у темряву.

Розділ 23

Я чув, як попереду, булькочучи і сопучи, повзло чудовисько. Якби не ці дивні звуки, вважав би, що переставляю ноги у велетенській могилі, вже не живий, але ще і не мертвий… Виставленими вперед руками я сліпо наштовхувався на стіни, зі стелі сипався холодний пісок, а здавалось, що це чорний попіл скорботи засипає мене, зрівнюючи з темрявою, стираючи з реальності…

— Ми прийшли, — раптом почув голос, який чомусь звучав уже не в голові. Реальний, грубий, навіть людський.

— Сідай.

Я бездумно повалився на землю. З якоюсь хворобливою апатією заплющив очі. Чи може вони у мене вже були заплющені.

— Навіщо я тобі? — нарешті спитав.

Скорпіус мовчав. Перепитувати просто не залишилось сил. Чи то здалось, чи я й справді заснув.

— Ей, ти!

Від несподіванки я стрепенувся і ледве не завив, коли зрозумів, що страшний сон не скінчився, і що це взагалі не сон…

— Годі! Час виконувати обіцянку!

— Що ти хочеш, потворо?!! — процідив крізь зуби, ледве стримуючись, щоб не накинутись на вбивцю.

— Охолонь, нікчемо, — наче прочитавши думки, бовкнув хробак. — Якщо не хочеш, щоб я розчавив тебе, як комаху, краще стримуйся і роби те, що кажуть.

— А мені все одно, що буде зі мною! — кинув я виклик.

— Якщо ти такий дурний, то може хоч подумаєш про своїх нікчем друзів?

Я гнівно засопів, наче хижак, якого замкнули в клітку і дражнять палицею.

— Ось так краще, — грубо зареготав черв'як. — Маєш добре затямити, доки не розповіси того, що хочу, життя твоїх жалюгідних друзів, висітиме на волосинці.

— Ти й так забрав у мене Зуфара, ледве не вбив Делею, — давлячись безсилою люттю, викрикнув я.

— Хах-хаха-хах. Та це не все, на що я здатен. Ще ж є посміховисько, що перетворюється на павука і ледь живе від страху дівча.

— Що?!.

— Сядь! — ревнула потвора, — І не рипайся. Як не завдаватимеш клопотів, може, хтось з невдах і вибереться живим. Якщо ні, то… — і хробак знову зареготав.

— Що ти хочеш?.. — стримуючи гнів, прошипів я.

— Я хочу, щоб ти сидів сумирно, і говорив лише тоді, коли спитаю? Зрозумів??? Не чую?!!! Зрозумів?!!

— Зрозумів!!!

— Тоді почнемо. Розкажи, що ти знаєш про камінь, який шукають жерці?

Я готовий був почути будь-яке запитання, але таке…

— Не знаю про що… — потужний удар хвостом-жалом, який, вочевидь, вдарив зовсім близько, перебив на півслові.

— Попереджаю, хлопче, — загарчало чудовисько. — Чи труп когось з твоїх друзів розговорить тебе краще? А може, усіх по черзі?

— Ні! Ні! Не треба! Я скажу!

Перед незрячими очима чомусь з'явився образ Есхи…

"Пробач, бабусю, ти хотіла назавжди сховати цей клятий камінь, а я зараз видам таємницю чудовиську".

Про камінь я інстинктивно не розповідав нікому, навіть дідові і Каро. І не розповів би. Якщо Есха хотіла, щоб камінь зник назавжди у надрах Вершини Тиші, отже, це єдиний правильний вихід. Він зник… його немає…

— Він зник, його немає!!! — вголос повторив я.

— Неправильна відповідь, — розлютився скорпіус і я відчув, як горло стискають невидимі цупкі пальці. — Подумай ще раз, а поки я принесу твою сакарійку!!!

Повітря лавиною хлинуло в легені. Крізь кашель, я запротестував:

— Досить! Досить! Я розповім, гадино! Розповім…

— Оце правильно, — задоволено пробулькотів скорпіус.

— Запам'ятай, це востаннє, коли я погрожував. Спробуєш збрехати ще раз, і я почну діяти. Слово брехні — і хтось із друзів сконає.

Я жадібно вдихав повітря, а в голові роїлося безліч думок. Та розумів: більше шансів врятувати ні в чому не винних Даклара, Делею, Майстра Августа і Мію у мене не буде.

— Якщо розповім усе, що знаю… друзі врятуються?..

— Хмммммм, — зловтішалось чудовисько, розуміючи, що нарешті загнало у глухий кут. — Якщо це справді розв'яже тобі язика, тоді добре, вони усі житимуть…

— Гаразд… — з полегшенням видихнув, — я розповім.

— Та вже починай, не тягни.

Від безсилої люті і відчаю я міцно стиснув кулаки, і наче з кожним словом наближаючись до прірви, розповів скорпіусу усе, що знав про камінь, який намагалася сховати Есха.

Черв'як спочатку кректав, булькотів, а потім наче завмер,

лише чулося шумне майже людське схвильоване дихання.

Коли я розповів усе. Потвора ще довго мовчала.

— Добре… — протягнула вона, наче й не знала, що сказати. — Ти виконав обіцянку, — говорило чудовисько, але здавалось, ще й досі розмірковувало над почутим. — Ти виконав обіцянку, тепер виконаю свою. Я ненадовго залишу тебе. Сподіваюсь, проявиш здоровий глузд до кінця і сумирно почекаєш, доки повернусь. Тоді й придумаю, що з тобою робити.

Я мовчав, хоча і сам розумів, що нікуди без світла не рипнусь. А те, що потвора виконає обіцянку і звільнить друзів з кривавопіщаного полону, вселяло хоч якусь надію:

— Зроблю, як скажеш.

— От і добре… — протягнуло чудовисько і булькаючи, хлюпаючи нутрощами, поповзло геть.

Коли змовкли ці малоприємні звуки, всупереч обіцянці, я зірвався з місця і накарачках почав обмацувати все навкруги, сам не відаючи, що надіявся знайти. Я гарячково нишпорив, натикаючись на стіни. Це точно була якась печера. Аж раптом руки, яким до цього траплявся лише пісок, вхопились за щось тверде, схоже, дерев'яне. Коли я, ошелешений, обмацав річ від початку до кінця, то вже остаточно впевнився, що тримаю у руках звичайнісінького стільця!

Що він тут робить??? Не схоже, що велетенський хробак користувався подібними благами людської цивілізації. Я облишив стілець у спокої, продовжив пошуки, наче щось усередині підштовхувало мене: "Шукай! Шукай!" Коли тремтячі руки наштовхнулись на чергову знахідку, я мало не зомлів він несподіванки. Це була сумка! Ледь стримуючись від хвилювання, я похапцем обмацав знайому тканину, три цілі й одну надламану застібки, залатаний край і зрозумів, що тримаю в руках не просто сумку, а власну сумку!!! Сумку, яка мала б зараз лежати у моїй кімнаті на горищі Жовтого будинку. Як??? Як вона потрапила сюди???

Та раптом зовсім близько почув обридле булькотіння скорпіуса. Наче ошпарений, вхопив свій скарб і навмання кинувся подалі від стільця. Стіна зустріла непривітно жорстко. На тремтячих ногах я опустився на землю, сумка приємно гріла спину. Затамувавши подих я чекав, доки скорпіус заповзе назад у печеру.

Після недовгого шарудіння і булькотіння, потвора мовила:

— Ну що ж, ми з тобою майже квити…

Я, здається, і слухав, що говорило чудовисько, але сам обережно однією рукою порпався в сумці. Не перестаючи дивуватись, намацав свої скромні пожитки, які встиг нажити за

останні роки: кинджал, кресало, гаманець з дрібкою грошей, шматок скрученого пергаменту, затертий олівець, флягу. Наче мене хтось турботливо зібрав у дорогу. А коли натрапив на щось прохолодне, м'яке, кругле і дуже делікатне, не одразу зрозумів, що це квітка-свічка, яку біля Східної Вежі дав Майстер Авгус.

Я вже не чув, що повчально-єхидним тоном бурмотіло чудовисько. Повільно перекотив в ліву руку бутон Свічкового Дерева, але обережно, щоб завчасно не відкрився, а правою, яка нарешті перестала труситись, міцно затиснув кинджал…

Я збайдужів до темряви, до смертельної небезпеки, до власної зради, бо знав, що через мить спалахне світло і я без вагань кинусь на потвору. Спробую, можливо, востаннє в житті, дати відсіч ворогу, зупинити, не дати поширитись знанням про камінь, в пам'ять про Зуфара…

Світло, що в одну мить спалахнуло життєдайним феєрверком, змусило вкрай здивованого скорпіуса затнутись на півслові, а я на мить засліплений відчайдушно ринув уперед. Вже встиг зробити декілька кроків, але те, що побачив у жовтому живому сяйві свічі, наче вцементувало у землю. Я завмер, мов божевільний, який бачив та відмовлявся вірити власним очам.

Певно, ніщо в цілому світі не здивувало б мене більше, ніж те, що відкрилося у сяйві квітки. Ні потворність скорпіуса, ні його смертоносна сила, ні моторошність криваво-багряних піщаних лазів, ні біль втрати, зрада і безпорадність — ніщо зараз так не цікавило, як той чоловік, що сумирно сидів на дерев'яному кріслі. Я бачив його не раз, але таким як зараз — ніколи!

Вицвілі, ніби затягнуті мутною плівкою, старечі очі мружилась від неочікуваного разючого світла, тонкі бліді порепані губи завмерли, наче недоговорене свинцем заліпило рота. Я вже зрозумів, що саме ці губи, а аж ніяк не велетенський хробак, розмовляли зі мною. Потвора була всього лиш маріонеткою в руках могутнього старця.

— Здрастуй, Айхо, — нарешті вимовив Совредо. Ошелешений, вбитий наповал побаченим, я не міг вимовити ні слова. Лише продовжував безглуздо хитати головою, наче заперечуючи те, що бачив на власні очі.

— Ти, як завжди, поквапився, хлопчику мій, — голос Премудрого різко змінився, тепер солодким медом розливався у моїй голові. — Ти не повинен був бачити усе це, — звично турботливо-дружньо продовжував старець, — ти надто чутливий, щоби правильно все зрозуміти. А зараз, певне, вимальовуєш у голові жахливі, неправдоподібні картини? Фе! — аж зморщився стариган.

Я, як риба, відкривав німого рота, а сказати нічого не міг.

Хвилювання зміями клубилось у горлі, пожираючи слова.

— Звичайно, я спробую все пояснити, — продовжував Совредо, — але не думаю, що зрозумієш… Хоча сумка, яку завчасно знайшов, має підказати: тебе не хотіли скривдити, і скоро б відпустили…

— Як?.. — нарешті вирвалось. — Як ви могли?..

— Ну ось, знову за своє… — засмучено мовив старець, — Айхо, перш ніж вислухаєш, повинен запам'ятати: все, що я робив, роблю і буду робити, це все на благо Шанталії, Університету і проти чорної сили жерців.

— Та пропади пропадом ваша Шанталія, ваш Університет, жерці, геліонати та інші Ордени!!! Чому загинув Зуфар? Скажіть, Совредо??! Чому?!!

— Заспокойся, Айхо! — гримнув незвично грізний голос зморщеного старістю і літами сивого, майже облисілого чоловіка. — Це говорять твої емоції, ЕМОЦІЇ!!! а не розум! Ти й гадки не маєш, чого варта півтисячолітня боротьба, яку ми ведемо проти темних! Скільки полягло сміливців, боягузів і звичайного люду! І скільки ще поляже!

— Чому загинув Зуфар?! — процідив я.

— Ех, ти ще зовсім зелений, — розчаровано протягнув Совредо. — Колись, зрозумієш, що був неправий.

Непохитність і впевненість старця у власній правоті вибивали рівновагу з під ніг.

— Ви!.. Ви… — не в змозі добрати потрібного слова, — ви влаштували усе це, щоб дізнатися про камінь?

— Ну, нарешті, почав мислити тверезо, мій хлопчику.

— Не називайте мене так!!!

— Опануй себе і вимкни емоції!!!

— Гаразд, — давлячись безсилими слізьми, я спитав: — Цей камінь такий важливий, що ви з готовністю вирішили пожертвувати життям друзів?..

— Знову, ти говориш не про те, Айхо. Та й що ти знаєш, хлопчику, про готовність жертвувати чиїмось життям, коли йде війна? Що взагалі знаєш про порожні темні ночі і самотні довгі дні полководця, що відправляє своїх воїнів у пекельний вогонь смертельних битв?!!

Совредо замовк. Втомлено відвів затуманений погляд, потер, наче замерзлі, вкриті плямами, порепані руки…

— А той камінь, — продовжив Премудрий, — він не просто важливий. Він те, з чим Південний Альянс стане непереможним. З ним жерці блискавично виграють війну. І навпаки… Якщо ми знайдемо камінь першими, то отримаємо шанс стримати темних.

— Так ось що ви весь час шукали по запилюжених залах

бібліотеки? Ось, про що говорив Майстер Каро…

— Так, — перебив Совредо, — я зрозумів, що навело таке хвилювання в темних лавах армії жерців. Зрозумів, чому вони так довго вичікують. Чому не виводять весь флот у Південне Море. Чому не атакують. У жерців зник дуже, дуже цінний артефакт, який може закінчити блискавичною перемогою нашестя темних. Але артефакт зник так раптово, що вжахнувся Верховний Храм.

— І це камінь? — перепитав я, спіймавшись на думці, що сам починаю захоплюватися невідомою грою, яку веде Совредо.

— Так, Айхо, — усміхнувся старець, наче прочитав думки. — Камінь не повинен потрапити до рук темних.

Чергова здогадка морозом проповзла по спині і моторошна думка сама зірвалася з язика:

— Можливо, і не у бібліотеках ви дізналися, що саме шукають жерці… Адже так?..

Очі старця з цікавістю блиснули. А я не міг відігнати нав'язливий спогад про підслухану розмову шпигунів, яку переповів Майстер Авгус: "Пихатий всезнайка потрапив на гачок. Уявляєш, дав на роздуми три дні. Старий готовий обміняти мої знання про ЗГУБУ на нашу свободу"…

— То це від Ортаха ви дізналися про камінь?.. — спитав я, та насправді боявся почути відповідь.

Совредо смачно прицмокнув:

— Ні, Айхо, про камінь я знав ще давним-давно. Але старий йолоп не міг сам здогадатися, що саме його шукають жерці. А от Ортах люб'язно розповів мені, чи то нагадав…

— Не вірю… — пробурмотів до себе я, — не вірю, що все це відбувається зі мною насправді. Нехай це виявиться страшним сном… То це ви допомогли зраднику втекти?

— Ой, Айхо, я тебе прошу. Що за формулювання?

"Допомогли втекти зраднику"? Ну, скажи, яка була б користь, що Ортаха Охоронці замордували б до смерті? Чи кинули довіку гнити у підземеллях? Їх дурнуваті, так звані Лицарські Статути ніколи б не дозволили піти із темним на домовленість. А грубою силою від жерця вони б нічого не добилися. Хіба — впертішої мовчанки. І скажи, хто приніс Шанталії більше користі: я "допомігши зраднику втекти", але отримавши життєво цінну інформацію, чи ви зі своїми Орденами Охоронців, які б і досі билися головою об стіну мовчання шпигуна?

Я спантеличено замовк.

— Нарешті, починаєш розуміти мене, Айхо. Можу видихнути спокійно, бо найменше у світі я б хотів…

— Зачекайте! — у відчаї перебив. — Я не розумію і не хочу розуміти!!! Та що врешті-решт робить цей клятий камінь?

— А це вже вибач! Навіть тобі розповісти не можу. І камінь, і знання про його можливості повинні нарешті зникнути з лиця землі. Заради всього людства. Заради миру і спокою Узбережжя.

— Але чому? Чому, Совредо, ви просто не розпитали мене про камінь? Для чого була уся ця трагічна вистава?

— Ну, скажімо, якби все пішло так, як я задумав, якби не твоя клята впертість, ти б ніколи не поставив би мені цього питання. Так часто трапляється, Айхо, що події, які відбуваються з нами, відбуваються за чиїмось вдало або не дуже зрежисованим сценарієм. А коли ми випадково дізнаємося, що всього лише актори у чиїйсь п'єсі, то знаходяться такі, як ти, що повстають. Починається бунт. Та чи до доброго? Це те ж саме, що грати гру, не знаючи правил, проти тих, хто цю гру вигадав… Те ж саме зараз робиш ти…

Я слухав дивні незрозумілі речі старця і невідривно дивився у його очі. Неймовірно, але вони здавалися щирими.

— Та все ж, Совредо, чому просто не спитали мене?

— Я не міг так ризикувати. Це надто важливо, щоб розмірковувати про манери. По-перше, я сумнівався, що захочеш розповісти. Адже ти настільки впертий, що міг вбити в голову, що краще про камінь мовчати взагалі, ніж сказати хоч слово. І тепер я розумію, що був правим. По-друге, навіть якби й розповів, то міг приховати якісь деталі, які для тебе здалися неважливими, а насправді могли виявитися фатальними. По-третє, часу зовсім не залишилось. Тебе і твоїх друзів арештували Золоті. Потрібно було вас якось визволяти. Врешті-решт твою шпигунку Мію я теж не залишив у біді, бо зрозумів, якою важливою вона для тебе є. Я ризикував життями Майстра Августа і юного Даклара, щоб витягти вас із в'язниці. Чи ці жертви ти теж вважаєш даремними? Може, нарешті розумієш, що насправді я рятував вас, і ніколи не хотів скривдити… Залишався один єдиний вихід… Примусити тебе говорити. Говорити під страхом смерті. Ні, не твоєї, я ж знав, що це не спрацює. Під страхом смерті твоїх друзів. Під страхом реальної смерті. Лише так я міг впевнитися, що ти розповіси правду. Всю правду… Але ти не мав дізнатись, що за цим стою я. Для цього і був потрібен скорпіус.

— Це просто жахливо, — у відчаї я стис руками голову, бо все, що чув, просто не вміщалося, могло розколоти її, як дозрілого горіха.

— Жахливо? Ти говориш: жахливо? — обурився старець. — Це розповіси усім тим, хто врятується від жахіття війни, бо без каменя Кассії вона може закінчитись, так і не розпочавшись.

— Годі, Совредо, я справді не можу більше чути усе це!!! Не можу і не хочу. Відведіть мене до друзів. Я хочу їх побачити.

— Це неможливо.

— Що? Як… ви ж обіцяли, що вони житимуть.

— Заспокойся, Айхо. Вони, звичайно, живі. Ти просто ображаєш мене, перетворюючи на якогось маніяка!

— Не розумію…

— Ти не можеш побачити друзів, тому що ти повинен піти…

— Що?

— Ти ж попрощався з Делеєю і з Зуфаром…

— Не смійте вимовляти його ім'я!

— Ну ось, знову за старе. Але колись обов'язково зрозумієш, що я був правий. Я рятую тебе, Айхо! Рятую! Даю довгоочікувану волю. Адже якщо залишишся тут, Орден Охоронців на чолі з Сервіусом Арейським ніколи вже не випустить тебе із золотих лап. Ти один з Вісьмох, яких ревно оберігатимуть. За межі Шанталії ти не вийдеш, та й чи дозволять вийти хоча б за межі Університету або довічної в'язниці? А чи зможу ще раз тебе витягнути, не знаю. Майстер Авгус змушений тікати із Шанталії. Адже виступив проти волі Сервіуса, порушив усі мислимі й немислимі правила… Тепер сам вигнанець. Про те, що допомагав Даклар ніхто не дізнається. Так що не хвилюйся, твоїх друзів я врятую. А тебе рятую уже… — і Премудрий Совредо усміхнувся.

Та я не бачив усмішки старигана. Перед очима промайнула іскриста життєдайна усмішка Зуфара, бунтарські очі-озера Делеї, мудрі і сумні Майстра Августа, бездонні і згубні Мії… Друзі зараз усміхалися мені. Вони всі були ще поруч…

— Тобі пора, — обірвав видіння Премудрий.

— Куди?

— На волю. Присвіти краще квіткою ось той куток, — вказав старечою рукою Совредо.

Я механічно повернувся, підняв вище свічу, придивився і справді в затемненому закапелку багряної печери виднілись дерев'яні двері.

— Тобі туди, Айхо. Коли відчиниш хід, назад повернутися уже не зможеш. Це я так, по-дружньому попереджаю.

Я наче і не рухався, а миттю опинився перед зачиненою дерев'яною брамою. Вже розумів, що назад дороги немає. Совредо не дозволить. Очима, повними болю і презирства, глянув на старця. Приречено перевів погляд на широкі масивні двері і несподівано уже знайоме смарагдове мерехтіння рун наче підморгнуло мені. Портал!!!

— Зачекай! — крикнув я Совредо. — Дай відповідь на останнє запитання!

— Запитуй.

— Те, що я розповів тобі про камінь… Звідки знаєш, що

правда? Звідки знаєш, чи не обдурив тебе востаннє бунтар Айхо?

Совредо різко напружився, наче завмер… По старечому зморхлому обличчю попливли багряні лапаті плями… В очах спалахнув сумнів… і страх…

— Стій!!! — закричав старий.

— Прощавай, Премудрий, — усміхнувся я, і зробив крок уперед назустріч яскраво-зеленому сяйву древніх чарівних рун…

Далі буде…

25.03.2013 р.

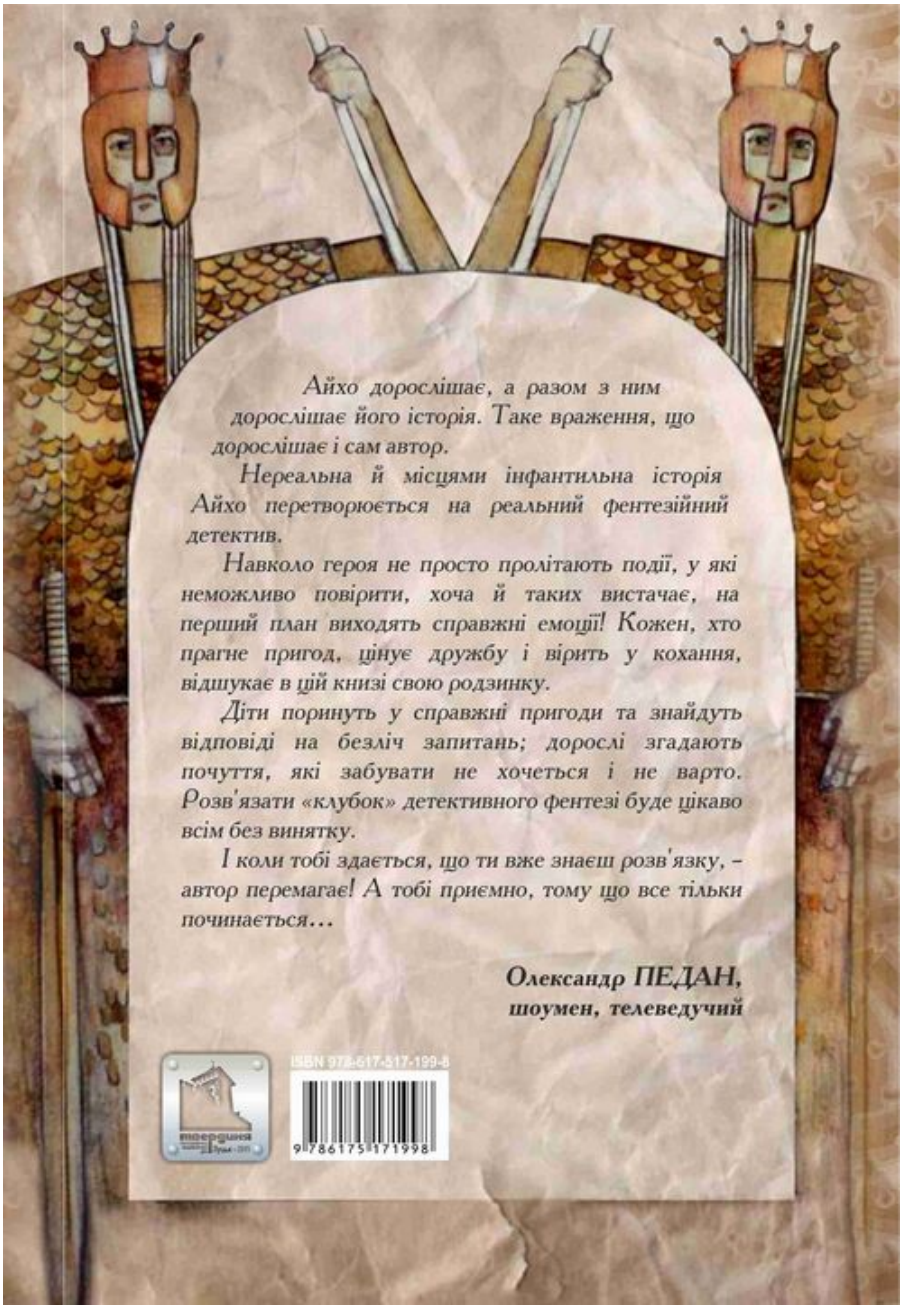

Айхо дорослішає, а разом з ним дорослішає його історія. Таке враження, що дорослішає і сам автор.

Нереальна й місцями інфантильна історія Айхо перетворюється на реальний фентезійний детектив.

Навколо героя не просто пролітають події, у які неможливо повірити, хоча й таких вистачає, на перший план виходять справжні емоції! Кожен, хто прагне пригод, цінує дружбу і вірить у кохання, відшукає в цій книзі свою родзинку.

Діти поринуть у справжні пригоди та знайдуть відповіді на безліч запитань; дорослі згадають почуття, які забувати не хочеться і не варто. Розв'язати «клубок» детективного фентезі буде цікаво всім без винятку.

І коли тобі здається, що ти вже знаєш розв'язку, – автор перемагає! А тобі приємно, тому що все тільки починається…

Олександр ПЕДАН,
шоумен, телеведучий

ISBN 978-617-517-199-8